

Finanšu pārskata pielikums

2019. gadā finanšu pārskats sagatavots atbilstoši likumam “Par grāmatvedību”, Likumam par budžetu un finanšu vadību, likumam “Par valsts budžetu 2019. gadam”, likumam “Par pašvaldību budžetiem”, Ministru kabineta 2020. gada 30. jūnija noteikumiem Nr. 430 “Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas kārtība” (turpmāk – MK noteikumi Nr.430) un citiem normatīviem aktiem, kas nosaka budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaiti un pārskatu sagatavošanu.

Finanšu pārskats sagatavots ievērojot uzkrāšanas, naudas plūsmas (piemēram, attiecībā uz naudas plūsmas pārskatu), piesardzības un darbības turpināšanas principus. Finanšu un nefinanšu informācija sagatavota atbilstoši vispārpieņemtām pārskatu kvalitātes prasībām – patiesums, nozīmīgums, saprotamība, savlaicīgums, salīdzināmība un pārbaudāmība.

Finanšu pārskatā konsolidēti ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību (turpmāk – budžeta iestādes) konsolidētie gada pārskati un Valsts kases sagatavotais valsts budžeta finanšu uzskaites pārskats.

Ministriju un centrālo valsts iestāžu konsolidētajos gada pārskatos ir iekļauti valsts budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu gada pārskati.

Pašvaldību konsolidētajos gada pārskatos ir iekļauti pašvaldību budžeta iestāžu un kopīgo iestāžu gada pārskati.

2019. gadā budžeta iestādes grāmatvedības uzskaiti kārtoja un gada pārskatus sagatavoja atbilstoši 2018.gada 13.februāra noteikumiem Nr.87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 87) un Ministru kabineta 2018. gada 19. jūnija noteikumiem Nr. 344 “Gada pārskata sagatavošanas kārtība” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 344) un ievērojot arī citu normatīvo aktu prasības, kas bija spēkā un piemērojamas 2019. gadā.

Valsts kase valsts budžeta finanšu grāmatvedības uzskaiti nodrošina un valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu sagatavo atbilstoši Valsts kases 2013. gada 17. decembra metodiskos norādījumos Nr. 123 “Valsts kases valsts budžeta un ilgtermiņa stabilizācijas rezerves finanšu uzskaites grāmatvedības kontu atvēršanas un slēgšanas metodiskie norādījumi” un 2013. gada 28. decembra dokumentā Nr. 127 “Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politika” noteiktam.

Atbilstoši Likumam par budžetu un finanšu vadību 2019. gada finanšu pārskatā ir apkopoti 13 ministriju, 15 centrālo valsts iestāžu un 119 pašvaldību 2019. gada konsolidētie gada pārskati, ievērojot Valsts kases iekšējos dokumentos noteikto finanšu pārskata posteņu pārklasifikāciju/attiecināšanu.

Finanšu pārskata sagatavošanā izmantoti šādi konsolidācijas veidi:

- pārskatu apvienošana, summējot visus pārskatos minētos rādītājus un veidojot pārskatu kopsavilkumus;
- savstarpējo darījumu rezultāta vai atlikumu (pēc uzkrāšanas principa) izslēgšana, kas veikta starp konsolidācijā iesaistītajām institucionālo sektoru struktūrām;
- savstarpējo transferta ieņēmumu un transferta izdevumu darījumu rezultāta izslēgšana pa budžeta veidiem un starp budžeta veidiem (pēc naudas plūsmas principa), kas notikusi starp darījuma pusēm saimnieciskā gada ietvaros.

Finanšu pārskatā iekļauta šāda finanšu informācija:

- valsts konsolidētā grāmatvedības bilance un tās pielikumi;
- konsolidētais pārskats par darbības finansiālajiem rezultātiem;
- konsolidētais pašu kapitāla izmaiņu pārskats;

- konsolidētais naudas plūsmas pārskats;
- finanšu pārskata pielikums, kurā sniegti skaidrojumi par:
 - grāmatvedības uzskaites principiem;
 - pārskata sagatavošanas principiem;
 - finanšu instrumentu risku pārvaldīšanu;
 - finanšu pārskata posteņiem.
- pārskats par valsts konsolidēto parādu un tā pielikumi, kuros sniegti skaidrojumi par valsts konsolidēto parādu.

Naudas vienība

Grāmatvedības uzskaitē par vērtības mēru lietota naudas vienība *euro*. Gada pārskata pielikumi un skaidrojumi sagatavoti *euro* un uzrādītie skaitļi noapaļoti līdz veseliem skaitļiem.

Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

Budžeta iestādēs visi darījumi ārvalstu valūtās pārvērtēti *euro*, izmantojot Eiropas Centrālās bankas publicēto *euro* atsauces kursus, bet, ja konkrētai ārvalstu valūtai nav Eiropas Centrālās bankas publicētā *euro* atsauces kursa, tad izmantota pasaules finanšu tirgus atzīta finanšu informācijas sniedzēja periodiskajā izdevumā vai tā tīmekļa vietnē publicēto valūtas tirgus kursu attiecība pret *euro*, piemēram “The Financial Times” publicētie ārvalstu valūtu kursi, (turpmāk – grāmatvedībā izmantotais ārvalstu valūtas kurss), kas ir spēkā darījuma dienas sākumā.

Ieņēmumus vai izdevumus, kas rodas no valūtas kursa svārstībām starp ieņēmumu vai izdevumu atzīšanas dienu un naudas saņemšanas vai samaksāšanas dienu, atzīst attiecīgā pārskata perioda finanšu ieņēmumos vai izdevumos.

Monetāro posteņu – naudas līdzekļu ārvalstu valūtā, prasību un saistību, kas saņemamas vai maksājamas ārvalstu valūtā, atlikumi pārrēķināti *euro* atbilstoši grāmatvedībā izmantotajam ārvalstu valūtas kursam, kas ir spēkā pārskata gada pēdējās darba dienas beigās. Atlikumu izmaiņas no valūtas kursa svārstībām atzītas pārskata perioda finanšu ieņēmumos vai izdevumos.

1. tabula. Grāmatvedībā izmantotie ārvalstu valūtas kursi (*euro*)

Valūta	31.12.2019.	31.12.2018.
USD	1.1234	1.14500
CHF	1.0854	1.12690
GBP	0.8508	0.89453
DKK	7.4715	7.46730
SEK	10.4468	10.2548
XDR	0.80914	0.82356

Aplēšu izmantošana

Sagatavojot finanšu pārskatu, ņemtas vērā aplēses un pieņēmumi, kas ietekmējuši atsevišķu posteņu atlikumus, kā arī iespējamo aktīvu un saistību novērtējumu. Iespējamie nākotnes notikumi var ietekmēt pieņēmumus, pamatojoties uz kuriem veiktas attiecīgās aplēses.

Finanšu pārskata posteņu novērtēšanā izmantotās aplēses un pieņēmumi aprakstīti sadaļā “Grāmatvedības uzskaites principu apraksts” pie katra attiecīgā posteņa.

Būtiskuma līmenis

Finanšu pārskata pielikums sagatavots, ņemot vērā Saimnieciskā gada pārskatam noteikto būtiskuma līmeni, kā arī Valsts kases noteikto būtiskuma līmeni budžeta iestāžu 2019. gada

konsolidēto gada pārskatu posteņu izmaiņu skaidrojumiem, kas publicēts Valsts kases tīmekļa vietnē.

Budžeta iestādes grāmatvedības uzskaitē piemēro attiecīgās ministrijas, centrālās valsts iestādes un pašvaldības noteikto būtiskuma līmeni saskaņā ar tās vienoto grāmatvedības uzskaites kārtību, ko ievēro visas finanšu pārskatu konsolidācijā iesaistītās iestādes.

Iepriekšējo periodu kļūdu labojumi un koriģējošie notikumi pēc bilances datuma

Būtiski iepriekšējo pārskata periodu kļūdu labojumi budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaitē veikti, pamatojoties uz Valsts kases noteikto būtiskuma līmeni 2019. gadam katrai budžeta iestādei, kas publicēts [Valsts kases tīmekļa vietnē](#).

Ja ministriju, centrālo valsts iestāžu vai pašvaldību konsolidētajos gada pārskatos finanšu pārskatu posteņu atzīšanā, novērtējumā, izklāstā vai norādīšanā ir pieļautas būtiskas kļūdas, kas nav labotas auditētajos konsolidētajos gada pārskatos, tad Valsts kase koriģē finanšu pārskatu saskaņā ar Valsts kases iekšējos dokumentos noteikto būtiskuma līmeni par ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegtajiem būtiskiem koriģējošiem notikumiem pēc bilances datuma.

Finanšu pārskatā būtisku iepriekšējo periodu kļūdu labojumi uzrādīti pārskata gadā, korekcijas veicot:

- iepriekšējo gadu budžeta izpildes rezultātā;
- atbilstošajā bilances aktīva vai pasīva postenī.

Pārējie iepriekšējo pārskata periodu kļūdu labojumi veikti pārskata gada ieņēmumos vai izdevumos un atbilstošajā bilances aktīva vai pasīva postenī.

Finanšu pārskatā uzrādīti tādi būtiski notikumi pēc pārskata gada beigām, kas ietekmē valsts un pašvaldību budžetu finansiālo stāvokli bilances datumā (koriģējošie notikumi).

Notikumi pēc bilances datuma

Finanšu pārskata posteņu skaidrojuma sadaļā “Notikumi pēc bilances datuma” sniegta informācija par būtiskiem nekoriģējošiem notikumiem pēc pārskata gada beigām, kas liecina par apstākļiem, kas radušies pēc bilances datuma, neattiecas uz pārskata gadu, bet nākotnē varētu būtiski ietekmēt finanšu pārskata rādītājus.

Valsts kontroles un zvērinātu revidentu atzinumi

Valsts kontrole, veicot finanšu revīziju, sniedz atzinumu par pārskata sagatavošanas pareizību un par būtisku finanšu pārskatam pakārtotu darījumu atbilstību tiesību aktiem, plānošanas dokumentiem un valstiski (starptautiski) atzītai praksei. Atzinuma par būtisku finanšu pārskatam pakārtotu darījumu atbilstību tiesību aktiem, plānošanas dokumentiem un valstiski (starptautiski) atzītai praksei uzdevums ir sniegt izvērtējumu ministrijas vai centrālās valsts iestādes vadībai, vai revīzijas laikā ir gūta pārliecība, ka valsts pārvalde ievēro tiesību aktus un ar valsts resursiem rīkojas efektīvi.

Valsts kontroles atzinumus par 2019. gada pārskata sagatavošanas pareizību saņēmušas 13 ministrijas un 13 centrālās valsts iestādes. Atbilstoši tiesību aktos noteiktajam 2 centrālās valsts iestādes¹ saņēmušas zvērinātu revidentu atzinumus.

Valsts kontroles vai zvērinātu revidentu atzinumus saņēmušas:

- bez iebildēm – 10 ministrijas un 15 centrālās valsts iestādes;

¹ Saeima un Valsts kontrole

- bez iebildēm ar norādītu apstākļu akcentējumu – viena ministrija²;
- ar iebildēm – 2 ministrijas³.

Atbilstoši normatīvo aktu prasībām zvērinātu revidentu atzinumus par gada pārskata sagatavošanas pareizību saņēmušas 119 pašvaldības, tai skaitā:

- bez iebildēm – 91 pašvaldība;
- bez iebildēm ar norādītu apstākļu akcentējumu – 14 pašvaldības⁴;
- ar iebildēm – 13 pašvaldības⁵;
- ar iebildēm un ar norādītu apstākļu akcentējumu – 1 pašvaldība⁶.

Valsts kontroles sniegtie atzinumi par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2019. gada pārskatiem ir pieejami Valsts kontroles tīmekļvietnē. Valsts kases tīmekļvietnē ir pieejami ministriju, centrālo valsts iestāžu, pašvaldību, valsts budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu, pašvaldību budžeta iestāžu un kopīgo iestāžu gada pārskati ar pievienotiem Valsts kontroles un zvērinātu revidentu atzinumiem.

Finanšu pārskata sagatavošanas ietvaros ir izvērtēti Valsts kontroles un zvērinātu revidentu sniegtie atzinumi par ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību konsolidētajiem gada pārskatiem un veiktas korekcijas, lai novērstu būtiskus atzinumos norādītos iebildumus un apstākļu akcentējumu par:

- uzkrājumiem izdienas pensijām un emeritēto zinātnieku mūža grantiem;
- Finanšu ministrijas ilgtermiņa ieguldījumu klasifikāciju pamatlīdzekļu un ieguldījuma īpašumu sastāvā.

² Satiksmes ministrija

³ Finanšu ministrija un Iekšlietu ministrija

⁴ Aglonas novada pašvaldība, Daugavpils pilsētas pašvaldība, Jaunpiebalgas novada pašvaldība, Kārsavas novada pašvaldība, Lielvārdes novada pašvaldība, Ogres novada pašvaldība, Saldus novada pašvaldība, Saulkrastu novada pašvaldība, Stopiņu novada pašvaldība, Strenču novada pašvaldība, Talsu novada pašvaldība, Valkas novada pašvaldība, Varakļānu novada pašvaldība, Vecpiebalgas novada pašvaldība

⁵ Baldones novada pašvaldība, Balvu novada pašvaldība, Engures novada pašvaldība, Inčukalna novada pašvaldība, Krāslavas novada pašvaldība, Krustpils novada pašvaldība, Ķeguma novada pašvaldība, Liepājas pilsētas pašvaldība, Nīcas novada pašvaldība, Ozolnieku novada pašvaldība, Riebiņu novada pašvaldība, Rīgas pilsētas pašvaldība, Ventspils novada pašvaldība

⁶ Daugavpils novada pašvaldība

Grāmatvedības uzskaites principu apraksts**Grāmatvedības uzskaites pamatprincipu maiņa**

2019. saimnieciskā gada laikā veikta šāda uzskaites pamatprincipu maiņa:

- ilgtermiņa nefinanšu ieguldījumus, kurus nelieto budžeta iestāžu funkciju veikšanai, klasificē ieguldījuma īpašumu sastāvā atsevišķā bilances postenī;
- bioloģiskos aktīvus, kurus paredzēts izmantot plānveida darbībā lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un zivsaimniecībā ieņēmumu gūšanai, klasificē bioloģisko aktīvu lauksaimnieciskai darbībai sastāvā atsevišķā bilances postenī;
- mežaudzes, kas klasificētas bioloģisko aktīvu lauksaimnieciskai darbībai sastāvā katra pārskata perioda beigās novērtē Meža valsts reģistrā norādītājā pilnajā vērtībā, bet pārējos bioloģiskos aktīvus lauksaimnieciskai darbībai – patiesā vērtībā;
- militāros ilgtermiņa aktīvus (militāro tehniku un iekārtas), kas nepieciešami Nacionālo bruņoto spēku militāro uzdevumu un ar tiem saistīto apmācību izpildes nodrošināšanai un militāro spēju attīstīšanai, uzskaita pamatlīdzekļu sastāvā;
- valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļautajiem pasaules un valsts nozīmes kultūras pieminekļiem, kuri tiek lietoti ikdienā, aprēķina nolietojumu;
- pamatlīdzekļu vienas vienības sākotnējās atzīšanas vērtība ir 500 euro;
- ilgtermiņa noguldījumus un īstermiņa noguldījumus, kuru sākotnējais termiņš ir vairāk par 90 dienām, klasificē attiecīgi ilgtermiņa finanšu ieguldījumu un īstermiņa finanšu ieguldījumu sastāvā, savukārt īstermiņa noguldījumus, kuru sākotnējais termiņš ir mazāks par 90 dienām, klasificē kā naudas ekvivalentu;
- krājumus, kas paredzēti atsavināšanai trešajām personām (izņemot inventāru un izplatīšanai bez maksas vai par minimālu samaksu paredzētos krājumus), pārskata perioda beigās novērtē neto pārdošanas vērtībā;
- darījumā bez atlīdzības saņemtos aktīvus atzīst ieņēmumos pārskata periodā, kad izpildīti ar saņemšanu saistītajos tiesību aktos ietvertie nosacījumi;
- budžeta iestāžu izsniegtos aizdevumus, prasības par aktīvu atsavināšanu, ja maksājums atlikts ilgāk nekā gadu pēc bilances datuma, līdz termiņa beigām turētus finanšu ieguldījumus, kā arī budžeta iestāžu saņemtos aizņēmumus un saistības par aktīvu iegādi vai izveidošanu, ja maksājums atlikts ilgāk nekā gadu pēc bilances datuma novērtē amortizētā vērtībā saskaņā ar efektīvās procentu likmes metodi;
- finanšu instrumentus klasificē un veic to uzskaiti atbilstoši finanšu instrumentu kategorijām;
- uzkrātos ieņēmumus un uzkrātās saistības (izdevumus) par procentu un citiem maksājumiem par finanšu instrumentiem klasificē attiecīgā finanšu aktīvu vai finanšu saistību posteņa sastāvā;
- būtiskus iepriekšējo pārskata periodu kļūdu labojumus attiecina uz iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultātu.

Iepriekš minētās grāmatvedības uzskaites pamatprincipu maiņas rezultāta ietekme uz konsolidēto valsts un pašvaldību budžeta izpildes rezultātu saskaņā MK noteikumiem Nr. 344 un MK noteikumiem Nr. 430 nav noteikta.

Aktīvu un saistību īstermiņa un ilgtermiņa daļas

Finanšu pārskatā nodalītas aktīvu un saistību īstermiņa un ilgtermiņa daļas.

Par ilgtermiņa aktīviem grāmatvedībā atzīti aktīvi vai to daļa, kuru lietošana vai turēšana plānota ilgāk par vienu saimniecisko gadu vai apmaksā paredzēta vēlāk kā gadu pēc bilances datuma. Īstermiņa aktīvi ir aktīvi vai to daļa, kuru lietošana, turēšana vai apmaksā paredzēta nākamā saimnieciskā gada laikā pēc bilances datuma. Īstermiņa aktīvu sastāvā klasificēti arī tādi finanšu ieguldījumi, kurus iespējams realizēt jebkurā laikā.

Par ilgtermiņa saistībām grāmatvedībā atzītas saistības vai to daļa, kuru atmaksas termiņš iestājas vēlāk kā gadu pēc bilances datuma. Īstermiņa saistības ir saistības vai to daļa, kuru atmaksas termiņš iestājas nākamā saimnieciskā gada laikā pēc bilances datuma.

Nemateriālie ieguldījumi

Nemateriālie ieguldījumi ir ilgtermiņa ieguldījumi, kam nepiemīt lietiskā forma. Pārsvārā tās ir lietošanas tiesības, kurām paredzētais lietošanas laiks ir ilgāks par vienu saimniecisko gadu un kas paredzētas budžeta iestāžu funkciju izpildei.

Nemateriālos ieguldījumus sākotnēji atzīst to iegādes vai izveidošanas vērtībā, kas ietver attiecīgā nemateriālā ieguldījuma pirkšanas cenu un visas izmaksas, kas tieši attiecas uz iegādāto vai izveidoto objektu līdz dienai, kad tas nodots lietošanā, piemēram, izmaksas par neatskaitāmiem nodokļiem, darba samaksu, kas tieši radusies nemateriālā ieguldījuma iegādes vai izveidošanas procesā, ieviešanas izmaksas.

Nemateriāliem ieguldījumiem amortizāciju (vērtības norakstīšanu) aprēķina atbilstoši to paredzamajam lietderīgās lietošanas laikam, sākotnējo vērtību sistemātiski sadalot pa periodiem (lineārā metode), uzskaita kā uzkrāto amortizāciju un atzīst pārskata perioda pamatdarbības izdevumos.

Nemateriālajiem ieguldījumiem, kuru vērtība laika gaitā pieaug un kurus plāno lietot neierobežotu laika periodu, amortizāciju neaprēķina.

Pārskata perioda beigās novērtē, vai nepastāv pazīmes, kas norāda uz nemateriālā ieguldījuma vērtības būtisku samazinājumu:

- vismaz par 90 procentiem samazinājies vai nepastāv pieprasījums pēc pakalpojuma, kuru sniedz budžeta iestāde, lietojot attiecīgo nemateriālo ieguldījumu;
- pieņemts valdības vai pašvaldības lēmums, kas rada būtiskas negatīvas izmaiņas budžeta iestādes darbībā;
- nemateriālais ieguldījums ir novecojis;
- budžeta iestādes darbībā notikušas vai tuvākajā laikā gaidāmas ilgtermiņa izmaiņas, kas negatīvi ietekmē nemateriālā ieguldījuma paredzēto lietojumu;
- pieņemts lēmums apturēt nemateriālā ieguldījuma izveidošanu pirms tā izveidošanas vai nodošanas lietošanā.

Ja konstatē kādu no iepriekš minētajām pazīmēm, budžeta iestāde nosaka aktīva atgūstamo vērtību. Nemateriālajiem ieguldījumiem, kuriem ir nenoteikts lietderīgās lietošanas laiks un kuri nav nodoti lietošanā, atgūstamo vērtību nosaka arī tad, ja nav konstatētas vērtības samazinājuma pazīmes. Ja nemateriālā ieguldījuma atgūstamā vērtība bilances datumā ir zemāka par tā uzskaites (atlikušo) vērtību un vērtības samazinājums, ko nosaka kā uzskaites vērtības un atgūstamās vērtības starpību, ir paredzēts ilgāks par gadu, nemateriālo ieguldījumu novērtē atbilstoši zemākajai vērtībai. Ja atgūstamo vērtību nav iespējams noteikt, aktīva vērtības samazinājumu nenosaka.

Nemateriālie ieguldījumi, kas paredzēti nodošanai bez atlīdzības citai budžeta iestādei, uzskaitīti ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā līdz to izslēgšanai no uzskaites.

Atsavināšanai (izņemot nodošanu bez atlīdzības budžeta iestādēm) paredzētie nemateriālie ieguldījumi uzskaitīti apgrozāmo līdzekļu sastāvā to atlikušajā uzskaites vērtībā.

Nemateriālie ieguldījumi, kas iegūti operatīvās nomas ietvaros, uzskaitīti zembilancē atbilstoši nomas līgumā noteiktai vērtībai vai vērtībai, kuru noteikusi budžeta iestādes vadītāja apstiprināta komisija.

Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļu sastāvā uzskaitīti ilgtermiņa materiāli lietiskie aktīvi, kas paredzēti budžeta iestāžu funkciju izpildes nodrošināšanai. Pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par vienu saimniecisko gadu un vienības sākotnējās atzīšanas vērtība noteikta, ievērojot normatīvajos aktos budžeta izdevumu klasifikāciju jomā noteiktās prasības. Nekustamie īpašumi, bioloģiskie aktīvi, bibliotēku fondi, izklaides, literārie un mākslas oriģināldarbi, dārgakmeņi un dārgmetāli, antīkie un citi kultūras un mākslas priekšmeti, vērtslietas un muzeja krājumu priekšmeti uzskaitīti pamatlīdzekļu sastāvā neatkarīgi no vienas vienības atzīšanas vērtības.

Pamatlīdzekļi sākotnēji atzīti to iegādes vai izveidošanas izmaksu vērtībā, kas ietver attiecīgā aktīva pirkšanas cenu un visas izmaksas, kas tieši attiecas uz iegādāto vai izveidoto objektu līdz dienai, kad tas nodots lietošanā.

Sākotnēji atzīstot līdz šim neuzskaitītus pamatlīdzekļus, tie novērtēti patiesajā vērtībā, zeme un būves – galvenokārt kadastrālajā vērtībā, mežaudzes – Meža valsts reģistrā norādītajā pilnajā vērtībā.

Pamatlīdzekļu nolietojumu aprēķina atbilstoši to paredzamajam lietderīgās lietošanas laikam un ievērojot MK noteikumos Nr. 87 noteiktās pamatlīdzekļu nolietojuma normas, sākotnējo vērtību sadalot pa periodiem (lineārā metode), uzskaitot kā uzkrāto nolietojumu un atzīstot pārskata perioda pamatdarbības izdevumos. Ilgtermiņa ieguldījumiem nomātajos pamatlīdzekļos lietderīgās lietošanas laiks noteikts atbilstoši noslēgtā nomas, īres vai apsaimniekošanas līguma darbības termiņam.

Pārskata perioda beigās novērtē, vai nepastāv vismaz šādas pazīmes, kas norāda uz pamatlīdzekļu vērtības būtisku samazinājumu:

- vismaz par 90 procentiem samazinājies vai nepastāv pieprasījums pēc pakalpojuma, kuru sniedz budžeta iestāde, lietojot attiecīgo pamatlīdzekli;
- pieņemts valdības vai pašvaldības lēmums, kas rada būtiskas negatīvas izmaiņas budžeta iestādes darbībā;
- pamatlīdzeklis ir novecojis vai fiziski bojāts;
- budžeta iestādes darbībā notikušas vai tuvākajā laikā gaidāmas ilgtermiņa izmaiņas, kas negatīvi ietekmē pamatlīdzekļa paredzēto lietojumu;
- pieņemts lēmums apturēt pamatlīdzekļa izveidošanu pirms tā pabeigšanas vai nodošanas lietošanā.

Ja konstatē kādu no iepriekš minētajām pazīmēm, budžeta iestāde nosaka aktīva atgūstamo vērtību. Ja pamatlīdzekļa atgūstamā vērtība bilances datumā ir zemāka par tā uzskaites (atlikušo) vērtību un vērtības samazinājums, ko nosaka kā uzskaites vērtības un atgūstamās vērtības starpību, ir paredzēts ilgāks par gadu, pamatlīdzekli novērtē atbilstoši zemākai vērtībai. Ja atgūstamo vērtību nav iespējams noteikt, aktīva vērtības samazinājumu nenosaka.

Zemei, bioloģiskiem un pazemes aktīviem, bibliotēku fondiem, kultūras un mākslas priekšmetiem, muzeju krājuma priekšmetiem, dārgakmeņiem, dārgmetāliem un to

izstrādājumiem, vērtslietām un valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļautiem kultūras pieminekļiem, kurus nelieto ikdienā, nolietojumu neaprēķina.

Finanšu nomas (līzinga), kā arī publiskās un privātās partnerības darījumos iegādātos pamatlīdzekļus uzskaita tāpat kā budžeta iestādes īpašumā vai valdījumā esošos pamatlīdzekļus un nolietojumu aprēķina atbilstoši tādiem pašiem noteikumiem, kādi piemērojami pārējiem īpašumā esošiem tās pašas grupas aktīviem.

Likvidētie vai iznīcinātie pamatlīdzekļi izslēgti no uzskaites, atzīstot pārējos izdevumus.

Atsavināšanai (izņemot nodošanu bez atlīdzības) paredzētie pamatlīdzekļi līdz to atsavināšanai uzskaitīti apgrozāmo līdzekļu sastāvā.

Pamatlīdzekļus uzskaita kā atsavināšanai paredzētus, ja tie pašreizējā stāvoklī ir pieejami tūlītējai atsavināšanai un pakļauti normatīvajos aktos noteiktajiem atsavināšanas nosacījumiem, to lietderīgā lietošana ir pārtraukta un to atsavināšana ir ticama. Pamatlīdzekļu atsavināšanu uzskata par ticamu, ja ir spēkā šādi nosacījumi:

- atsavināšana ir pamatota ar normatīvo aktu vai iestādes vadības lēmumu;
- atsavināšanas process ir uzsākts;
- ir pārliecība par atsavināšanas procesa pabeigšanu.

Pamatlīdzekļus, kas paredzēti nodošanai bez atlīdzības citai budžeta iestādei, uzskaita ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā līdz to izslēgšanai no uzskaites.

Budžeta iestāde, bez atlīdzības nododot pamatlīdzekli citai budžeta iestādei, atzīst pārējos izdevumus pamatlīdzekļa atlikušajā vērtībā, kas veidojas, no pamatlīdzekļa sākotnējās uzskaites vērtības atskaitot vērtības samazinājumu un nolietojumu.

Budžeta iestādes īpašumā un valdījumā esošus valsts un pašvaldību īpašumus nododot turējumā valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrībām, ostu pārvaldēm vai atvasinātām publiskām personām, uzskaita to sākotnējo vērtību un uzkrāto nolietojumu atsevišķos kontos pamatlīdzekļu sastāvā un turpina aprēķināt nolietojumu pamatlīdzekļu atlikušajā lietderīgās lietošanas laikā atbilstoši MK noteikumos Nr. 87 noteiktajām pamatlīdzekļu nolietojuma normām un to piemērošanas nosacījumiem.

Budžeta iestāde, veicot kapitālos ieguldījumus valsts un pašvaldību īpašumos, kas nodoti turējumā valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrībām, ostu pārvaldēm vai atvasinātām publiskām personām, palielina to sākotnējo vērtību par valsts vai pašvaldību kapitālo ieguldījumu daļu. Budžeta iestāde savā uzskaitē neatzīst kapitālsabiedrību, ostu pārvalžu vai atvasināto publisko personu veiktos kapitālos ieguldījumus no budžeta iestādes turējumā saņemtajos īpašumos.

Ieguldījuma īpašumi

Ieguldījuma īpašumu sastāvā uzskaitīta zeme un būves, kas nav paredzētas budžeta iestāžu funkciju izpildes nodrošināšanai, bet tās iznomā ārpus vispārējās valdības institucionālā sektora struktūrām vai to lietošanas mērķis nav noteikts. Šo aktīvu lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par vienu saimniecisko gadu.

Ieguldījuma īpašumu uzskaitē atbilst pamatlīdzekļu uzskaites pamatprincipiem.

Ieguldījuma īpašumu vērtības samazinājumu pārskata perioda beigās izvērtē, ja konstatētas vismaz šādas vērtības samazinājuma pazīmes:

- pārskata periodā tehnoloģiskajā, tirgus, ekonomiskajā vai juridiskajā vidē, kurā darbojas budžeta iestāde, vai tirgos, kuros aktīvs tiek izmantots, ir notikušas izmaiņas, kas nelabvēlīgi ietekmē budžeta iestādi;
- aktīvs ir novecojis vai fiziski bojāts;

- budžeta iestādes darbībā notikušas vai tuvākajā laikā gaidāmas ilgtermiņa izmaiņas, kas negatīvi ietekmē aktīva paredzēto lietojumu;
- pieņemts lēmums apturēt aktīva izveidošanu pirms tā pabeigšanas vai nodošanas lietošanā;
- ar aktīvu saistīto budžetā paredzēto ienākošo un izejošo naudas plūsmu kopsomas vai budžeta izpildes rezultāta samazināšanās vismaz par 50 procentiem.

Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskai darbībai

Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskai darbībai paredzēti budžeta iestādes plānveida darbībai lauksaimniecībā, zivsaimniecībā un mežsaimniecībā ieņēmumu gūšanai. Šo aktīvu lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par vienu saimniecisko gadu un tos klasificē ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā neatkarīgi no normatīvajos aktos budžeta izdevumu klasifikāciju jomā noteiktās vienas aktīva vienības atzīšanas vērtības.

Bioloģiskos aktīvus sākotnēji atzīst to iegādes vai izveidošanas izmaksu vērtībā. Sākotnēji atzīstot līdz šim neuzskaitītus bioloģiskos aktīvus, tie novērtēti patiesajā vērtībā, mežaudzes – Meža valsts reģistrā norādītajā pilnajā vērtībā.

Pārskata gada beigās mežaudzes novērtētas aktuālajā Meža valsts reģistrā norādītajā pilnajā vērtībā, bet pārējie bioloģiskie aktīvi novērtēti patiesajā vērtībā, atskaitot atsavināšanas izmaksas.

Starpība starp bioloģisko aktīvu uzskaites vērtību pārskata gada beigās un sākotnējo vērtību vai uzskaites vērtību iepriekšējā pārskata gada beigās iekļauta pārskata perioda pamatdarbības ieņēmumos vai izdevumos.

Finanšu ieguldījumi (ilgtermiņa un īstermiņa)

Finanšu ieguldījumu sastāvā uzskaita valsts un pašvaldību finanšu ieguldījumus kapitālsabiedrību, starptautisko un citu organizāciju kapitālā un vērtspapīros, aizdevumus, noguldījumus, samaksātos avansus par finanšu ieguldījumiem. Šajā postenī uzskaitīti arī valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļi un pārņemtie valsts budžeta debitori, kas saistīti ar izsniegtajiem aizdevumiem.

Budžeta iestādes īpašumā un valdījumā esošus valsts un pašvaldību īpašumus nododot turējumā valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrībām, ostu pārvaldēm vai atvasinātām publiskām personām, to vērtību uzskaita atsevišķos kontos finanšu ieguldījumu sastāvā. Šajā postenī uzrāda privatizācijai vai atsavināšanai nodotos valsts īpašumus un kapitāla daļas, kuru īpašuma tiesības zemesgrāmatā vai kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) reģistrā ir reģistrētas uz valsts vārda privatizāciju (atsavināšanu) veicošās institūcijas personā, un nekustamos īpašumus, kuri nodoti privatizācijai vai atsavināšanai un kurus privatizāciju (atsavināšanu) veicošā institūcija ir ņēmusi valdījumā, bet kuru īpašuma tiesības vēl nav nostiprinātas zemesgrāmatā.

Finanšu ieguldījumus sākotnēji atzīst to rašanās dienā un novērtē patiesajā vērtībā atbilstoši iegādes izmaksām.

Finanšu ieguldījumus, kas klasificēti kā finanšu instrumenti, pēc sākotnējās atzīšanas uzskaita atbilstoši finanšu instrumentu uzskaites pamatprincipiem, kas detalizētāk aprakstīti sadaļā “Finanšu instrumentu klasifikācija, uzskaitē un novērtēšana”.

Finanšu ieguldījumus, kas nav klasificēti kā finanšu instrumenti, pēc sākotnējās atzīšanas uzskaita izmaksu vērtībā un pārskata perioda beigās nosaka vērtības samazinājumu, ja pastāv attiecīgas pazīmes.

Ieguldījumu radniecīgo un asociēto kapitālsabiedrību kapitālā uzskaitē un novērtēšana (ilgtermiņa un īstermiņa)

Finanšu ieguldījumus kapitālsabiedrību kapitālā klasificē kā līdzdalību radniecīgās kapitālsabiedrībās, ja valstij un pašvaldībām kopā pieder vairāk par 50 procentu balsstiesību, vai līdzdalību asociētās kapitālsabiedrībās, ja valstij un pašvaldībām kopā pieder 20-50 procentu balsstiesību. Līdzdalību radniecīgo un asociēto kapitālsabiedrību kapitālā novērtē un uzskaita saskaņā ar pašu kapitāla metodi.

Budžeta iestāžu ilgtermiņa finanšu ieguldījumi pārējo kapitālsabiedrību kapitālā, kur budžeta iestādei pieder 20 procenti un mazāk balsstiesību, bet valstij un pašvaldībām kopā pieder vairāk par 20 procentiem balsstiesību, finanšu pārskatā pārskata perioda sākumā un beigās pārrēķināti, pielietojot pašu kapitāla metodi.

Pārskata gadā apstiprinātās, bet nesaņemtās dividendes uzskaitītas kā zembilances prasības.

Aizdevumu uzskaitē un novērtēšana (ilgtermiņa un īstermiņa)

Valsts un pašvaldību aizdevumi kapitālsabiedrībām, privātpersonām, biedrībām un nodibinājumiem klasificēti finanšu instrumentu kategorijā "Aizdevumi un prasības".

Finanšu pārskatā konsolidēti valsts budžeta finanšu uzskaitē iekļautie valsts aizdevumi pašvaldībām, valsts speciālā budžeta, studējošo un studiju kreditēšanas programmas izpildītājiem no valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskajām personām.

Ieguldījumi vērtspapīros (ilgtermiņa un īstermiņa)

Šajā bilances postenī uzskaita iegādātos ilgtermiņa un īstermiņa vērtspapīrus, kā arī Ministru kabineta īpaši noteiktu uzdevumu izpildei vai valsts atbalsta ietvaros izvietotos ieguldījuma vērtspapīrus.

Vērtspapīri klasificēti finanšu instrumentu kategorijā "Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi".

Noguldījumu uzskaitē (ilgtermiņa un īstermiņa)

Noguldījumu sastāvā uzskaitīti Valsts kases uz laiku brīvo finanšu līdzekļu ieguldījumi depozītos Latvijas Bankā, kredītiestādēs un ārvalstu finanšu sabiedrībās, kā arī budžeta iestāžu noguldījumi kredītiestādēs un Valsts kasē, ja to sākotnējais termiņš ir lielāks par 90 dienām.

Finanšu pārskatā konsolidēti budžeta iestāžu noguldījumi Valsts kasē.

Noguldījumi klasificēti finanšu instrumentu kategorijā "Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi".

Finanšu ieguldījumu kapitālsabiedrību un starptautisko organizāciju kapitālā, kur valstij un pašvaldībām pieder 20 procenti un mazāk balsstiesību, uzskaitē

Finanšu ieguldījumi kapitālsabiedrību un starptautisko organizāciju kapitālā, kur valstij un pašvaldībām pieder 20 procenti un mazāk balsstiesību, klasificēti finanšu instrumentu kategorijā "Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi".

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļi

Valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieka ieguldījuma plāna līdzekļus un uzkrāto kapitālu uzskaita pārējo ilgtermiņa finanšu ieguldījumu sastāvā, atbilstoši to vērtībai ieguldīšanas brīdī, vērtības izmaiņām, dzēšot ieguldījuma plāna daļu pensijas pieprasīšanas vai shēmas dalībnieka

nāves un citos gadījumos, un pārskata gada beigās atbilstoši līdzekļu pārvaldītāju sniegtai informācijai.

Krājumi

Krājumos uzskaitīti budžeta iestāžu īstermiņa materiāli lietiskie aktīvi, kas paredzēti to darbības nodrošināšanai, atsavināšanai un materiālu vai izejvielu veidā iesaistīti vai tiks izlietoti saimnieciskās darbības procesā. Krājumu sastāvā uzskaita arī inventāru, kura vērtība ir līdz 500 *euro* par vienību, ieskaitot ar pirkuma iegādi, piegādi un ar uzstādīšanu saistītos izdevumus, neatkarīgi no tā kalpošanas ilguma, atsavināšanai paredzētos ilgtermiņa ieguldījumus (izņemot nodošanu bez atlīdzības citai budžeta iestādei), valsts stratēģiskās rezerves un militāro inventāru Nacionālo bruņoto spēku militāro uzdevumu un ar tiem saistīto apmācību izpildes nodrošināšanai un militāro spēju attīstīšanai.

Budžeta iestādes krājumus sākotnēji novērtē iegādes vai ražošanas pašizmaksā. Bioloģisko aktīvu produktus, kurus budžeta iestāde ieguvusi no saviem bioloģiskajiem aktīviem, sākotnēji novērtē patiesajā vērtībā, atskaitot atsavināšanas izmaksas, krājumu iegūšanas dienā.

Pārskata gada beigās nosaka aizstāšanas izmaksas krājumiem, kas paredzēti iestāžu funkciju nodrošināšanai (izņemot inventāru), izplatīšanai bez maksas vai par minimālu samaksu, kā arī šādu krājumu izgatavošanai, ja tie nav nodoti lietošanā vai izlietoti. Krājumu vērtību koriģē atbilstoši zemākajai vērtībai, salīdzinot krājumu aizstāšanas izmaksas ar šo krājumu iegādes (izmaksu) vērtību. Atsavināšanai trešām personām (izņemot inventāru, izplatīšanai bez maksas vai par minimālu samaksu) paredzētos krājumus saimnieciskā gada beigās novērtē neto pārdošanas vērtībā, ja tā ir zemāka par šo krājumu iegādes (izmaksu) vērtību. Starpību, kas rodas starp iegādes (izmaksu) vērtību un aizstāšanas izmaksām vai neto pārdošanas vērtību, atzīst budžeta iestāžu pārējos izdevumos. Krājumiem, kuri pēc savām funkcijām neatšķiras no pamatlīdzekļiem, bet neatbilst pamatlīdzekļu sākotnējās vērtības atzīšanas kritērijiem (inventārs) un kuri nav nodoti lietošanā, vērtības samazinājumu aprēķina un uzskaita atbilstoši budžeta iestāžu pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma noteikšanas nosacījumiem.

Krājumus noraksta, pielietojot metodi “pirmais iekšā – pirmais ārā” (FIFO). Norakstot izlietoto krājumu vērtību, to atzīst budžeta iestādes pamatdarbības izdevumos periodā, kad tos nodod lietošanā vai faktiski izlieto.

Krājumus atsavinot, likvidējot vai konstatējot to iztrūkumu, to uzskaites vērtību noraksta pārējos izdevumos.

Speciālā militārā inventāra uzskaiti un norakstīšanu līdz 2020.gada 31.decembrim veic saskaņā ar Ministru kabineta 2010. gada 14. septembra instrukciju Nr. 13 “Speciālā militārā inventāra uzskaites un norakstīšanas kārtība”. Speciālo militāro inventāru uzskaita Aizsardzības ministrija.

Budžeta iestāžu īpašumā un valdījumā esošo valsts un pašvaldību krājumu, kas nodoti turējumā valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrībām, ostu pārvaldēm vai atvasinātām publiskām personām, vērtība uzskaitīta atsevišķos kontos krājumu sastāvā.

Krājumus, kas iegūti operatīvās nomas ietvaros, uzskaita zembilancē atbilstoši nomas līgumā noteiktai vērtībai vai vērtībai, kuru noteikusi budžeta iestāde.

Prasības (norēķini ar debitoriem)

Prasību grupā budžeta iestādes uzskaita norēķinus ar debitoriem – juridiskām un fiziskām personām, pret kurām budžeta iestādei vai valsts budžetam ir radušās ilgtermiņa vai īstermiņa prasības, tai skaitā par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu finansētajiem projektiem (pasākumiem).

Prasības sākotnēji atzīst atbilstoši darījuma patiesai vērtībai.

Prasības, kas klasificētas kā finanšu instruments kategorijā “Aizdevumi un prasības”, pēc sākotnējās atzīšanas uzskaita atbilstoši finanšu instrumentu uzskaites pamatprincipiem, kas detalizētāk aprakstīti sadaļā “Finanšu instrumentu klasifikācija, uzskaitē un novērtēšana”.

Pārējām prasībām nosaka vērtības samazinājumu, ja konstatētas vērtības samazinājuma pazīmes.

Vērtības samazinājumu prasībām veido budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaitē:

- atbilstoši prasību apmaksas vai izpildes kavējuma dienu skaitam, vērtības samazinājuma apmēru nosakot proporcionāli no prasību vērtības;
- apšaubāmās summas apmērā, ja pastāv strīds par prasību apmaksu vai līguma izpildi, par kuru veikts avansa maksājums, pret darījuma partneri ir ierosināta lieta par maksātnespēju, kā arī citos gadījumos, kad ir pamatots iemesls apšaubīt prasības atgūšanu;

Finanšu pārskatā prasību sastāvā uzskaita arī uzkrātos ieņēmumus. Uzkrāto ieņēmumu posteņi uzskaita skaidri zināmas norēķinu summas, kas saskaņā ar noslēgtiem līgumiem attiecas uz pārskata gadu vai iepriekšējiem gadiem, attiecībā uz kuriem līdz pārskata gada beigām nav sagatavots maksāšanai paredzētais attaisnojuma dokuments. Šīs norēķinu summas aprēķina saskaņā ar attiecīgā darījuma līguma nosacījumiem.

Nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem

Šajā bilances posteņī uzskaita ar budžeta iestāžu darbību saistītos izdevumus, kas apmaksāti pārskata gadā, bet attiecas uz nākamajiem periodiem pēc bilances datuma, kā arī veiktos avansa maksājumus par pakalpojumiem un projektiem.

Nākamo periodu izdevumus budžeta iestādes atzīst izdevumos pārskata gadā, kurā ir saņemti / izlietoti iepriekš apmaksātie pakalpojumi.

Budžeta iestādes šajā posteņī uzskaita arī avansā pārskaitītos tranfertus, tai skaitā par ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajiem projektiem (pasākumiem), kurus atzīst izdevumos pārskata periodā, kad apstiprināts transferta izlietojums.

Naudas līdzekļi

Naudas līdzekļu sastāvā uzskaitīti budžeta iestāžu naudas līdzekļi kasēs un norēķinu kontos kredītiestādēs, naudas ekvivalenti, kā arī Valsts kases kontu atlikumi Latvijas Bankā, kredītiestādēs un ārvalstu finanšu sabiedrībās.

Pašu kapitāls

Pašu kapitāla sastāvā uzskaita budžeta iestāžu rezerves, iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultātu un pārskata gada budžeta izpildes rezultātu.

Rezerves atzīst, ja finanšu ieguldījumi radniecīgās un asociētās kapitālsabiedrībās novērtēti saskaņā ar pašu kapitāla metodi un kapitālsabiedrībai pašu kapitālā ir bijušas izmaiņas, kas nav norādītas kapitālsabiedrības peļņas un zaudējumu aprēķinā, kā arī pārdošanai pieejamu finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas.

Uzkrājumi

Uzkrājumi atzīti valsts budžeta un budžeta iestāžu saistību segšanai, kas attiecas uz pārskata gada vai iepriekšējo gadu darījumiem un pārskata sagatavošanas laikā ir paredzamas vai zināmas, bet to vērtība, izpildes vai apmaksas datums nav precīzi zināms – ierosināto tiesvedību spriedumu

izpildei, izdienas pensiju izmaksai, citu normatīvos aktos noteikto pabalstu un piešķirto kompensāciju un grantu izmaksai.

Uzkrājumus izveido paredzamām saistībām saskaņā ar uzkrāšanas principu atbilstoši šādiem nosacījumiem:

- pastāv pašreizējs pienākums (juridisks vai prakses radīts), kuru izraisījis pagātnes notikums, ņemot vērā visus pieejamos pierādījumus pārskata perioda beigās. Uzkrājumus veido tikai tādām paredzamām saistībām, kas pastāv neatkarīgi no vienības rīcības nākotnē;
- ir ticams (pastāv pietiekami liela varbūtība), ka šā pienākuma izpildei būs nepieciešams resursu izlietojums;
- pienākuma izpildei nepieciešamās summas var ticami novērtēt.

Uzkrājumus iespējamiem izdevumiem, kas radīsies no galvojumu saistību izpildes pirms galvojumā noteiktā notikuma iestāšanās, atzīst vērtībā, kas atbilst galvojuma iespējami precīzākajai pašreizējās vērtības aplēsei (patiesajā vērtībā).

Valsts budžeta finanšu uzskaitē uzkrājumu apjoms noteikts aizņēmajam individuāli (individuāli vērtējamo aizņēmēju grupā), izvērtējot kredītriska notikumu (Starptautisko finanšu pārskatu standartu (turpmāk – SFPS) izpratnē) un nākotnē iespējamo maksājamo naudas plūsmu, lai izpildītu valsts uzņemtās saistības.

Uzkrājumus ierosināto tiesvedību spriedumu izpildei veido, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi atbilstoši izdevumu iespējami precīzākajai pašreizējās vērtības aplēsei, ņemot vērā ar izmaksu saistītos riskus un nenoteiktības.

Uzkrājumus izdienas pensiju izmaksai aprēķina:

- pārskata gada beigās attiecīgajā profesijā nodarbinātām personām, kurām ir tiesības pieprasīt izdienas pensiju pēc normatīvos aktos noteikto kritēriju izpildes. Uzkrājumus aprēķina par katrai personai atbilstoši minēto kritēriju izpildes pakāpei pārskata gada beigās izmaksājamo summu laika periodā no normatīvos aktos noteiktā izdienas pensijas piešķiršanas termiņa līdz vispārējā pensionēšanās vecuma sasniegšanai. Uzkrājumus satiksmes nozarē nodarbināto personu izdienas pensiju izmaksai aprēķina, pamatojoties uz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras datiem par 2016.-2019.gadā piešķirto izdienas pensiju skaita izmaiņām un 2019.gadā piešķirto vidējo pensijas apjomu attiecīgā profesijā nodarbinātajām personām, kurām saskaņā ar Valsts kases aplēsēm pārskata gada beigās vēl nav pienācis normatīvos aktos noteikto nosacījumu izdienas pensijas piešķiršanai izpildes termiņš;
- personām, kam līdz pārskata gada beigām piešķirta izdienas pensija. Uzkrājumus aprēķina par katrai personai izmaksājamo izdienas pensiju vai piemaksu pie vecuma pensijas laika periodā no nākamā pārskata gada līdz vidējam mūža ilgumam – 87 gadu vecumam.

Uzkrājumus citu normatīvos aktos noteikto pabalstu un piešķirto un grantu kompensāciju izmaksai aprēķina katrai personai atsevišķi, ņemot vērā tiesību aktos noteikto pabalsta, kompensācijas vai granta apmēru un izmaksas nosacījumus.

Uzkrājumu daļa, kuru paredzēts izmaksāt vēlāk nekā vienu gadu pēc pārskata gada beigām, diskontēta ar Valsts kases noteikto negatīvo diskonta likmi uzkrājumiem -0.57 % gadā, ja bija iespējams noteikt aptuveno maksāšanas termiņu.

Saistības (norēķini ar kreditoriem)

Saistību sastāvā uzskaita budžeta iestāžu pašreizējās saistības (pienākumi), kas radušās pagātnes notikumu (darījumu) rezultātā un kuru izpildei nepieciešamo valsts vai pašvaldību budžetu resursu apjoms un pienākuma izpildes laiks ir precīzi zināmi.

Saistības, kas klasificētas kā finanšu instrumenti, pēc sākotnējās atzīšanas turpmāk uzskaita atbilstoši finanšu instrumentu uzskaites pamatprincipiem, kas detalizētāk aprakstīti sadaļā "Finanšu instrumentu klasifikācija, uzskaitē un novērtēšana".

Saistības, kas nav klasificētas kā finanšu instrumenti, pēc sākotnējās atzīšanas samazina atbilstoši to izpildei, apmaksai vai dzēšanai.

Aizņēmumi (ilgtermiņa un īstermiņa)

Aizņēmumus atzīst uzskaitē dienā, kad saņemta nauda vai tās ekvivalenti no iekšzemes vai ārvalstu finanšu institūcijām. Aizņēmumi klasificēti finanšu instrumentu kategorijā "Pārējās finanšu saistības".

Finanšu pārskatā konsolidēti ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību bilancē iekļautie aizņēmumi no valsts budžeta.

Emitētās obligācijas un citi parāda vērtspapīri (ilgtermiņa un īstermiņa)

Saistību sastāvā uzskaita emitētās obligācijas, t.sk. eiroobligācijas, un citus parāda vērtspapīrus (parādzīmes, krājobligācijas, īpašam mērķim noteiktus bezprocentu valsts vērtspapīrus). Valsts vērtspapīrus izlaiž atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 6.maijā noteikumos Nr.237 "Valsts vērtspapīru izlaišanas noteikumi" noteiktajai valsts vērtspapīru izlaišanas un apgrozības kārtībai Latvijas Republikā.

Emitētās obligācijas un citi parāda vērtspapīri klasificēti finanšu instrumentu kategorijā "Pārējās finanšu saistības".

Saņemtie noguldījumi (ilgtermiņa un īstermiņa)

Saistību sastāvā uzskaitīti Valsts kasē ieguldītie valsts budžeta izpildītāju valsts speciālā budžeta un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu atlikumu ieguldījumi noguldījumu veidā atbilstoši Likumā par budžetu un finanšu vadību noteiktajam.

Saņemtie noguldījumi sākotnēji atzīti to saņemšanas dienā saņemtās summas apmērā.

Saņemtie noguldījumi klasificēti finanšu instrumentu kategorijā "Pārējās finanšu saistības".

Finanšu pārskatā konsolidēti valsts budžeta izpildītāju noguldījumi Valsts kasē, kas uzskaitīti valsts budžeta finanšu uzskaitē.

Uzkrātās saistības (ilgtermiņa un īstermiņa)

Uzkrātās saistības ir skaidri zināmas un samērā precīzi aprēķināmas saistību summas par pārskata gadā vai iepriekšējos pārskata periodos saņemtām precēm vai pakalpojumiem, kā arī citu darījumu un notikumu rezultātā radušās saistības, par kurām bilances datumā maksāšanai paredzētais attaisnojuma dokuments vēl nav saņemts.

Uzkrātās saistības par darbinieku neizmantotajiem atvaļinājumiem aprēķinātas katram darbiniekam atsevišķi, nosakot darbinieka līdz pārskata perioda beigām neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu un to sareizinot ar darbinieka vienas darba dienas vidējo izpeļņu pēdējo sešu kalendāra mēnešu laikā, un pieskaitot darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra atzīst un uzkrāj saistības iemaksām valsts fondēto pensiju shēmā līdz pārskata gadam sekojošā gada 15. februārim shēmas dalībnieku kontos reģistrētās summas apjomā, t.i., summas, kas reģistrētas nodošanai pārvaldīšanā.

Valsts budžeta finanšu uzskaitē atzīst uzkrātās saistības par valsts sniegtajiem galvojumiem un izdevumus, ja saistību lielums un apmaksas termiņi ir samērā precīzi aprēķināmi, bet galvotā aizņēmuma summa netiks maksāta no aizņēmēja līdzekļiem, bet tā atmaksai ir paredzēti valsts budžeta līdzekļi attiecīgās nozares ministrijas budžetā.

Saistības par Eiropas Savienību politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajiem projektiem (pasākumiem)

Saņemto ES finansējumu un citu ārvalstu finanšu palīdzību atzīst īstermiņa saistību sastāvā dienā, kad no Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) vai cita sadarbības partnera ieskaitīta nauda Valsts kases kontā Latvijas Bankā. Valsts kase saistības pret ES politiku instrumentu vai citiem ārvalstu finanšu palīdzības fondiem atzīst ieņēmumos, veicot pārskatījumu finansējuma saņēmējam.

Ja veiktie sertificētie izdevumi ir lielāki nekā faktiski saņemtie naudas līdzekļi no EK un no EK saņemtie naudas līdzekļi to saņemšanas dienā atzīti kā saistības pret EK, tad sertificētos izdevumus uzskaita kā prasības pret EK par ES fondu līdzekļiem, ja šo līdzekļu saņemšana ir droši sagaidāma.

Nākamo periodu ieņēmumi un saņemtie avansi (ilgtermiņa un īstermiņa)

Nākamo periodu ieņēmumu un saņemto avansu sastāvā uzskaita budžeta iestāžu saņemtos resursus (naudas līdzekļus, citus finanšu un nefinanšu aktīvus), kurus atbilstoši attiecīgā darījuma nosacījumiem ieņēmumos atzīs nākamajos pārskata periodos.

Nākamo periodu ieņēmumos uzskaitīta ārvalstu finanšu palīdzība (darījuma partneris – nerezidents) un saņemtie ziedojumi un dāvinājumi, ja ar to saņemšanu saistītajos tiesību aktos ir ietverti nosacījumi attiecībā uz to, kā saņēmējam jālieto saņemtie resursi, un kas izpildāmi juridisku un administratīvu procesu ietvaros.

Nākamo periodu ieņēmumus no ārvalstu finanšu palīdzības un saņemtiem ziedojumiem un dāvinājumiem budžeta iestāžu grāmatvedībā atzīst ieņēmumos pārskata periodā, kad izpildīti attiecīgajos tiesību aktos ietvertie nosacījumi.

Nākamo periodu ieņēmumos budžeta iestādes uzskaita saņemtos transfertu avansa maksājumus, tai skaitā par ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajiem projektiem (pasākumiem), ja nav saņemts apstiprinājums par attaisnotajiem (atzītajiem) izdevumiem.

Nākamo periodu ieņēmumos uzskaitīti par siltumnīcefekta gāzu emisiju kvotu pārdošanu izolēs saņemtie, bet projektos neizmantotie līdzekļi.

Pārējās saistības (ilgtermiņa un īstermiņa)

Pārējo saistību postenī uzskaita saistības, kuras nav klasificētas citos atsevišķi nodalītos saistību posteņos.

Pārējās saistības, kas klasificētas kā finanšu instrumenti, pēc sākotnējās atzīšanas turpmāk uzskaita atbilstoši finanšu instrumentu uzskaites pamatprincipiem, kas detalizētāk aprakstīti sadaļā “Finanšu instrumentu klasifikācija, uzskaitē un novērtēšana”.

Pārējo īstermiņa saistību sastāvā kā saistības par Valsts kases klientu kontu atlikumiem uzskaitītas Valsts kases saistības par finanšu pārskatā nekonsolidēto vienību kontu atlikumiem Valsts kases kontos – citu budžetu, kapitālsabiedrību, biedrību un nodibinājumu līdzekļi.

Nomas darījumu klasifikācija un uzskaitē

Par nomu klasificē līgumu, ar kuru iznomātājs par vienu vai vairākiem nomas maksājumiem (atlīdzību) nodod nomniekam tiesības lietot aktīvu līgumā noteiktu laika periodu. Nomu klasificē kā finanšu nomu (līzingu) vai operatīvo nomu atbilstoši iznomātā aktīva īpašuma tiesībām raksturīgo risku un atlīdzības sadalījumam starp iznomātāju un nomnieku. Klasifikāciju nosaka darījuma būtība, nevis līguma juridiskā forma. Nomu klasificē nomas uzsākšanas datumā un klasifikāciju pārskata, ja būtiski mainīti līguma nosacījumi.

Nomu klasificē kā finanšu nomu, ja pastāv pazīmes, kas liecina, ka pircējam nodoti visi īpašuma tiesībām raksturīgie riski un atlīdzības. Finanšu nomas ietvaros iegūtos aktīvus uzrāda aktīvu sastāvā un atbilstošās saistības – ilgtermiņa saistību sastāvā minimālo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā atbilstoši nomas līgumā noteiktai procentu likmei. Finanšu nomā nodotie aktīvi izslēgti no uzskaites un atzītas prasības un ieņēmumi no aktīva atsavināšanas minimālo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā atbilstoši nomas līgumā noteiktai procentu likmei.

Aktīvus, kas iegūti operatīvās nomas ietvaros, uzskaita zembilancē atbilstoši budžeta iestādes noteiktajai vērtībai. Pamatdarbības izdevumus par operatīvo nomu atzīst saskaņā ar uzkrāšanas principu pārskata periodā, par kuru tie aprēķināti. Aktīvus, kas nodoti operatīvā nomā, uzskaita aktīvu sastāvā atbilstoši to ekonomiskai būtībai. Pamatdarbības ieņēmumus par operatīvo nomu atzīst saskaņā ar uzkrāšanas principu pārskata periodā, par kuru tie aprēķināti.

Publiskās un privātās partnerības darījumu klasifikācija un uzskaitē

Aktīvus (ilgtermiņa ieguldījumus un krājumus), kas iegūti Publiskās un privātās partnerības likuma ietvaros noslēgto publiskās un privātās partnerības (turpmāk – partnerība) līgumu izpildes rezultātā, sākotnēji atzīst aktīvu sastāvā, ja:

- budžeta iestādes kontrolē vai regulē, kādi pakalpojumi, kam un par kādu cenu ir jānodrošina līguma darbības laikā;
- partnerības līguma termiņa beigās partnerības aktīva īpašuma tiesības nodod budžeta iestādei vai partnerības aktīva lietderīgās lietošanas laiks beidzas partnerības līguma termiņa beigās.

Aktīvus atzīst patiesajā vērtībā, klasificē atbilstoši to ekonomiskai būtībai un piemēro attiecīgās aktīvu grupas grāmatvedības uzskaites pamatprincipus.

Saistības par partnerības aktīva izveidošanu atzīst aktīva sākotnējās vērtības apmērā un turpmāk novērtē amortizētajā vērtībā – pārskata gadā palielina par procentu izdevumiem, kurus aprēķina, piemērojot partnerības līgumā ietvertu procentu likmi, un samazina par privātajam partnerim veiktajiem maksājumiem.

Partnerības līgumā noteiktos izdevumus par privātā partnera sniegtajiem pakalpojumiem atbilstoši to ekonomiskajai būtībai un attiecīgās finanšu saistības atzīst lineāri partnerības līguma darbības laikā. Papildu izdevumus par privātā partnera sniegtajiem pakalpojumiem atzīst pārskata periodā, kad tie radušies.

Finanšu instrumentu klasifikācija, uzskaitē un novērtēšana

Finanšu aktīvus un finanšu saistības pēc sākotnējās atzīšanas klasificē atbilstoši finanšu instrumentu kategorijām:

- prasības un aizdevumi – neatvasināti finanšu aktīvi ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem, kuri netiek kotēti aktīvajā tirgū. Šajā kategorijā ietvertas prasības, kas radušās aktīvu atsavināšanas rezultātā, ja maksājumu atliek ilgāk nekā 12 mēnešus (ilgtermiņa prasības un šo prasību īstermiņa daļa), un aizdevumi;

- līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi – neatvasināti finanšu aktīvi ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem un fiksētu termiņu, kuri paredzēti turēšanai līdz attiecīgā finanšu instrumenta līguma termiņa beigām un kuru uzskaites vērtība ir atgūstama. Šajā kategorijā ietverti ieguldījumi vērtspapīros, noguldījumi un citi līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi;
- pārdošanai pieejami finanšu aktīvi – neatvasināti finanšu aktīvi, kas nav klasificēti kā aizdevumi un prasības, līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi vai patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi. Šajā kategorijā ietverti finanšu ieguldījumi kapitālsabiedrību, starptautisko un citu organizāciju kapitālā, kur valstij un pašvaldībām pieder 20 procenti un mazāk balsstiesību, un citi pārdošanai pieejami finanšu aktīvi;
- patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi – finanšu aktīvi, kuri paredzēti tirdzniecībai (iegādāti vai emitēti ar mērķi paredzamā nākotnē tos pārdot vai atpirkt), kuri ir tirdzniecības portfeļa sastāvdaļa vai atvasināts finanšu instruments (izņemot finanšu garantiju līgumus);
- patiesajā vērtībā novērtētas finanšu saistības – finanšu saistības, kuras paredzētas tirdzniecībai (iegādātas vai emitētas ar mērķi paredzamā nākotnē tās pārdot vai atpirkt), kuras ir tirdzniecības portfeļa sastāvdaļa vai atvasināts finanšu instruments (izņemot finanšu garantiju līgumus);
- pārējās finanšu saistības un finanšu garantiju līgumi. Pārējās finanšu saistības ietver aizņēmumus, saņemtos noguldījumus, emitētos vērtspapīrus un saistības, kas radušās aktīva iegādes vai izveidošanas rezultātā, ja maksājumu atliek ilgāk nekā 12 mēnešus (ilgtermiņa saistības un šo saistību īstermiņa daļa).

Finanšu instrumentiem pēc sākotnējās atzīšanas piemēro šādas novērtēšanas metodes:

- prasības un aizdevumus uzskaita amortizētajā vērtībā, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi, un pārskata perioda ieņēmumos iekļauj amortizētos procentu ieņēmumus. Katra pārskata perioda beigās izvērtē finanšu instrumentu vērtības samazinājuma pazīmes un, ja tādas konstatē, nosaka vērtības samazinājumu. Valsts budžeta finanšu uzskaites nodrošināšanai amortizētās vērtības aprēķinam lieto procentu likmi, kas noteikta līgumā, atbilstoši Valsts kases iekšējos normatīvajos aktos noteiktajai uzskaites kārtībai;
- līdz termiņa beigām turētus ieguldījumus (tai skaitā, vērtspapīrus, noguldījumus) uzskaita amortizētajā vērtībā, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi, un pārskata perioda ieņēmumos iekļauj amortizētos procentu ieņēmumus. Katra pārskata perioda beigās izvērtē finanšu instrumentu vērtības samazinājuma pazīmes un, ja tādas konstatē, nosaka vērtības samazinājumu. Valsts budžeta finanšu uzskaites nodrošināšanai līdz termiņa beigām turētu ieguldījumu amortizētās vērtības aprēķinam lieto procentu likmi, kas noteikta līgumā, atbilstoši Valsts kases iekšējos normatīvajos aktos noteiktajai uzskaites kārtībai;
- pārdošanai pieejamus finanšu aktīvus katra pārskata perioda beigās novērtē patiesajā vērtībā un vērtības izmaiņas atzīst finanšu instrumentu patiesās vērtības rezervēs, ieņēmumus vai izdevumus no valūtu kursu svārstībām atzīst pārskata perioda ieņēmumos vai izdevumos. Ja šāda nekotēta pašu kapitāla instrumenta patieso vērtību nevar ticami novērtēt, to uzskaita izmaksu vērtībā, katra pārskata perioda beigās izvērtē finanšu instrumentu vērtības samazinājuma pazīmes un, ja tādas konstatē, nosaka vērtības samazinājumu;
- patiesajā vērtībā novērtēta finanšu aktīva un finanšu saistību, tai skaitā atvasināta finanšu instrumenta, vērtības izmaiņas atzīst pārskata perioda ieņēmumos vai izdevumos;
- pārējās finanšu saistības, izņemot finanšu garantiju līgumus, uzskaita amortizētajā vērtībā, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi, un amortizētos procentu izdevumus atzīst pārskata perioda izdevumos. Valsts budžeta finanšu uzskaites nodrošināšanai

finanšu saistību amortizētās vērtības aprēķinam lieto procentu likmi, kas noteikta līgumā, atbilstoši Valsts kases iekšējos normatīvajos aktos noteiktajai uzskaites kārtībai;

- izsniegtās finanšu garantijas katra pārskata perioda beigās novērtē atbilstoši izdevumu iespējami precīzākajām aplēsēm. Saņemtās finanšu garantijas novērtē atlīdzības pašreizējā vērtībā.

Amortizētajā un izmaksu vērtībā uzskaitītiem finanšu aktīviem katra pārskata perioda beigās novērtē vērtības samazinājuma pazīmes, ņemot vērā šādus faktoros:

- sadarbības partnerim konstatētas finansiālās grūtības;
- sadarbības partneris neievēro līguma nosacījumus, piemēram, procentu vai pamatsummas atmaksāšanas nosacījumu neizpilde vai pārkāpšana;
- aizdevējs ekonomisku vai juridisku iemeslu dēļ, kas saistīti ar aizņēmēja finansiālajām grūtībām, piešķir aizņēmējam atlaidi vai atbrīvojumu, ko citos apstākļos aizdevējs nebūtu apsvēris;
- ir ticams, ka aizņēmējs uzsāks maksātnespējas procedūru vai cita veida finansiālu reorganizāciju;
- konstatēta attiecīgā finanšu aktīva aktīvā tirgus zaudēšana finansiālu grūtību dēļ;
- pastāv novērtējams finanšu aktīvu grupas aplēsto nākotnes naudas plūsmu samazinājums kopš šo aktīvu sākotnējās atzīšanas, lai arī atsevišķiem finanšu aktīviem šis samazinājums vēl nav nosakāms, uz ko norāda:
 - nelabvēlīgas izmaiņas aizņēmēju maksātspējā attiecīgajā grupā (piemēram, pieaugošs nokavēto maksājumu skaits),
 - valsts vai pašvaldības ekonomiskie apstākļi, kas attiecīgi ietekmē saistību neizpildi aktīvu grupā (piemēram, ekonomiskās grūtības noteiktā ģeogrāfiskā apgabalā, nozīmīgas nelabvēlīgas izmaiņas kādas nozares apstākļos, kas ietekmē aizņēmēju attiecīgajā grupā);
- ieguldījumam pašu kapitāla instrumentā – nelabvēlīgas izmaiņas, kas notikušas tehnoloģiskajā, tirgus, ekonomiskajā vai juridiskajā vidē, kurā darbojas emitents, un kas norāda, ka pašu kapitāla instrumenta izmaksas var nebūt atgūstamas, kā arī ieguldījuma vērtības samazināšanās zem tā izmaksu vērtības.

Finanšu aktīvu izslēdz no uzskaites, ja budžeta iestāde nodod visus ar attiecīgā aktīva vai tā daļas īpašumtiesībām saistītos riskus, atlīdzības un aktīva vai tā daļas kontroli un tai beidzas līgumā noteiktās tiesības uz naudas plūsmām no attiecīgā finanšu aktīva vai tā daļas.

Finanšu saistības vai to daļu izslēdz no uzskaites tad, ja līgumā noteiktais pienākums ir izpildīts, darījuma partneris ir atteicies no prasības šā pienākuma izpildei, pienākums ir atcelts vai tā izpildes termiņš ir beidzies.

Valsts budžeta finanšu uzskaitē pārskata perioda beigās veic aktīvu vērtības samazinājuma izvērtējumu Valsts kases iekšējos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Atvasināto finanšu instrumentu uzkaite

Finanšu pārskatā uzrādīti Valsts kases un Rīgas pilsētas pašvaldības izmantotie atvasinātie finanšu instrumenti.

Atvasinātie finanšu instrumenti klasificēti finanšu instrumentu kategorijā “Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi” un “Patiesajā vērtībā novērtētas finanšu saistības”.

Valsts budžeta finanšu uzskaitē noteiktie atvasināto finanšu instrumentu:***Uzskaites un novērtēšanas pamatprincipi***

Atvasinātos finanšu instrumentus atzīst iegādes datumā un to patiesajā vērtībā atvasinātā finanšu līguma noslēgšanas brīdī. Turpmāk tos pārskata perioda beigās pārvērtē patiesajā vērtībā, ko nosaka izmantojot diskontētās naudas plūsmas metodi. Pārvērtēšanas un tirdzniecības rezultātā radušos peļņu vai zaudējumus uzrāda finansiālās darbības pārskatā, attiecīgi izdalot ieņēmumus vai izdevumus, kas rodas no procentu maksājumu valūtas kursa svārstību komponentes un pamatsummas valūtas kursa svārstību komponentes.

Visus atvasinātos līgumus uzskaita kā aktīvus, ja to patiesā vērtība ir pozitīva, un kā saistības, ja to patiesā vērtība ir negatīva. Parāda instrumentiem piesaistīto atvasināto līgumu vērtību bilancē daļa divās komponentēs – parāda instrumenta vērtību ietekmējošā un valūtas kursa svārstību efekts, attiecīgi uzrādot pie parāda instrumenta vērtības vai uzkrāto procentu izdevumu sastāvā.

Izmantošanas veidi

Valsts kase izmanto atvasinātos finanšu instrumentus tikai finanšu risku vadībai atbilstoši finanšu ministra apstiprinātajā Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem.

Valsts kase izmanto šādus atvasinātos finanšu instrumentus:

- FORWARD – nākotnes valūtas pirkšanas vai pārdošanas darījums, kura ietvaros par noteikto valūtu kursu noteiktā dienā nākotnē nopērk vai pārdod noteikto valūtas daudzumu;
- IRS – procentu likmju mijmaiņas darījums, kura ietvaros notiek apmaiņa ar procentu maksājumu plūsmām, kuras balstās uz darījumu nosacījumos noteikto termiņu procentu likmēm (vienai no plūsmām likme var būt fiksēta uz visu darījuma termiņu);
- CCIRS – valūtu mijmaiņas darījums vai procentu likmju un valūtu mijmaiņas darījums, kura ietvaros notiek apmaiņa ar naudas plūsmām dažādās valūtās (procentu un pamatsummas maksājumiem):
 - valūtu mijmaiņas darījums – ja abas naudas plūsmas ir saistītas ar fiksētām vai vienādu termiņu mainīgām procentu likmēm;
 - procentu un valūtu mijmaiņas darījums – ja naudas plūsmas ir saistītas ar dažādu termiņu procentu likmēm (viena no kurām var būt fiksēta uz visu darījuma termiņu). Atvasinātos finanšu instrumentus atzīst iegādes datumā un to patiesajā vērtībā atvasinātā finanšu līguma noslēgšanas brīdī. Turpmāk tos pārskata perioda beigās pārvērtē patiesajā vērtībā, ko nosaka izmantojot diskontētās naudas plūsmas metodi. Pārvērtēšanas un tirdzniecības rezultātā radušos peļņu vai zaudējumus uzrāda finansiālās darbības pārskatā, attiecīgi izdalot ieņēmumus vai izdevumus, kas rodas no procentu maksājumu valūtas kursa svārstību komponentes un pamatsummas valūtas kursa svārstību komponentes.

Izmantošanas mērķis un rezultāts

IRS un CCIRS (procentu un valūtu mijmaiņas) darījumi tiek slēgti, lai sasniegtu Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā noteikto valsts parāda portfeļa vadības mērķi un nodrošinātu valsts parāda portfeļa ilgtspēju (duration – procentu likmju vidējo svērto fiksēto periodu (gados)) un fiksēto likmju īpatsvara rādītāju ievērošanu pieļaujamās robežās. Atbilstoši Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā definētajam parāda portfeļa vadības pamatprincipam, nodrošinot līdzsvaru starp finanšu resursu izmaksām un finanšu risku ierobežošanu, par nozīmīgāko tiek uzskatīta finanšu risku ierobežošana.

CCIRS un FORWARD darījumi tiek slēgti, lai nodrošinātu tīrā parāda valūtu kompozīcijas ievērošanu pieļaujamās robežās, kā arī izslēgtu valūtu svārstību risku procentu maksājumiem par ne euro valūtā emitētām eiroobligācijām un citiem aizņēmumiem. Slēdzot attiecīgos atvasināto finanšu instrumentu darījumus vērtspapīru emisijas brīdī ne euro valūtā, tiek fiksēts valūtas kurss, par kuru darījuma puses apmainās ar darījuma pamatsummām (attiecīgi emisijas brīdī un vēlāk emisijas dzēšanas brīdī), kā arī par kuru efektīvi tiek veikti un attiecīgi saņemti līdzekļi procentu maksājumu veikšanai – tādējādi izslēdzot valūtu svārstību risku procentu (kupona) maksājumiem.

FORWARD darījumi tiek slēgti, lai ierobežotu valūtu risku valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā.

CCIRS un FORWARD darījumiem valūtu kursu svārstību rezultāts tiek pilnībā kompensēts ar valsts parāda vērtības izmaiņām no valūtu svārstībām. Savukārt pārējās izmaiņas kompensē ASV dolāros emitēto eiroobligāciju tirgus vērtības izmaiņas atkarībā no procentu likmju svārstībām salīdzinājumā ar vērtības izmaiņām hipotētiskām eiroobligācijām euro valūtā. Tādējādi, ja emitētās eiroobligācijas ASV dolāros tiktu dzēstas pirms termiņa atbilstoši to tā brīža tirgus cenai, tad attiecīgi, pārtraucot arī pretim noslēgtos CCIRS darījumus, abas šīs darbības naudas izteiksmē savstarpēji kompensētos.

2019. gadā Valsts kase nav veikusi jaunus aizņēmumus ārvalstu valūtās un attiecīgi nav slēgusi jaunus darījumus valsts parāda valūtu riska izslēgšanai. Savukārt tīrā valūtu parāda atklātās pozīcijas saglabāšanu Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā noteiktajās robežās nodrošināja iepriekšējos gados noslēgtie FORWARD un CCIRS darījumi. Gan FORWARD, gan CCIRS darījumi ir piesaistīti valsts parādam un, valūtu kursu svārstību rezultātā mainoties darījumu patiesai vērtībai, valsts parāds mainās pretējā virzienā.

Rīgas pilsētas pašvaldības grāmatvedībā noteiktie atvasināto finanšu instrumentu uzskaites un novērtēšanas pamatprincipi

Rīgas pilsētas pašvaldības izmantotais atvasinātais finanšu instruments 2019. gada pārskatā uzrādīts tā patiesajā vērtībā, balstoties uz Rīgas pilsētas pašvaldības izstrādātu aprēķinu metodoloģiju un principiem. Patiesā vērtība aprēķināta, ņemot vērā iespējamo mijmaiņas darījuma līguma nākotnes naudas plūsmu, kas modelēta, izmantojot DB Pulse Basket un DB FRB indeksu vēsturisko attīstību, ņemot vērā *euro* un USD likmju izmaiņas, un kā diskonta likmi izmantojot *euro* procentu likmju līkni uz 2019. gada 31. decembri, kas koriģēta ar Latvijas valsts kredītaistību neizpildes mijmaiņas līgumu (CDS) ilgtermiņa likmi.

Nomātie aktīvi

Zembilancē atsevišķā kontā norādīti budžeta iestāžu nomātie aktīvi – pamatlīdzekļi, nemateriālie ieguldījumi un krājumi, kuri atrodas budžeta iestāžu lietošanā saskaņā ar operatīvās nomas un patapinājuma līgumiem.

Zembilances aktīvi

Zembilances aktīvā uzskaita iespējamus aktīvus, kuri radušies pagātnes notikumu rezultātā un kuru pastāvēšana apstiprināsies tikai atkarībā no viena vai vairāku tādu nākotnes notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kurus budžeta iestāde vai valsts budžeta finanšu uzskaitē pilnībā nevar kontrolēt.

Zembilances aktīvu sastāvā uzskaitīti:

- iespējamie aktīvi, kurus atzīst un uzrāda zembilancē, ja pastāv varbūtība ekonomisko labumu un/vai sniegto pakalpojumu pieaugumam iestādē. Pēc noteiktu apstākļu apstiprināšanās un dienā, kad aktīvu var ticami novērtēt, aktīvu un ar to saistītos ieņēmumu norāda bilancē, samazinot zembilancē norādīto iespējamo aktīvu vērtību;

- prasības par radniecīgo un asociēto kapitālsabiedrību paziņotajām dividendēm un saņemamiem maksājumiem par kapitāla daļu izmantošanu, kas ir apstiprināti pēc bilances datuma un par kuriem nav samazināts finanšu ieguldījums;
- aprēķinātie līgumsodi, naudas sodi, soda naudas un kavējuma naudas, kas nav saņemtas līdz pārskata perioda beigām, un prasības, kuras nav uzskaitītas bilancē, no dienas, kad radušās likumīgas tiesības to saņemt;
- budžeta iestāžu prasības par prettiesiskā ceļā atsavinātiem aktīviem atbilstoši prettiesiski atsavinātā aktīva vērtības visticamākai aplēsei;
- iespējamās prasības par nākotnes finanšu darījumiem, valsts budžeta bezcerīgie (zaudētie) kredīti un pārējās zembilances prasības;
- citi zembilances aktīvi.

Zembilances pasīvi

Zembilances pasīvā uzskaita budžeta iestāžu un valsts budžeta iespējamās saistības, kas radušās pagātnes notikumu rezultātā, bet to iestāšanās vai neiestāšanās atkarīga no viena vai vairāku tādu notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kurus budžeta iestādes vai valsts budžeta finanšu uzskaitē pilnībā nevar kontrolēt. Zembilances saistībās norāda arī pašreizējās saistības, kurām nav pietiekams pamatojums saistību vērtības noteikšanai.

Zembilances pasīvu daļā ir norādīti:

- budžeta iestāžu nākotnes maksājumi saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu finansētajiem projektiem. Nākotnes saistību vērtība noteikta par noslēgtiem līgumiem neizpildīto darījumu apjomā bilances datumā;
- nākotnes saistības un maksājumi saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par ilgtermiņa ieguldījumu un militāro ilgtermiņa aktīvu iegādi un izveidošanu (izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu finansētajiem projektiem). Nākotnes saistību vērtība noteikta par noslēgtiem līgumiem neizpildīto darījumu apjomā bilances datumā;
- nākotnes saistības un maksājumi saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par preču un pakalpojumu iegādi, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu finansētajiem projektiem. Nākotnes saistības un maksājumus norāda bilances datumā iespējamo maksājumu apjomā, kas rastos, ja līgumi tiktu laužti;
- saņemtie, bet neapmaksātie avansa attaisnojuma dokumenti, nākotnes nomas maksājumi;
- iespējamie nākotnes finanšu darījumi, izsniegtie galvojumi, valsts budžeta piešķirtie, bet vēl neizmaksātie aizdevumi, un citas zembilances saistības.

Galvojumi

Zembilancē uzskaitīta budžeta iestāžu un valsts budžeta sniegto galvojumu iespējamo saistību summa bilances datumā, kas būtu jāmaksā par galvoto aizņēmumu, ja galvojuma ņēmējs to neatmaksātu.

Valsts budžeta sniegtos galvojumus zembilancē uzskaita atbilstoši iespējamo saistību atzīšanas kritērijiem:

- resursu izlietojuma varbūtība ir iespējama ($\geq 5\% < 50\%$);
- nav precīzi zināma vērtība vai konkrētu saistību rašanās vai segšanas datums.

Valsts budžeta sniegto galvojumu iespējamo saistību vērtība atbilst iespējami precīzākajai pašreizējās vērtības aplēsei.

Ieņēmumi un izdevumi

Ieņēmumus un izdevumus, kas radušies iestādes darbības rezultātā, atzīst saskaņā ar uzkrāšanas principu periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no naudas saņemšanas vai samaksas, izņemot atsevišķus ieņēmumus un izdevumus, kurus uzskaita saskaņā ar naudas plūsmas principu:

- valsts akciju sabiedrības “Ceļu satiksmes drošības direkcija” administrēto nodokļu un nodevu ieņēmumi;
- nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi;
- valsts un pašvaldību administrēto nodevu ieņēmumi un citu maksājumu valsts budžetā ieņēmumi.

Ieņēmumu un izdevumu klasificēšanā piemēro Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumus Nr. 1032 “Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju” un Nr. 1031 “Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām”.

Nodokļu ieņēmumus atzīst to saņemšanas dienā saskaņā ar naudas plūsmas principu, izņemot ieņēmumus no nekustamā īpašuma nodokļa, ko pašvaldības atbilstoši katras pašvaldības grāmatvedības uzskaites kārtībā noteiktai metodoloģijai uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Nenodokļu ieņēmumus – valsts nodevas, soda naudu, līgumsodu un nokavējuma naudas ieņēmumus, kā arī pārējos nenodokļu ieņēmumus – atzīst saskaņā ar naudas plūsmas principu.

Pārskata gadā saņemtās dividendes par kapitāla izmantošanu atzītas budžeta ieņēmumos normatīvajos aktos budžeta un finanšu jomā noteiktajā kārtībā. Pārskata gadā apstiprinātās, bet nesaņemtās dividendes uzskaitītas kā zembilances prasības

Pārskata gada beigās atzīst nodokļu un nodevu ieņēmumus, kas normatīvos aktos noteiktajā kārtībā atzīti par saņemtiem valsts budžetā pārskata gadā, bet valsts budžeta kontā Valsts kasē ieskaitīti nākamajā pārskata gadā.

Maksas pakalpojumus un citus pašu ieņēmumus – ieņēmumus par izglītības pakalpojumiem, ieņēmumus no lauksaimnieciskās darbības, ieņēmumus par dokumentu izsniegšanu un kancelejas pakalpojumiem, ieņēmumus par nomu un īri, maksu par personu uzturēšanos sociālās aprūpes iestādēs, ieņēmumus par dzīvokļu un komunālajiem pakalpojumiem, atlīdzību no apdrošināšanas sabiedrībām par bojātu nekustamo īpašumu un kustamo mantu un citus budžeta iestāžu pašu ieņēmumus – atzīst atbilstoši uzkrāšanas principam. Saņemtos avansus par pakalpojumiem un precēm atzīst ieņēmumos dienā, kad ir sniegts pakalpojums vai piegādātas darījumā paredzētās preces. Ja pakalpojuma sniegšana pārskata perioda beigās nav pabeigta, ieņēmumus atzīst atbilstoši darījuma izpildes pakāpei pārskata perioda beigās.

Ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļus, kuri veido ārvalstu finanšu palīdzību valsts budžetam, uzskaita Valsts kase kā maksājumu iestāde. Saņemtos līdzekļus atzīst kā saistības pret Eiropas Savienības (turpmāk – ES) politiku instrumentu vai citiem ārvalstu finanšu palīdzības fondiem. Pārskata perioda ieņēmumus atzīst vienlaikus ar izdevumiem, norakstot saistības pret ES politiku instrumentu vai citiem ārvalstu finanšu palīdzības fondiem.

Ieņēmumus no ārvalstu finanšu palīdzības, ko budžeta iestādes saņēmušas no darījuma partnera – nerezidenta, atzīst saskaņā ar uzkrāšanas principu pārskata periodā, kurā izpildīti ar šo līdzekļu saņemšanu saistītajos tiesību aktos minētie nosacījumi to izlietošanai.

Budžeta iestādes transfertu ieņēmumus uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu, atbilstoši saņemtam apstiprinājumam no citas budžeta iestādes par attaisnotiem (atzītiem) izdevumiem, atzīstot ieņēmumus un prasības pret budžeta iestādi vai samazinot avansā saņemtos transfertus (saistības). Transfertu ieņēmumos iestādes atzīst arī bez atlīdzības saņemtos aktīvus vai nodotos

pasīvus starp vispārējās valdības sektora struktūrām, izņemot valsts vai pašvaldību kontrolētus un finansētus komersantus, ostu un brīvostu pārvaldes, vispārējā valdības sektora sarakstā pie valsts vai pašvaldību struktūrām ietvertās speciālās ekonomiskās zonas.

Ziedojumus un dāvinājumus uzskaita attiecīgajā aktīvu grupā, atzīstot pārskata perioda ieņēmumus vai nākamo periodu ieņēmumus dāvinājumu un ziedojumu novērtētajā vērtībā. Nākamo periodu ieņēmumos uzskaitītos ziedojumus un dāvinājumus pārskata perioda ieņēmumos atzīst saskaņā ar uzkrāšanas principu pārskata periodā, kurā izpildīti ar šo līdzekļu saņemšanu saistītajos tiesību aktos minētie nosacījumi to izlietošanai.

Dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem atzīst pamatbudžeta ieņēmumos dotācijas saņemšanas dienā un gada beigās samazina par slēgtajiem valsts pamatbudžeta asignējumiem.

Procentu ieņēmumus uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu un tos veido ieņēmumi par kontu atlikumiem un naudas līdzekļu ekvivalentiem, kuri noguldīti uz konkrētu termiņu un kuru sākotnējais termiņš nepārsniedz 90 dienas, kā arī procentu ieņēmumus no finanšu instrumentiem, izņemot patiesajā vērtībā novērtētu finanšu aktīvu un finanšu saistību finanšu instrumentu kategorijās klasificētos finanšu aktīvus un finanšu saistības, un citi procentu ieņēmumi.

Pārējos ieņēmumus, kas rodas no nefinanšu aktīvu (nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu, ieguldījumu īpašumu, bioloģisko aktīvu, krājumu) sākotnējās atzīšanas, inventarizācijā konstatētā pārpalikuma, saistību dzēšanas, vērtības samazinājuma norakstīšanas prasībām, avansa maksājumiem un finanšu instrumentiem, rezervju izslēgšanas un citiem nenaudas darījumiem, uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Izdevumus atalgojumam, darba devēju sociālās apdrošināšanas iemaksām, pabalstiem un kompensācijām, mācību, darba un dienesta komandējumiem, darba braucieniem, pakalpojumiem, krājumiem, materiāliem, energoresursiem, biroja precēm un inventāram, periodikai, nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumiem, subsīdijām, dotācijām un sociāliem pabalstiem, kārtējiem maksājumiem ES budžetā un starptautiskai sadarbībai uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Maksājамie līgumsodi un naudas sodi uzskaitīti budžeta iestāžu pamatdarbības izdevumos dienā, kad darījuma partnerim radušās likumīgas tiesības iekasēt līgumsodu un naudas sodu.

Budžeta iestādes transfertu izdevumus uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu, apstiprinot citas budžeta iestādes iesniegto dokumentu, kas apliecina izdevumu rašanos, un atzīst saistības pret attiecīgo iestādi vai samazina avansa maksājumu (prasības). Transfertu izdevumos iestādes atzīst arī bez atlīdzības nodotos aktīvus vai saņemtos pasīvus starp vispārējās valdības sektora struktūrām, izņemot valsts vai pašvaldību kontrolētus un finansētus komersantus, ostu un brīvostu pārvaldes, vispārējā valdības sektora sarakstā pie valsts vai pašvaldību struktūrām ietvertās speciālās ekonomiskās zonas.

Procentu izdevumus uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu un tos veido izdevumi par kontu atlikumiem un naudas līdzekļu ekvivalentiem, izdevumiem par privātā partnera nodrošinātajiem pakalpojumiem, izdevumus no finanšu instrumentiem, izņemot patiesajā vērtībā novērtētu finanšu aktīvu un finanšu saistību finanšu instrumentu kategorijās klasificētos finanšu aktīvus un finanšu saistības un citi procentu izdevumi.

Pārējos izdevumus, kas rodas no nefinanšu aktīvu (nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu, ieguldījumu īpašumu bioloģisko aktīvu, krājumu) vērtības norakstīšanas, aktīvu izslēgšanas no uzskaites, inventarizācijās konstatētiem iztrūkumiem, vērtības samazinājuma atzīšanas prasībām, avansiem, uzkrājumu veidošanas saistībām un citiem nenaudas darījumiem, uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Pārskata sagatavošanas principu apraksts**Valsts konsolidētā grāmatvedības bilance**

Valsts konsolidētā grāmatvedības bilance ietver finanšu informāciju par ministriju, centrālo valsts iestāžu, pašvaldību un valsts budžeta finanšu uzskaites aktīviem un saistībām 2019. gada 31. decembrī, kā arī sniedz salīdzinājumu ar 2018. gada 31. decembra datiem.

Nemateriālie ieguldījumi, pamatlīdzekļi un ieguldījuma īpašumi uzrādīti atlikušajā vērtībā, no sākotnējās vērtības atskaitot nolietojumu (amortizāciju) un vērtības samazinājumu.

Bioloģiskie aktīvi, kurus paredzēts izmantot lauksaimnieciskajā darbībā, uzrādīti patiesajā vai Meža valsts reģistrā norādītajā pilnajā vērtībā.

Ilgtermiņa un īstermiņa prasības, finanšu ieguldījumi, kas nav klasificēti kā finanšu instrumenti, samaksātie avansi un nākamo periodu izdevumi uzrādīti neto vērtībā no uzskaites vērtības atskaitot vērtības samazinājumu.

Prasību atlikumi pārskata gada beigās ir saskaņoti ar debitoriem atbilstoši aktam par savstarpējo norēķinu salīdzināšanu. Prasību apmērus pret valsts un pašvaldību budžeta iestādēm saskaņo elektroniski, ievērojot MK noteikumus Nr. 344 noteikto. Prasības par ES fondu līdzekļiem saskaņotas izdevumu sertificēšanas procesā saskaņā ar šo jomu regulējošiem normatīvajiem aktiem.

Finanšu ieguldījumi (aktīvi), kas klasificēti kā finanšu instrumenti, norādīti šādā vērtībā:

- aizdevumi un prasības, kā arī līdz termiņa beigām turētie ieguldījumi – neto vērtībā, no amortizētās vērtības atskaitot vērtības samazinājumu;
- patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi – patiesajā vērtībā;
- patiesajā vērtībā novērtēti pārdošanai pieejamie finanšu aktīvu – patiesajā vērtībā;
- izmaksu vērtībā novērtēti pārdošanai pieejami finanšu instrumenti – neto vērtībā, no izmaksu vērtības atskaitot vērtības samazinājumu.

Krājumi, kuri paredzēti budžeta iestāžu funkciju veikšanai ilgāk par vienu gadu, norādīti atlikušajā vērtībā, no sākotnējās vērtības atskaitot vērtības samazinājumu. Pārējie krājumi norādīti iegādes izmaksu vērtībā vai pārskata perioda beigās noteiktā aizstāšanas izmaksu vai neto pārdošanas vērtībā, ja iegādes izmaksu vērtība ir augstāka.

Naudas līdzekļu sastāvā uzrādīti budžeta iestāžu naudas līdzekļi, kā arī Valsts kases kontu atlikumi Latvijas Bankā, kredītiestādēs un ārvalstu finanšu sabiedrībās.

Budžeta iestādes, kurām ir norēķinu konti Valsts kasē, savos pārskatos uzrāda arī naudas līdzekļus norēķinu kontos Valsts kasē, kurus Valsts konsolidētajā grāmatvedības bilancē konsolidē.

Naudas līdzekļu atlikumi pārskata gada beigās saskaņoti.

Uzkrājumi valsts konsolidētajā grāmatvedības bilancē uzrādīti pienākuma izpildei nepieciešamo resursu visticamākās aplēses pašreizējā vērtībā.

Saistības (izņemot finanšu instrumentus) valsts konsolidētajā grāmatvedības bilancē norādītas amortizētajā vērtībā.

Finanšu saistības, kas klasificētas kā finanšu instrumenti, norādītas šādā vērtībā:

- patiesajā vērtībā novērtētas finanšu saistības, izņemot finanšu garantiju līgumus – patiesajā vērtībā;
- pārējās finanšu saistības – amortizētajā vērtībā;

- finanšu garantiju līgumi – visticamākās aplēses pašreizējā vērtībā.

Saistību atlikumi gada beigās saskaņoti ar kreditoriem atbilstoši savstarpējo norēķinu salīdzināšanas aktiem. Saistību atlikumi pret valsts un pašvaldību budžeta iestādēm, no valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām, budžeta nefinansētām iestādēm saskaņoti elektroniski "Ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību budžeta pārskatu informācijas sistēmā" atbilstoši MK noteikumos Nr. 344 noteiktajam. Saistības par ES fondu līdzekļiem saskaņotas izdevumu sertificēšanas procesā saskaņā ar šo jomu regulējošiem normatīvajiem aktiem.

Konsolidētais pārskats par darbības finansiālajiem rezultātiem

Konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem uzrādīta finanšu informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu, pašvaldību un valsts budžeta finanšu uzskaites ieņēmumiem un izdevumiem 2019. gadā, kā arī salīdzinošā informācija par 2018. gadu.

Konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem iepriekšējo pārskata periodu kļūdu labojumi iekļauti pārskata gada ieņēmumu un izdevumu sastāvā, izņemot būtiskus kļūdu labojumus, kas uzrādīti konsolidētajā pašu kapitāla izmaiņu pārskatā. Iepriekšējā pārskata perioda darījumi uzrādīti atbilstoši pārskata gadam noteiktai pārskata struktūrai.

Ieņēmumus un izdevumus konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem uzrāda pa ieņēmumu un izdevumu grupām, izņemot ieņēmumus un izdevumus, kurus norāda atsevišķā pozīcijā, savstarpēji izslēdzot, un kas radušies sakarā ar:

- finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām, ārvalstu valūtas kursa svārstībām, atsavināšanu un izslēgšanu no uzskaites, kā arī sakarā ar pārdošanai pieejamu finanšu instrumentu pārklasifikāciju uz citu finanšu instrumentu kategoriju. Ieņēmumus vai izdevumus no finanšu instrumentiem konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem uzrāda neto vērtībā;
- nefinanšu aktīvu atsavināšanu. Konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem uzrāda neto vērtību – ieņēmumus (+) vai zaudējumus (–) no ilgtermiņa ieguldījumu objektu atsavināšanas, kuru aprēķina kā starpību starp izslēgtā objekta uzskaites vērtību un tā atsavināšanas ieņēmumiem un izdevumiem.

Konsolidētais pašu kapitāla izmaiņu pārskats

Konsolidētajā pašu kapitāla izmaiņu pārskatā uzrāda neto aktīvu pieaugumu vai samazinājumu pārskata periodā un iepriekšējā pārskata periodā. Neto aktīvi ir starpība starp budžeta iestādes kopējiem aktīviem un kopējām saistībām un uzkrājumiem. Pašu kapitāls var būt gan pozitīvs, gan negatīvs.

Pārskata periodā veiktie būtisku iepriekšējo pārskata periodu kļūdu labojumi uzrādīti atsevišķi tādā vērtībā, kāda attiecas uz iepriekšējiem pārskata periodiem.

Konsolidētais naudas plūsmas pārskats

Konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā uzrādīta finanšu informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu, pašvaldību un Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites ieņēmumiem, izdevumiem un finansēšanas kategorijām 2019. gadā, ievērojot naudas plūsmas principu, kā arī salīdzinošā informācija par 2018. gadu.

Konsolidētais naudas plūsmas pārskats sagatavots pēc tiešās metodes. Pārskatā ieņēmumi un izdevumi uzrādīti atbilstoši pamatdarbībai, ieguldījumu un finansēšanas darbībai.

Konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā atsevišķi uzrādītas naudas līdzekļu un naudas ekvivalentu savstarpējās izmaiņas, kas nav uzskatāmas par naudas plūsmu.

Pamatdarbība (ieņēmumi un izdevumi)

Pamatdarbība ir darbība, kas nodrošina nozīmīgākās ienākumu daļas gūšanu, un citas darbības, kas nav saistītas ar ieguldīšanu un finansēšanu. Pamatdarbības ieņēmumi un izdevumi veikti, lai sasniegtu budžeta iestādes primāros mērķus, kas noteikti likumā par valsts budžetu saimnieciskajam gadam vai saistošajos noteikumos par pašvaldības budžetu, tie ietver ziedojumus un dāvinājumus, kā arī citos budžetos uzskaitītos līdzekļus.

Pamatdarbības naudas plūsmā ieņēmumus un izdevumus veido darījumi, kas saistīti ar:

- budžeta iestādes sniegtajiem pakalpojumiem un piegādātajām precēm, kā arī saņemtajiem pakalpojumiem un iegādātajām precēm;
- saņemto ārvalstu finanšu palīdzību, ziedojumiem un dāvinājumiem;
- atlīdzību nodarbinātajiem;
- saņemtajiem un veiktajiem nodokļu un nodevu maksājumiem, citiem maksājumiem budžetos un transfertu maksājumiem;
- tiesvedību;
- aizdevumiem;
- atvasinātajiem finanšu instrumentiem, ja tie ir piesaistīti pamatdarbībā iekļautajiem finanšu instrumentiem;
- ieguldījuma īpašumu iegādi, izveidošanu, iznomāšanu un atsavināšanu;
- saņemtajiem maksājumiem publiskās un privātās partnerības līgumu ietvaros;
- citiem uz pamatdarbību attiecināmiem saņemtajiem un veiktajiem maksājumiem.

Valsts budžeta finanšu uzskaites pamatdarbība ir valsts pamatbudžeta izpildes un valsts budžeta finanšu uzskaites organizēšana. Valsts budžeta finanšu uzskaites nodrošināšanai iegādāto vērtspapīru, atvasināto finanšu instrumentu, tai skaitā nākotnes darījumu (fx forward), iespēju un mijmaiņas līgumu (CCIRS), kā arī aizdevumu izsniegšanas un aizdevumu atmaksas naudas plūsma konsolidētajā pārskatā uzrādīta kā pamatdarbības naudas plūsma.

Procentu ieņēmumus un izdevumus no pamatdarbības klasificē šādi:

- valsts un pašvaldību budžeta iestādes procentu ieņēmumi vai izdevumi par kontu atlikumiem, overdraftiem un aizdevumiem;
- valsts budžeta finanšu uzskaites procentu izdevumi vai ieņēmumi (negatīva procentu likme) par Valsts kases klientu kontu atlikumiem un overdraftiem, procentu ieņēmumi un izdevumi (negatīva procentu likme) par Valsts kases kontu atlikumiem, overdraftiem Latvijas Bankā vai kredītiestādēs, kā arī procentu ieņēmumi par izsniegtajiem aizdevumiem.

Citos ieņēmumos un izdevumos no pamatdarbības uzskaitīti pārējie ieņēmumi un izdevumi, kas nav uzskaitīti citos pamatdarbības posteņos, kā arī citu budžetu līdzekļi, kas uz laiku ir iestādes glabājumā (konkursa vai drošības nauda, vēlēšanu drošības nauda, pansionātos dzīvojošo pensijas, atsavinātie līdzekļi no aizturētām personām un ieņēmumi par mantas realizāciju no krimināllietām un administratīvo pārkāpumu lietām līdz tiesas lēmumam, ieslodzīto un citu personu personīgā nauda, drošības nauda par kasācijas sūdzību). Citu budžetu līdzekļus pamatdarbības ieņēmumos norāda neto vērtībā, t.i., no pārskata periodā saņemtiem līdzekļiem atskaitot pārskata periodā atmaksātos līdzekļus.

Ieguldījumu darbība (ieņēmumi un izdevumi)

Ieguldījumu darbības naudas plūsma veidojas no aktīvu iegādes, kas paredzēti budžeta iestāžu funkciju nodrošināšanai, ienākumu gūšanai un naudas plūsmas radīšanai nākotnē, un no šādu aktīvu pārdošanas.

Ieguldījumu darbības naudas plūsmā ieņēmumus un izdevumus veido šādi darījumi:

- ilgtermiņa nefinanšu aktīvu (izņemot ieguldījuma īpašumus) iegāde (tai skaitā veiktie maksājumi par kapitalizētām attīstības izmaksām un pašradītiem ilgtermiņa ieguldījumiem), avanss par šiem aktīviem un šādu aktīvu atsavināšana;
- ilgtermiņa finanšu aktīvu (piemēram, līdzdalība kapitālā un iegādātie parāda vērtspapīri) iegāde, avanss par šiem aktīviem un šādu aktīvu atsavināšana;
- darījumi ar atvasinātiem finanšu instrumentiem, ja tie ir piesaistīti ieguldījumu darbībā iekļautajiem finanšu instrumentiem;
- saņemtie maksājumi finanšu nomas līgumu ietvaros un veiktie maksājumi partnerības līgumu ietvaros;
- citi uz ieguldījumu darbību attiecināmi saņemti un veikti maksājumi;
- valsts budžeta finanšu uzskaites ieņēmumi vai izdevumi no parāda vērtspapīru pārdošanas un ieguldījuma vērtspapīru iegādes. Ieņēmumus vai izdevumus, kas saņemti vai samaksāti par atvasinātajiem finanšu instrumentiem, tai skaitā nākotnes darījumu līgumiem (fx forward), mijmaiņas līgumiem (CCIRS), izņemot gadījumus, kad ar tiem saistītie saņemtie maksājumi uzrādīti kā finansēšanas darbības naudas plūsma.

Procentu ieņēmumus vai izdevumus no ieguldījumu darbības klasificē šādi:

- valsts un pašvaldību budžeta iestādes procentu ieņēmumi vai izdevumi, ja ieguldījuma mērķis ir gūt atdevi (termiņnoguldījumi, ieguldījumi kapitālsabiedrībās, finanšu noma (iznomātājam), ieguldījumi vērtspapīros);
- valsts budžeta finanšu uzskaites procentu izdevumi par pieņemtajiem noguldījumiem, procentu ieņēmumi par ieguldījuma vērtspapīriem un procentu izdevumi par emitētajiem parāda vērtspapīriem.

Finansēšanas darbība (ieņēmumi un izdevumi)

Par finansēšanas darbību uzskata darbību, kas rada izmaiņas aizņēmumu (piemēram, emitētie parāda vērtspapīri, aizņēmumi, izņemot pārsnieguma kredītus (overdraftus)) apmērā un sastāvā, kā arī darījumus ar atvasinātiem finanšu instrumentiem, ja tie piesaistīti finansēšanas darbībā iekļautajiem finanšu instrumentiem, un veiktos maksājumus finanšu nomas līguma ietvaros.

Ieņēmumos vai izdevumos no finansēšanas darbības uzskaita naudas līdzekļus un tās ekvivalentus:

Par finansēšanas darbību uzskata:

- valsts un pašvaldību budžeta iestāžu ieņēmumus, kas saņemti par aizdevumu atmaksām vai saņemtiem aizņēmumiem, vai izdevumus, kas samaksāti par aizdevumu izsniegšanu vai aizņēmumu atmaksu;
- valsts budžeta finanšu vadībā – naudas līdzekļus, kas saņemti par pašu emitēto vērtspapīru pārdošanu vai samaksāti par emitēto vērtspapīru dzēšanu.

Procentu ieņēmumus vai izdevumus no finansēšanas darbības klasificē šādi:

- valsts un pašvaldību budžeta iestāžu procentu ieņēmumi vai izdevumi par aizņēmumiem, finanšu nomu (nomniekam) un citiem darījumiem atbilstoši izvērtējumam;
- valsts budžeta finanšu uzskaites procentu ieņēmumi, kas samaksāti par aizņēmumiem un emitētajiem parāda vērtspapīriem.

Naudas līdzekļu korekcija par piesaistītajiem līdzekļiem

Naudas līdzekļu korekcija par piesaistītajiem līdzekļiem ir naudas plūsma, kas veidojas no naudas saņemšanas vai izmaksāšanas Valsts kases klientu kontos, kā arī no naudas pārskaitījumiem starp Valsts kases kontiem un ieguldījumiem depozītos Valsts kases kontos.

Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts

Peļņa vai zaudējumi, kas rodas ārvalstu valūtas kursa svārstību rezultātā, nav uzskatāmi par naudas plūsmu. Tomēr, lai salīdzinātu naudas līdzekļu un naudas ekvivalentus (tai skaitā noguldījumus, kuru termiņš nepārsniedz 90 dienas) atlikumu perioda sākumā un beigās, naudas plūsmas pārskatā uzrāda ārvalstu valūtas kursa svārstību ietekmi uz naudas līdzekļu atlikumiem un to ekvivalentiem ārvalstu valūtā. Šo ietekmi uzrāda atsevišķi no pamatdarbības, ieguldījumu darbības un finansēšanas darbības.

Finanšu instrumentu risku pārvaldīšanas apraksts

Ministrijas un pašvaldības konsolidētā gada pārskata pielikumā pievieno tās īstenoto finanšu instrumentu risku pārvaldīšanas aprakstu.

Būtiskākos skaidrojumus par finanšu instrumentu risku pārvaldību sniegusi Valsts kase un Rīgas pilsētas pašvaldība.

Valsts budžeta finanšu uzskaites finanšu instrumentu risku pārvaldīšanas apraksts

Valsts budžeta finanšu uzskaitē esošo parāda finanšu instrumentu risku pārvaldību īsteno Valsts kase saskaņā ar Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā⁷ (turpmāk- VK stratēģija) noteiktiem finanšu risku vadības pamatprincipiem.

Finanšu risku vadības mērķis ir nepieļaut valsts parāda apkalpošanas izmaksu nekontrolētu palielināšanos un ierobežot saistību neizpildes risku VK stratēģijas ietvaros noslēgtajos darījumos.

Valsts kase saskaņā ar VK stratēģijā noteiktajiem pamatprincipiem vada sekojošus finanšu riskus:

- kredītrisku – iespēju, ka partnerpuse, finanšu instrumenta emitents un/vai tā galvnieks nespēs noteiktā laikā un pilnā apmērā pildīt savas saistības;
- likviditātes risku – finansējuma nepietiekamības risku Valsts kases naudas līdzekļu kontos valsts finansiālo saistību savlaicīgai izpildei pilnā apmērā nākamo 12 mēnešu laikā;
- pārfinansēšanas risku – nespēja pārfinansēt valsts parāda saistības vidējā termiņā ar pieņemamiem nosacījumiem;
- procentu likmju risku – iespēju, ka procentu likmju izmaiņas nelabvēlīgi ietekmēs ieņēmumus/ izdevumus. Risks rodas, ja pastāv ievērojama starpība starp aktīvu un pasīvu, kas jūtīgi reaģē uz procentu likmju izmaiņām;
- valūtu risku – iespēju, ka valūtas kursa svārstību rezultātā ārvalstu valūtā denominēto aktīvu/ saistību vērtība euro izteiksmē mainīsies negatīvā virzienā. Valūtas risks rodas, ja pastāv nesaskaņotība prasību un saistību summās ārvalstu valūtās.

Detalizēta informācija par parāda vadības rādītājiem 2019.gadā pieejama Valsts kases sagatavotajā 2019.gada parāda vadības pārskatā, kas ir publicēts Valsts kases tīmekļa vietnē: www.kase.gov.lv/Parskati un tāmes/Valsts parāda vadības pārskati/Gada pārskati/2019.

Valsts budžeta finanšu uzskaitē finanšu aktīvu vērtības samazinājumu regulāri pārskata un izvērtē, vai ir objektīvi pierādījumi, kas liecina par iespējamo aplēsto nākotnes naudas plūsmu samazināšanos, un vai šo apmēru var ticami novērtēt.

Valsts kase ne retāk kā reizi ceturksnī vērtē, vai nav iestājies kredīta ņēmēja kredītriska notikums, tas ir, ja tiek konstatēta viena no zemāk minētajām pazīmēm:

- vāja vai slikta kredītpēja;
- parāds (kredītmaksājumiem nokavēti termiņi vairāk par 5 dienām vai no iepriekšējiem mēnešiem uzkrāti nodokļu parādi);
- pēdējo divu gadu laikā ir veikta valsts aizdevuma restrukturizācija (atvieglojumu piešķiršana, kuri netiktu izskatīti citos apstākļos);

⁷ VK stratēģija publicēta: https://www.kase.gov.lv/sites/default/files/public/SSD/PVNLVS/PVNLVS_2018.pdf

- pret kredīta ņēmēju uzsākts Maksātnespējas likumā noteiktais tiesiskās aizsardzības vai maksātnespējas process.

Valsts aizdevumiem Valsts kase analizē kredītrisku un nosaka atbilstošu vērtības samazinājumu gan noteiktām aizņēmēju grupām, gan katram aizņēmējam individuāli (individuāli vērtējamo aizņēmēju grupā), izvērtējot kredītriska notikumu un nākotnē sagaidāmo naudas plūsmu no valsts aizdevuma.

Valsts aizdevuma vai debitora prasības naudas plūsmas tagadnes vērtību Valsts kase aprēķina, diskontējot nākotnes naudas plūsmu ar efektīvo procentu likmi (spēkā līgumā ar kredīta ņēmēju noteiktā procentu likme, kas ietver aizdevuma, riska un apkalpošanas izmaksu likmi un citas līgumā noteiktās likmes, vai cita konkrētajai situācijai atbilstoša likme).

Valsts galvotā aizdevuma naudas plūsmas tagadnes vērtību Valsts kase aprēķina, diskontējot valsts galvotā aizdevuma nākotnes naudas plūsmu, piemērojot Valsts kases tīmekļvietnē publicēto attiecīgo diskonta likmi.

Valsts kases iekšējos normatīvajos aktos noteikts, ka Valsts kase kredīta ņēmēja kredībspēju izvērtē, ņemot vērā šādus kritērijus, kuriem tiek piešķirts noteikts novērtējums vai noteikts riska līmenis:

- finanšu rādītāji:
 - pašu kapitāla pietiekamības rādītājs;
 - peļņitaspējas / budžeta izpildes rādītājs;
 - likviditātes rādītājs;
- kredītvēsture;
- biznesa risks.

Valsts kase kredīta ņēmēja kredībspējas novērtējuma kategoriju nosaka, ņemot vērā noteikto biznesa riska novērtējumu.

Rīgas pilsētas pašvaldības finanšu instrumentu risku pārvaldīšana

Rīgas pilsētas pašvaldība finanšu instrumentu risku pārvaldību uzskata par neatņemamu pašvaldības finanšu darbības sastāvdaļu, īstenojot savu parādsaistību vadību, kura tiek veikta "Pašvaldības aizņēmumu, galvojumu un citu ilgtermiņa saistību vadības stratēģijas 2018.-2022.gadam" (turpmāk – Rīgas pilsētas pašvaldības stratēģija).

Saskaņā ar Rīgas pilsētas pašvaldības vadības stratēģiju, pašvaldības parāda portfeļa vadība ir piesardzīga, orientēta uz finanšu risku ierobežošanu un novēršanu, pieļaujot stratēģijā noteikto atvasināto finanšu instrumentu izmantošanu vienīgi finanšu risku nodrošināšanai.

Rīgas pilsētas pašvaldības ilgtermiņa saistību (finanšu instrumentu) vadība ir saistīta ar šādiem finanšu riskiem:

- valūtas risks;
- procentu likmju risks;
- likviditātes risks.

Valūtu risku vadības nodrošināšanai Rīgas pilsētas pašvaldība nosaka un uzrauga optimālā tīrā parāda valūtas kompozīciju, kas ļauj ievērot saistību ārvalstu valūtas līdzsvaru un tādejādi izvairīties no valūtu kursu svārstību ietekmes.

2019.gada 31.decembrī Rīgas pilsētas pašvaldības finanšu instrumentu saistības 100 % apmērā bija *euro* valūtā.

Procentu likmju risks rodas tiem pašvaldības aizņēmumiem, kuriem ir noteikta mainīga procentu likme, jo pastāv iespējamība, ka aizņēmumu procentu maksājumi var nozīmīgi pieaug situācijās, kad procentu likme palielinās.

Lai nodrošinātu stabilas ilgtermiņa saistību apkalpošanas izmaksas un to prognozējamību, ilgtermiņa saistību vadības procesā Rīgas pilsētas pašvaldība noteikusi, ka ir nepieciešams nodrošināt, ka ne mazāk kā 60 % no ilgtermiņa saistību portfeļa kopējuma procentu likme ir fiksēta uz termiņu, kas ir lielāks par vienu gadu, tādējādi mazinot risku, ka tirgus likmju svārstību rezultātā pašvaldības izmaksas par finansējuma izmantošanu būs augstākas nekā plānots.

2019. gada beigās 71 % no kopējām pašvaldības saistībām bija ar fiksētu procentu likmi, kas atbilst stratēģijā noteiktajam pieļaujamam līmenim

Pamatojoties uz Rīgas pilsētas pašvaldības stratēģijā noteikto nepieciešamību nodrošināt finanšu resursu pietiekamību, kas jebkurā laikā ļauj veikt pašvaldības budžetā apstiprināto izdevumu izpildi, Rīgas pilsētas pašvaldība ir veikusi šādas darbības likviditātes riska mazināšanai:

1) ņemot vērā finansēšanas nepieciešamību un situāciju finanšu tirgos, Rīgas pilsētas pašvaldība 2019. gadā ir nodrošinājusi nepieciešamo likvīdo naudas līdzekļu apjomu budžeta izdevumu nodrošināšanai, kā arī uzturējusi nepieciešamo likvīdo naudas līdzekļu rezervi kārtējā gada un turpmāko gadu saistību segšanai;

2) 2008. gada 20. jūnijā tika noslēgts procentu mijmaiņas darījuma līgums starp Rīgas domi un Deutsche Bank AG ar mērķi ierobežot pašvaldības likviditātes risku un nodrošināt līdzekļus pašvaldības kredītsaistību apkalpošanai finanšu un budžeta situācijas izmaiņu gadījumā.

Pieņemot finanšu resursu vadības lēmumus, Rīgas pilsētas pašvaldība ir ņēmusi vērā notiekošos procesus finanšu tirgū un ir analizējusi to attīstības tendences, lai nodrošinātu efektīvu un drošu finanšu resursu vadību.

Finanšu pārskata posteņu skaidrojums

Finanšu pārskata posteņu paskaidrojumi sniegti par būtiskām posteņu izmaiņām, kas pārsniedz 10 procentus salīdzinājumā ar attiecīgā posteņa vērtību iepriekšējā pārskata periodā un izmaiņu vērtība ir vienāda vai lielāka par 4 875 000 *euro*. Detalizētāka informācija par posteņu izmaiņām un darījumiem, kas neatbilst noteiktajam būtiskuma līmenim, pieejama ePārskatos finanšu pārskata posteņu skaidrojumos un [Valsts kases tīmekļa vietnē](#).publicētajā ePārskatu informācijā.

Paskaidrojumi valsts konsolidētās grāmatvedības bilances posteņiem**Ilgtermiņa ieguldījumi**

Ilgtermiņa ieguldījumi konsolidēti par valsts iestāžu, kā arī valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējiem un valsts budžeta finanšu uzskaites savstarpējiem atlikumiem.

Piezīme Nr. KB.1.1. Nemateriālie ieguldījumi2. tabula. Nemateriālie ieguldījumi (*euro*)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Nemateriālie ieguldījumi	KB.1.1.	141 513 271	131 010 784	10 502 487	8.02
Attīstības pasākumi un programmas		5 435 772	6 087 747	-651 975	-10.71
Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības		99 208 951	95 256 867	3 952 084	4.15
Pārējie nemateriālie ieguldījumi		5 951 708	9 732 399	-3 780 691	-38.85
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	KB.1.1.1.	30 218 201	16 339 793	13 878 408	84.94
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		698 639	3 593 978	-2 895 339	-80.56

Piezīme Nr. KB.1.1.1. Nemateriālo ieguldījumu izveidošana

Šajā bilances postenī pārskata gadā būtiskākais palielinājums veidojies Rīgas pilsētas pašvaldībai par resursu vadības sistēmas ACTO ERP izstrādes izmaksām 4 936 927 *euro* vērtībā.

Būtiskus ieguldījumus veikusi Finanšu ministrija, tai skaitā 2 049 206 *euro* maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas (MAIS) izveidošanai un 3 115 033 *euro* esošu informācijas sistēmu uzlabošanai, Iekšlietu ministrija, tai skaitā 1 546 200 *euro* Fizisko personu reģistra informācijas sistēmas izstrādei, kā arī Zemkopības ministrija, tai skaitā 1 480 738 *euro* koplietošanas IT risinājuma pilnveidei un integrācijai ar nozares IT risinājumiem.

Ministrijām pašu izveidotu nemateriālo ieguldījumu atlikusī vērtība pārskata gadā ir 536 498 *euro*, pašvaldībām – 160 132 *euro*, kas neveido būtisku īpatsvaru no nemateriālo ieguldījumu atlikušās vērtības.

Būtisks vērtības samazinājums nemateriāliem ieguldījumiem un avansa maksājumiem pārskata gadā nav veidots. Nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma noteikšanai galvenokārt lietota amortizēto aizstāšanas izmaksu metode. Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par nemateriāliem ieguldījumiem galvenokārt aprēķināts pilnā apmērā atbilstoši budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites kārtībā noteiktajam.

Piezīme Nr. KB.1.2. Pamatlīdzekļi

3. tabula. Pamatlīdzekļi (euro)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Pamatlīdzekļi	KB.1.2.	12 999 091 021	12 442 496 613	556 594 408	4.47
Zeme, ēkas un būves		9 023 243 893	9 019 862 278	3 381 615	0.04
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas		155 162 423	157 594 754	-2 432 331	-1.54
Pārējie pamatlīdzekļi	KB.1.2.1.	1 177 799 325	975 678 706	202 120 619	20.72
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība	KB.1.2.2.	826 928 235	641 133 0070	185 795 228	28.98
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	KB.1.2.3.	1 423 782 752	1 217 663 139	206 119 613	16.93
Bioloģiskie un pazemes aktīvi	KB.1.2.4.	247 670 262	292 374 577	-44 704 315	-15.29
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	KB.1.2.5.	11 088 216	63 649 123	-52 560 907	-82.58
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	KB.1.2.6.	133 415 915	74 541 029	58 874 886	78.98

Piezīme Nr. KB.1.2.1. Pārējie pamatlīdzekļi

Lielākais palielinājums šajā bilances postenī 145 855 679 euro bijis Aizsardzības ministrijai, tai skaitā par 75 797 810 euro pārklassificējot speciālo militāro inventāru pamatlīdzekļu sastāvā. Iekšlietu ministrijai posteņa palielinājums veidojies, pārklassificējot pamatlīdzekļu sastāvā no Aizsardzības ministrijas saņemto speciālo militāro inventāru 18 399 917 euro vērtībā un iegādājoties helikopterus 9 331 329 euro vērtībā, Kultūras ministrijai – 2 841 666 euro vērtībā iegādājoties pamatlīdzekļus Ventspils Mūzikas vidusskolai.

Piezīme Nr. KB.1.2.2. Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība

Lielākās izmaiņas bijušas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, 41 965 028 euro vērtībā pārklassificējot starp pamatlīdzekļu posteņiem nepabeigtās būvniecības izmaksas Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta “Vēsturiski piesārņoto vietu “Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” sanācija” ietvaros un 10 684 821 euro vērtībā atzīstot uzskaitē šī projekta ietvaros pieņemtos darbus. Satiksmes ministrijai bijis palielinājums par 34 560 526 euro, galvenokārt autoceļu būves rezultātā un Izglītības un zinātnes ministrijai samazinājums – nododot lietošanā iepriekšējos gados veiktos būvniecības darbus, tai skaitā Zinātņu māju par (26 159 853) euro.

No pašvaldībām būtiskākie darījumi bijuši Rīga pilsētas pašvaldībai par Salu tilta kompleksa pārbūvi 14 534 887 euro un Mežaparka Lielās estrādes pārbūvi 32 143 923 euro.

Pārskata gadā atzītas izmaksas pamatlīdzekļu izveidošanai 200 943 742 euro un nepabeigtā būvniecība 697879 644 euro apmērā. Būtiskākās nepabeigtās būvniecības izmaksas ir autoceļu būvniecībai, ēku un ielu rekonstrukcijai.

Piezīme Nr. KB.1.2.3. Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi

Šī bilances posteņa būtiskākās izmaiņas veido Rīgas pilsētas pašvaldības pārklassificētās SIA “Rīgas pilsētībūvnieks” turējumā nodotās sociālās dzīvojamās mājas 234 317 707 euro vērtībā.

Pārskata gadā valsts un pašvaldību īpašumos veikti kapitālsabiedrību ieguldījumi, kas nav iekļauti pamatlīdzekļu uzskaites vērtībā:

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

4. tabula. Informācija par kapitālsabiedrību ieguldījumu valsts vai pašvaldības īpašumā (euro)

Kontu grupas nosaukums	Kapitālsabiedrības ieguldījums pārskata periodā	Uzskaites vērtība pārskata perioda beigās
A	1	2
Pamatlīdzekļi	10 586 189	554 675 906
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	10 586 189	554 675 906

Piezīme Nr. KB.1.2.4. Bioloģiskie un pazemes aktīvi

Izmaiņas šī posteņa vērtībā veido Zemkopības ministrijas veiktā pazemes aktīvu vērtības korekcija par (50 346 770) euro pazemes aktīvu uzskaites metodikas maiņas rezultātā.

Piezīme Nr. KB.1.2.5. Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos

Šī posteņa izmaiņas ietekmēja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas nepabeigtās būvniecības izmaksu pārklasifikācija (41 965 028) euro vērtībā Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta "Vēsturiski piesārņoto vietu "Inčukalna sērskābā gudrona dīķi" sanācija" ietvaros, kā arī ilgtermiņa ieguldījumu nomātajos valsts un pašvaldību nekustamajos īpašumos pārklasifikācija pēc ekonomiskās būtības atbilstošā postenī.

Piezīme Nr. KB.1.2.6. Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem

Šī posteņa izmaiņas galvenokārt ietekmēja Aizsardzības ministrijas veiktie avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem Nacionālo bruņoto spēku darbības nodrošināšanai 73 494 090 euro vērtībā, Zemkopības ministrijas veiktie avansa maksājumi 11 845 132 euro par meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju (objektu) atjaunošanu, novēršot plūdu sekas, un maksājumi par valsts nozīmes meliorācijas objektu pārbūvi 4 621 962 euro. Iekšlietu ministrijai avansa maksājumu atlikums samazinājies (3 896 121) euro vērtībā par saņemtiem helikopteriem.

Būtisks vērtības samazinājums pamatlīdzekļiem un avansa maksājumiem par pamatlīdzekļiem pārskata gadā nav veidots. Pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma noteikšanai galvenokārt lietota amortizēto aizstāšanas izmaksu metode. Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par pamatlīdzekļiem aprēķināts atbilstoši izpildes termiņa kavēto dienu skaitam vai pilnā apmērā atbilstoši budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites kārtībā noteiktajam.

Piezīme Nr. KB.1.3. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

5. tabula. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi (euro)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	KB.1.3.	11 514 920 666	12 535 993 863	-1 021 073 197	-8.15
Līdzdalība radniecīgo kapitālsabiedrību kapitālā		5 888 370 401	5 548 372 302	339 998 099	6.13
Līdzdalība asociēto kapitālsabiedrību kapitālā	KB.1.3.1.	23 009 806	157 134 601	-134 124 795	-85.36
Ilgtermiņa aizdevumi	KB.1.3.2.	209 004 126	159 561 185	49 442 941	30.99
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros		6 468	6 702	-234	-3.49
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	KB.1.3.3.	5 247 806 203	6 540 544 480	-1 292 738 277	-19.76
Turējumā nodoti ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	KB.1.3.4.	142 858 687	126 756 520	16 102 167	12.70
Avansi par ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem		3 864 975	3 618 073	246 902	6.82

Piezīme Nr. KB.1.3.1. Līdzdalība asociēto kapitālsabiedrību kapitālā

Šī posteņa vērtība pārskata gadā samazinājusies (134 124 795) *euro* vērtībā, galvenokārt pārklasificējot konsolidētajā pārskatā uz posteni "Līdzdalība radniecīgo kapitālsabiedrību kapitālā" ieguldījumus kapitālsabiedrību pašu kapitālā, kur valstij un pašvaldībām kopā pieder 50.001 % un vairāk kapitāla daļu, atlikumus (339 498 791) *euro* vērtībā, un veicot ieguldījumu pārvērtēšanu pēc pašu kapitāla metodes proporcionāli izmaiņām kapitālsabiedrību pašu kapitālā.

Piezīme Nr. KB.1.3.2. Ilgtermiņa aizdevumi

Bilances postenī "Ilgtermiņa aizdevumi" konsolidēti Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites aizdevumi valsts un pašvaldību budžeta iestādēm.

Šī bilances posteņa palielinājums veidojies valsts budžeta finanšu uzskaitē par valsts budžeta (Valsts kases) izsniegto aizdevumu palielinājumu AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" 47 564 831 *euro*, Ventspils Brīvostas pārvaldei 3 945 581 *euro* un SIA "Madonas siltums" 2 726 191 *euro*. Savukārt posteņa samazinājumu veido saņemtās aizdevumu atmaksas galvenokārt no AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" (5 073 700) *euro*, AS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" (1 662 408) *euro* un Pāvilostas ostas pārvaldes (740 876) *euro*.

Valsts budžeta finanšu uzskaitē aizdevumiem pārskata perioda beigās aprēķināts vērtības samazinājums (9 862 648) *euro* vērtībā. Vērtības samazinājuma aprēķina metodika aprakstīta Finanšu pārskata pielikuma sadaļā "Finanšu instrumentu risku pārvaldīšanas apraksts".

Piezīme Nr. KB.1.3.3. Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

Šī bilances posteņa uzskaites vērtības samazinājumu veido Finanšu ministrijas ieguldījumu starptautiskās finanšu organizācijās uzskaites vērtības korekcijas (2 210 174 912) *euro* vērtībā par līdzdalības daļu, kas neatbilst aktīvu atzīšanas kritērijiem, kā arī Labklājības ministrijai valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu vērtības izmaiņas par 924 338 367 *euro*.

Piezīme Nr. KB.1.3.4. Turējumā nodoti ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

Pārskata gadā posteņa palielinājumu galvenokārt veido Ekonomikas ministrijas līdzdalības AS "TET" vērtības izmaiņas, veicot pārrēķinu pēc pašu kapitāla metodes.

Līdzdalības radniecīgās un asociētās kapitālsabiedrībās, tai skaitā turējumā nodotas līdzdalības, vērtība pēc pašu kapitāla metodes atsevišķos gadījumos pārrēķināta, izmantojot kapitālsabiedrību pašu kapitāla datus par iepriekšējiem pārskata periodiem vai nepilnu pārskata periodu. Dati par pilnu pārskata periodu nav izmantoti, jo attiecīgā kapitālsabiedrība tādus nav iesniegusi, uzsākts kapitālsabiedrības likvidācijas process vai attiecīgā kapitālsabiedrība pārskata gadā reorganizēta.

Atbilstoši ministriju un pašvaldību sniegtai informācijai laika posmā starp izmantotā kapitālsabiedrības finanšu pārskata datumu un datumu, kad finanšu pārskatu sagatavo kapitāldaļu turētājs, pieņemts Rīgas domes 18.12.2019. lēmums Nr. 2836 "Par Rīgas pilsētas pašvaldības ieguldījumu palielināšanu SIA "Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs"" par 3 158 127 *euro*.

Pielietojot pašu kapitāla metodi līdzdalības radniecīgās un asociētās kapitālsabiedrībās novērtēšanai, ieguldījuma vērtību samazina līdz nullei, ja kapitālsabiedrības pašu kapitāla vērtība ir negatīva. Pārskata perioda beigās saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju:

- kapitālsabiedrības neatzītā kopējā zaudējumu daļa, ja kapitāla daļu turētājs pārstājis atzīt savu daļu kapitālsabiedrības zaudējumos, ir 1 918 558 *euro* (lielākie SIA Vidusdaugavas SPAAO 478 629 *euro* un SIA "Varakļānu veselības aprūpes centrs" 470 670 *euro*), t.sk. pārskata periodā 306 633 *euro* (lielākie SIA "Līgatnes Nami" 100 069 *euro* un Auces pašvaldības SIA "Auces slimnīca" 64 007 *euro*);
- peļņas daļa, kas nepārsniedz zaudējumus, ir 183 *euro*;

- uz ieguldījumiem radniecīgās un asociētās kapitālsabiedrībās attiecināmu iespējamo saistību nav,
- nav konstatēti ierobežojumi, kas ietekmē kapitālsabiedrību spēju pārskaitīt naudas līdzekļus ieguldītājam dividenžu vai tamlīdzīgu maksājumu veidā, vai atmaksāt aizņēmumus vai avansus.

Piezīme Nr. KB.1.4. Ilgtermiņa prasības

6. tabula. Ilgtermiņa prasības (euro)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Ilgtermiņa prasības	KB.1.4.	223 349 947	251 877 101	-28 527 154	-11.33
Ilgtermiņa prasības par Eiropas Savienību politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajiem projektiem (pasākumiem)	KB.1.4.1.	190 813 456	233 226 794	-42 413 338	-18.19
Citas ilgtermiņa prasības	KB.1.4.2.	32 536 491	18 650 307	13 886 184	74.46

Bilances postenī “Ilgtermiņa prasības” konsolidēti valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējie avansa maksājumi un attiecīgās saistības.

Piezīme Nr. KB.1.4.1. Ilgtermiņa prasības par Eiropas Savienību politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajiem projektiem (pasākumiem)

Šī bilances posteņa vērtība 2019. gadā samazinājusies, galvenokārt Finanšu ministrijai dzēšot ilgtermiņa prasības (44 358 569) euro vērtībā par avansa maksājumu AS “Attīstības finanšu institūcijai Altum” atbilstoši noslēgto līgumu izpildei.

Piezīme Nr. KB.1.4.2. Citas ilgtermiņa prasības

Bilances posteņa vērtības palielinājumu pārskata gadā galvenokārt veido Ekonomikas ministrijas un Zemkopības ministrijas veiktie avansa maksājumi AS “Attīstības finanšu institūcija Altum” attiecīgi 7 159 630 euro un 3 304 378 euro vērtībā.

Saskaņā ar pašvaldību sniegto informāciju ilgtermiņa prasību vērtības samazinājums 2019. gada beigās ir (31 125) euro, galvenokārt atbilstoši izpildes termiņa kavējuma dienām. Ministrijas un centrālās iestādes nav veidojušas ilgtermiņa prasību vērtības samazinājumu.

Valsts budžeta finanšu uzskaitē ilgtermiņa prasībām pret SIA “FeLM” un SIA “REAP” par pamatsummu 422 447 410 euro vērtībā iepriekšējos pārskata periodos ir izveidots vērtības samazinājums pilnā apmērā.

Piezīme Nr. KB.1.5. Ieguldījuma īpašumi

7. tabula. Ieguldījuma īpašumi (euro)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Ieguldījuma īpašumi	KB.1.5.	495 978 267	209 736 024	286 242 243	136.48
Ieguldījuma īpašumi	KB.1.5.1.	358 315 199	188 318 435	169 996 764	90.27
Ieguldījuma īpašumu izveidošana un nepabeigtā būvniecība		5 779 230	3 683 182	2 096 048	56.91
Turējumā nodotie ieguldījuma īpašumi	KB.1.5.2.	131 638 937	17 734 407	113 904 530	642.28
Avansa maksājumi par ieguldījuma īpašumiem		244 901	0	244 901	100.00

Pārskata gadā mainoties grāmatvedības uzskaites principiem ieguldījuma īpašumu sastāvā pārklasificēti pamatlīdzekļi, kuri pārskata gadā nav lietoti valsts un pašvaldību funkciju īstenošanai, bet iznomāti ārpus vispārējās valdības sektora struktūrām vai par kuriem nav pieņemts lēmums par lietošanas mērķi.

Piezīme Nr. KB.1.5.1. Ieguldījuma īpašumi

Pārskata periodā šī bilances posteņa izmaiņas galvenokārt veido Rīgas pilsētas pašvaldības aktīvu pārklasifikācija 77 692 317 *euro* vērtībā un Liepājas pilsētas pašvaldības aktīvu pārklasifikācija 21 408 532 *euro* vērtībā. Satiksmes ministrija pārklasificējusi aktīvus 18 397 174 *euro* vērtībā, Izglītības un zinātnes ministrija – 12 410 260 *euro* vērtībā, Tieslietu ministrija – 2 751 250 *euro* vērtībā.

Piezīme Nr. KB.1.5.2. Turējumā nodotie ieguldījuma īpašumi

Šī bilances posteņa vērtība pieaugusi galvenokārt par Finanšu ministrijas veikto turējumā nodoto pamatlīdzekļu pārklasifikāciju ieguldījuma īpašumu sastāvā 110 310 720 *euro* vērtībā.

Liepājas pilsētas pašvaldība veikusi aktīvu pārklasifikāciju 6 099 767 *euro* vērtībā, bet Ventspils pilsētas pašvaldība – 3 058 045 *euro* vērtībā.

Ieguldījuma īpašumu vērtības samazinājums būtiski neietekmē posteņa vērtību. Tas lielākoties konstatēts, izvērtējot būvju tehnisko stāvokli, un novērtēts, izmantojot amortizēto aizstāšanas izmaksu metodi.

Pārskata gadā valsts un pašvaldību īpašumos veikti kapitālsabiedrību ieguldījumi, kas nav iekļauti ieguldījuma īpašumu uzskaites vērtībā:

8. tabula. Informācija par kapitālsabiedrību ieguldījumu valsts vai pašvaldības īpašumā (*euro*)

Kontu grupas nosaukums	Kapitālsabiedrības ieguldījums pārskata periodā	Uzskaites vērtība pārskata perioda beigās
A	B	1
Ieguldījuma īpašumi	55 204	3 119 685
Turējumā nodotie ieguldījuma īpašumi	55 204	3 119 685

Piezīme Nr. KB.1.6. Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskajai darbībai

9. tabula. Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskajai darbībai (*euro*)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskajai darbībai	KB.1.6.	1 168 925 962	1 143 027 944	25 898 018	2.27

Pārskata gadā mainoties grāmatvedības uzskaites principiem par bioloģiskiem aktīviem lauksaimnieciskajai darbībai pārklasificēti pamatlīdzekļi, kurus budžeta iestādes izmanto plānveidīgai darbībai lauksaimniecībā, zivsaimniecībā un mežsaimniecībā ieņēmumu gūšanai.

Būtiskākās posteņa izmaiņas pārskata gadā veido Zemkopības ministrijas mežaudžu vērtības pieaugums 43 284 494 *euro* apmērā un vērtības samazinājums par (17 575 062) *euro* saimnieciskās darbības rezultātā. Mežaudzes galvenokārt novērtētas atbilstoši Meža valsts reģistrā norādītai pilnajai vērtībai.

Apgrozāmie līdzekļi

Apgrozāmie līdzekļi konsolidēti par valsts iestāžu, kā arī valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējiem un valsts budžeta finanšu uzskaites savstarpējiem atlikumiem.

Piezīme Nr. KB.2.1. Krājumi

10. tabula. Krājumi (euro)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Krājumi	KB.2.1.	690 469 998	789 951 438	-99 481 440	-12.59

Pārskata gadā krājumu atlikuma izmaiņas galvenokārt ietekmēja Aizsardzības ministrijas speciālā militārā inventāra pārklasifikācija pamatlīdzekļu sastāvā (98 484 777) euro, mainoties grāmatvedības uzskaites principiem par speciālā militārā inventāra uzskaiti un izvērtējot to atbilstību pamatlīdzekļu klasifikācijas kritērijiem.

Atsavināšanai paredzēto krājumu sastāvā uzskaitīti aktīvi 28 594 323 euro vērtībā, saskaņā ar 11. tabulā sniegto informāciju:

11. tabula. Atsavināšanai paredzētie krājumi (euro)

Aktīva veids	Uzskaites (atlikusī) vērtība pārskata perioda beigās
A	1
Pamatlīdzekļi	18 088 706
Bioloģiskie aktīvi	2 686 268
Ieguldījuma īpašumi	2 215 270
Krājumi	5 604 079
Kopā	28 594 323

Vērtības samazinājums krājumiem un avansa maksājumiem par krājumiem būtiski neietekmē posteņa vērtību. Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par krājumiem galvenokārt veidots avansa maksājuma 100 % apmērā saskaņā ar budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites kārtībā noteikto.

Piezīme Nr. KB.2.3. Īstermiņa prasības

12. tabula. Īstermiņa prasības (euro)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Īstermiņa prasības	KB.2.3.	99 534 976	202 216 578	-102 681 602	-50.78

Bilances posteņi "Īstermiņa prasības" konsolidētas valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējās un valsts budžeta finanšu uzskaites savstarpējās prasības un attiecīgās saistības.

Pārskata gadā bilances posteņa izmaiņas galvenokārt saistītas ar darījumu klasifikācijas maiņu, nozaru konsolidētajos pārskatos neietverot drošības iestāžu datus atbilstoši katras nozares noteiktajai grāmatvedības uzskaites un pārskata sagatavošanas kārtībai.

Būtiskas izmaiņas veido prasību samazinājums valsts budžeta finanšu uzskaitē par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības (turpmāk – ES) politiku instrumentu līdzekļiem (35 291 262) *euro* vērtībā, jo 2014. – 2020. gada plānošanas perioda ietvaros fonda līdzekļi saņemti lielākā apjomā nekā veiktās izmaksas projektu realizācijai.

Atbilstoši pašvaldību sniegtai informācijai 13. tabulā uzrādīta informācija par nekustamā īpašuma nodokļa prasību sadalījumu atbilstoši termiņiem.

13. tabula. Nekustamā īpašuma nodokļa bruto prasību sadalījums atbilstoši kavējuma termiņiem (*euro*)

Nodokļa nosaukums/ termiņš	līdz 1 gadam	1 - 2 gadi	3 - 5 gadi	vairāk nekā 5 gadi
A	1	2	3	4
Nekustamā īpašuma nodoklis par zemi	7 320 325	3 845 426	2 015 189	4 204 779
Nekustamā īpašuma nodoklis par ēkām un būvēm	3 474 005	2 496 372	1 545 783	2 260 904
Nekustamā īpašuma nodoklis par mājokļiem	2 405 306	1 137 832	445 880	771 201
Kopā	13 199 636	7 479 630	4 006 852	7 236 884

Pārskata gadā piešķirto nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu kopsumma norādīta 14. tabulā. Visbiežāk nodokļa atvieglojumi piešķirti invalīdiem, maznodrošinātām un daudz bērnu ģimenēm, kā arī politiski represētām personām.

14. tabula. Piešķirtie nodokļu atvieglojumi (*euro*)

Ieņēmumu klasifikācijas nosaukums	Pārskata periodā
A	1
Nekustamā īpašuma nodoklis par zemi	9 205 549
Nekustamā īpašuma nodoklis par ēkām	3 883 940
Nekustamā īpašuma nodoklis par mājokļiem	6 131 846
Kopā	19 221 335

Būtiskākie nodokļa atvieglojumi piešķirti:

- nodokļa maksātājam – fiziskai personai, kurš deklarējis pamata dzīvesvietu Jūrmalas administratīvajā teritorijā, 3 196 330 *euro*;
- speciālajām ekonomiskajām zonām 1 721 212 *euro*;
- personām par ēkām, kas atrodas valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļu teritorijās, kā arī par ēkām, kas ir iekļautas valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, ārpus šīm teritorijām, ja sabiedrībai šīs ēkas ir pieejamas no publiskās ārtelpas, 925 459 *euro*.

Prasībām 2019. gada beigās atzītais vērtības samazinājums saskaņā ar:

- ministriju un centrālo valsts iestāžu sniegto informāciju ir (389 641 753) *euro*. Lielākā vērtības samazinājuma daļa ir izveidota citām prasībām pret uzturlīdzekļu parādniekiem par iesniedzējiem izmaksātajiem uzturlīdzekļiem pilnas apšaubāmās summas (345 531 653) *euro* apmērā;
- pašvaldību sniegto informāciju ir (52 246 735) *euro*. Lielākā vērtības samazinājuma daļa ir izveidota apšaubāmās summas apmērā darījuma partnera maksātnespējas vai tiesvedības procesa dēļ.

Vērtības samazinājums prasībām pret pircējiem un pasūtītājiem un prasībām par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem budžetos, kas kopumā veido būtiskāko vērtības samazinājuma summu, galvenokārt veidots atbilstoši izpildes termiņa kavēto dienu skaitam.

Piezīme Nr. KB.2.4. Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem

15. tabula. Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem (euro)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem	KB.2.4.	220 652 361	203 231 273	17 421 088	8.57

Saskaņā ar iestāžu sniegtajiem datiem, kas izslēgti konsolidācijā, ja konsolidētie atlikumi ir starp valsts budžetu un pašvaldību budžeta iestādēm, lielākās izmaiņas šajā bilances postenī ir:

- Satiksmes ministrijai samazinājums par (34 186 689) *euro*, galvenokārt par finansējumu autoceļu uzturēšanai;
- Kultūras ministrijai samazinājums par (9 768 837) *euro* atzīstot izdevumus par iepriekšējos periodos veiktiem avansa maksājumiem;
- Finanšu ministrijai palielinājums par 32 387 050 *euro*, izmaksājot avansus ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014. -2020. gada plānošanas perioda ietvaros.

Nākamo periodu izdevumiem un avansiem par pakalpojumiem un projektiem atzītais vērtības samazinājums 2019. gada beigās saskaņā ar:

- ministriju un centrālo valsts iestāžu sniegto informāciju ir (1 033 121) *euro*, galvenokārt veidots apšaubāmās summas apmērā, tai skaitā 491 273 *euro* vērtībā par pašvaldībām ieskaitītiem tranfertiem kontos likvidējamās AS "Latvijas Krājbanka";
- pašvaldību sniegto informāciju ir (300 248) *euro*, galvenokārt veidots atbilstoši izpildes termiņa kavēto dienu skaitam.

Saskaņā ar iestāžu sniegtajiem datiem, pārskata perioda beigās ir uzskaitīti šādi nākamo periodu izdevumi par apdrošināšanu:

16. tabula. Apdrošināšanas maksājumi pārskata perioda beigās (euro)

Apdrošināšanas maksājumu veids	Pārskata perioda beigās
A	1
Par nedzīvības apdrošināšanas līgumiem (ēku, transportlīdzekļu, darbinieku u.c.)	8 638 326
Par dzīvības apdrošināšanas līgumiem	23 856
Kopā	8 662 182

Bilances postenī "Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem" konsolidēti valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējie avansa maksājumi un attiecīgās saistības.

Piezīme Nr. KB.2.5. Īstermiņa finanšu ieguldījumi

Bilances postenis konsolidēts par valsts budžeta un valsts budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un to izveidotu iestāžu un pašvaldību savstarpējiem darījumiem, kā arī par valsts budžeta finanšu uzskaitē atzītiem aizdevumiem valsts un pašvaldību budžeta iestādēm un budžeta iestāžu noguldījumiem Valsts kasē.

17. tabula. Īstermiņa finanšu ieguldījumi (euro)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Īstermiņa finanšu ieguldījumi	KB.2.5.	698 030 171	668 203 727	29 826 444	4.46

Būtiskākie atlikumi un lielākās izmaiņas bilances posteņi "Īstermiņa finanšu ieguldījumi" 2019. gadā saistītas ar valsts budžeta finanšu uzskaiti:

- Īstermiņa noguldījumu palielinājums 27 500 000 *euro* vērtībā galvenokārt saistīts ar Valsts kases priekšfinansēšanās stratēģiju, nodrošinot resursus 2020. gada 12. janvāra ASV dolāros denominētu obligāciju dzēšanai pilnā apjomā jau 2019. gadā, samazinot pārfinansēšanas risku, kas palielinās tuvojoties obligāciju dzēšanas datumam. Priekšfinansētie finanšu resursi izvietoti īstermiņa (līdz 1 gadam) depozītos Latvijas un ārvalstu komercbankās;
- Īstermiņa finanšu ieguldījumu vērtspapīros palielinājums par 752 538 *euro*, ko veido ieguldījumi ārvalstu finanšu sabiedrību vērtspapīros;
- finanšu ieguldījumam AS "Reverta" (23 457 000) *euro* vērtībā ir izveidots vērtības samazinājums pilnā apmērā;
- saskaņā ar finanšu ministra rīkojumu norakstīta ilgtermiņa aizdevumu īstermiņa daļa un prasības par procentu un apkalpošanas maksājumiem (9 365 859) *euro* vērtībā un šiem aizdevumiem un prasībām izveidotais vērtības samazinājums 8 871 939 *euro* vērtībā;
- pārņemtiem īstermiņa aizdevumiem no AS "SEB banka" un likvidējamās AS "Latvijas Krājbanka" izveidotā vērtības samazinājuma (1 258 972) *euro* vērtībā norakstīšana par 328 938 *euro* saskaņā ar finanšu ministra rīkojumu par pārņemto īstermiņa aizdevumu un tiem izveidotā aktīvu vērtības samazinājuma norakstīšanu 2019. gadā.

Piezīme Nr. KB.2.6. Naudas līdzekļi

18. tabula. Naudas līdzekļi (euro)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Naudas līdzekļi	KB.2.6.	1 296 128 989	984 344 045	311 784 944	31.67

Kopējo naudas līdzekļu atlikumu pārskata gada beigās galvenokārt veido Valsts kases naudas līdzekļu atlikumi finanšu sabiedrībās 927 911 950 *euro* vērtībā un pašvaldību budžeta līdzekļu atlikumi kredītiestādēs 328 905 363 *euro* vērtībā.

Lielākie budžeta iestāžu naudas līdzekļu atlikumi ārpus Valsts kases izvietoti AS "SEB banka" 118 719 862 *euro* apmērā un AS "Luminor Bank" 153 548 776 *euro* apmērā, tai skaitā Ogres novada pašvaldībai pārskata gada beigās uzskaitīti naudas ekvivalenti AS "Luminor Bank".

Kopējās naudas līdzekļu izmaiņas pārskata gadā veido palielinājums par:

- 222 135 661 *euro* par Valsts kases naudas līdzekļu atlikumu izmaiņām, kas saistīts ar Valsts kases priekšfinansēšanās stratēģiju. Priekšfinansētie finanšu resursi izvietoti konta atlikumā (noguldījums uz nakti) Latvijas un ārvalstu komercbankās;
- 95 496 634 *euro* par pašvaldību līdzekļu kredītiestādēs atlikumu izmaiņām.

Bilances posteņi "Naudas līdzekļi" konsolidēti valsts un pašvaldību budžeta iestāžu naudas līdzekļi Valsts kases kontos.

Pašu kapitāls

Pašu kapitāla bilances posteņu atlikumi uzrādīti konsolidētajā pašu kapitāla pārskatā.

Piezīme Nr. KB.3.3. Rezerves

19. tabula. Rezerves (euro)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Rezerves	KB.3.3.	438 384 544	193 244 395	245 140 149	126.85

Būtiskākās šī posteņa izmaiņas veido līdzdalības radniecīgās un asociētās kapitālsabiedrībās pārvērtēšanas pēc pašu kapitāla metodes rezultātā atzītā kapitālsabiedrību rezervju izmaiņu proporcionālā daļa, tai skaitā Satiksmes ministrija atzinusi rezerves 219 648 418 *euro* vērtībā.

Piezīme Nr.KB.3.5. Budžeta izpildes rezultāti

20. tabula. Budžeta izpildes rezultāti (euro)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Budžeta izpildes rezultāti	KB.3.5.	7 482 704 759	11 134 068 269	-3 651 363 510	-32.79
Iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāts		11 082 842 522	11 069 471 470	13 371 052	0.12
Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts	KB.3.5.1.	-3 600 137 763	64 596 799	-3 664 734 562	-5 673.24

Ministrijas, centrālās valsts iestādes un pašvaldības sniegušas informāciju par būtiskiem kļūdu labojumiem, kas ietekmē iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultātu to sagatavotajos konsolidētajos pārskatos, bet kuriem nav būtiska ietekme uz saimnieciskā gada pārskatu.

Piezīme Nr. KB.3.5.1. Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts

Lielākais pārskata gada budžeta izpildes rezultāta samazinājums veidojies par izdevumiem uzkrājumu izdienas pensijām, pabalstiem un kompensācijām atzīšanas rezultātā (3 980 358 470) *euro* apmērā, tai skaitā Iekšlietu ministrija atzinusi izdevumus uzkrājumiem izdienas pensijām (1 401 561 031) *euro* vērtībā, Aizsardzības ministrija (1 344 588 484) *euro* vērtībā un Labklājības ministrija (644 995 557) *euro* vērtībā.

Detalizēta informācija par bilances posteni "Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts" sniegta Konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem.

Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts salīdzinājumā ar Konsolidētā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem uzrādīto budžeta izpildes rezultāta summu palielināts 138 341 *euro* vērtībā par bilances posteni "Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts" atzīto budžeta iestāžu reorganizācijas rezultātu

Piezīme Nr. KB.4. Uzkrājumi

21. tabula. Uzkrājumi (euro)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Uzkrājumi	KB.4.	3 990 300 060	8 382 446	3 981 917 614	47 503.05

Būtiskākās šī posteņa izmaiņas veido atzītie uzkrājumi izdienas pensijām, pabalstiem un kompensācijām 3 980 358 470 *euro* apmērā, tai skaitā Iekšlietu ministrija izveidojusi uzkrājumus izdienas pensijām 1 401 561 031 *euro* vērtībā, Aizsardzības ministrija 1 344 588 484 *euro* vērtībā un Labklājības ministrija 644 995 557 *euro* vērtībā.

Pārskata gadā norakstīti iepriekšējos pārskata gados atzītie uzkrājumi (1 343 237) *euro* vērtībā, tai skaitā tiesvedībām – (1 060 831) *euro*. Aktīvi paredzamo zaudējumu atlīdzināšanai atzīti 426 687 *euro* vērtībā, tai skaitā tiesvedībām – 382 788 *euro*.

Saistības

Saistības konsolidētas par valsts iestāžu, kā arī valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējiem un valsts budžeta finanšu uzskaites savstarpējiem prasību, avansa maksājumu un saistību atlikumiem.

Piezīme Nr. KB.5.1. Ilgtermiņa saistības

22. tabula. Ilgtermiņa saistības (euro)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Ilgtermiņa saistības	KB.5.1.	14 632 349 649	15 834 830 574	-1 202 480 925	-7.59
Ilgtermiņa aizņēmumi	KB.5.1.1.	897 654 819	708 507 819	189 147 000	26.70
Ilgtermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuizpildītājiem	KB.5.1.3.	27 461 710	271 072 499	-243 610 789	-89.87
Ilgtermiņa uzkrātās saistības	KB.5.1.4.	325 117 546	363 994 305	-38 876 759	-10.68
Ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi un saņemtie avansi		192 031 647	192 556 830	-525 183	-0.27
Emitēto obligāciju un citu parāda vērtspapīru ilgtermiņa daļa		8 221 303 958	8 057 915 088	163 388 870	2.03
Pārējās ilgtermiņa saistības	KB.5.1.9.	4 968 779 969	6 240 784 033	-1 272 004 064	-20.38

Piezīme Nr. KB.5.1.1. Ilgtermiņa aizņēmumi

Bilances postenis konsolidēts par savstarpējiem valsts budžeta (Valsts kases) un ministriju un pašvaldību aizdevumiem un aizņēmumiem.

Būtiskas šī bilances posteņa izmaiņas veido valsts budžeta finanšu uzskaitē atzītais samazinājums no:

- patiesās vērtības izmaiņām valsts budžeta (Valsts kases) parāda portfeļa atvasināto finanšu instrumentu valūtas darījumiem par (18 450 946) *euro*;
- ilgtermiņa aizņēmumu atmaksas un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļas pārklasificēšanas uz īstermiņa saistībām (26 606 316) *euro*. Lielākās aizņēmumu atmaksas veiktas Eiropas Komisijai 500 000 000 *euro* vērtībā, Pasaulē bankai 80 000 000 *euro* vērtībā un Ziemeļu investīciju bankai 10 573 246 *euro* vērtībā.

Saskaņā ar iestāžu sniegtajiem datiem, kas izslēgti konsolidācijā, ja ir starp valsts budžetu un pašvaldību budžeta iestādēm, būtiskas izmaiņas bilances posteņi “Ilgtermiņa aizņēmumi” ir:

- Rīgas pilsētas pašvaldībai palielinājums 280 617 896 *euro* par ilgtermiņa saistību pret AS “Transport Systems” un uzkrāto procentu par Dienvidu tilta būvniecību, kuras tā ir cedējusi, pārklasifikāciju ilgtermiņa aizņēmumu sastāvā;
- Jēkabpils pilsētas pašvaldībai palielinājums 13 564 614 *euro*, jo 2019. gadā saņemti vairāki jauni aizņēmumi;
- Jelgavas pilsētas pašvaldībai palielinājums 12 462 811 *euro* skaidrojams ar to, ka 2019. gadā saņemti jauni aizņēmumi 18 457 891 *euro* apmērā;
- Izglītības un zinātnes ministrijai samazinājums par (8 992 164) *euro*, tai skaitā Rīgas Tehniskās universitātes ilgtermiņa aizņēmuma īstermiņa daļas pārklasifikācija (7 957 303) *euro* un Latvijas universitātes aizņēmuma atmaksa (4 615 384) *euro* vērtībā.

Kā arī būtiskas bilances posteņa atlikuma izmaiņas veido valsts budžeta finanšu uzskaitē atzītais parāda portfeļa atvasināto finanšu instrumentu valūtas pārvērtēšanas rezultāts (168 659 609) *euro* vērtībā. Detalizēti skaidrojumi par atvasinātu finanšu instrumentu izmantošanu, sniegti sadaļā “Valsts kases izmantotie atvasinātie finanšu instrumenti”.

Informācija par būtiskām izmaiņām šajā bilances posteņī atklāta Pārskatā par valsts konsolidēto parādu (2.pielikums) un tā skaidrojumā.

Piezīme Nr. KB.5.1.3. Ilgtermiņa parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem

Bilances posteņi “Ilgtermiņa parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem” konsolidētas valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējās saistības un attiecīgās prasības.

Būtiskākās šī posteņa izmaiņas veido Rīgas pilsētas pašvaldības ilgtermiņa saistību pret piegādātājiem un darbuņēmējiem – AS “Transport Systems” par Dienvidu tilta būvniecību pārklasifikācija ilgtermiņa aizņēmumu sastāvā (241 393 897) *euro* vērtībā, kuras tā ir cedējusi.

Piezīme Nr. KB.5.1.4. Ilgtermiņa uzkrātās saistības

Ilgtermiņa uzkrāto saistību samazinājumu galvenokārt veido Rīgas pilsētas pašvaldības uzkrāto procentu par Dienvidu tilta būvniecību pārklasifikācija uz uzkrātajām saistībām par procentu un citiem maksājumiem par aizņēmumiem – ilgtermiņa daļa (39 223 999) *euro* vērtībā un īstermiņa daļa (5 870 607) *euro* vērtībā, kā arī atvasinātā finanšu instrumenta, kas noslēgts ar Deutsche Bank AG, patiesās vērtības izmaiņas (7 823 956) *euro* vērtībā.

Valsts budžeta finanšu uzskaitē 2019. gada 31. decembrī iekļautas ilgtermiņa uzkrātās saistības iespējamiem izdevumiem par valsts sniegtajiem galvojumiem ārstniecības iestādēm 137 695 906 *euro* vērtībā (t.sk. pamatsummām 137 508 618 *euro* un procentu maksājumiem 187 288 *euro* vērtībā), kuriem pastāv risks, ka galvotā aizņēmuma summa netiks maksāta no aizņēmēja līdzekļiem, bet tā atmaksai ir paredzēti valsts budžeta līdzekļi attiecīgās nozares ministrijas budžetā. Salīdzinājumā ar 2018. gada 31. decembri ilgtermiņa uzkrātās saistības iespējamiem izdevumiem par valsts sniegtajiem galvojumiem palielinājušās par 25 746 521 *euro*, mainoties aplēsēm par paredzamiem izdevumiem.

Piezīme Nr. KB.5.1.9. Pārējās ilgtermiņa saistības

Bilances posteņa samazinājumu veido Finanšu ministrijas izslēgtās saistības par līdzdalību starptautiskās finanšu organizācijās, kas neatbilst saistību atzīšanas kritērijiem, (2 210 174 912) *euro* vērtībā.

Labklājības ministrijai pārējās ilgtermiņa saistības par valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļiem palielinājušās par 926 945 035 *euro*.

Piezīme Nr. KB.5.2.-5.9. Īstermiņa saistības

23. tabula. Īstermiņa saistības (euro)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Īstermiņa saistības	KB.5.2.-5.9.	3 004 856 617	2 391 563 706	613 292 911	25.64
Īstermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa	KB.5.2.	103 000 355	623 872 701	-520 872 346	-83.49
Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem	KB.5.3.	132 773 911	149 606 111	-16 832 200	-11.25
Īstermiņa uzkrātās saistības		352 574 296	372 754 285	-20 179 989	-5.41
Valsts budžeta finanšu uzskaites īstermiņa saistības	KB.5.5.	1 395 826 315	470 681 680	925 144 635	196.55
Norēķini par darba samaksu un ieturējumiem (izņemot nodokļus)	KB.5.6.	44 476 580	38 125 541	6 351 039	16.66
Saistības par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem	KB.5.7.	53 565 986	43 127 377	10 438 609	24.20
Pārējās īstermiņa saistības	KB.5.8.	767 320 521	527 987 962	239 332 559	45.33
Nākamo periodu ieņēmumi, saņemtie avansa maksājumi un transferti		155 318 653	165 408 049	-10 089 396	-6.10

Piezīme Nr. KB.5.2. Īstermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa

Bilances postenis konsolidēts par savstarpējiem valsts budžeta (Valsts kases) un ministriju un pašvaldību aizdevumiem un aizņēmumiem.

Būtiskāko samazinājumu šajā bilances postenī veido valsts budžeta finanšu uzskaitē atzītais īstermiņa aizņēmumu un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļas samazinājums (569 669 368) *euro* vērtībā, ko veido veiktās aizņēmumu atmaksas (lielākā no tām Eiropas Komisijai 500 000 000 *euro* vērtībā).

Saskaņā ar iestāžu sniegtiem datiem, kas izslēgti konsolidācijā, ja ir starp valsts budžetu un pašvaldību budžeta iestādēm, bilances posteņa "Īstermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa" izmaiņas galvenokārt saistītas ar:

- palielinājumu 59 646 602 *euro* vērtībā Rīgas pilsētas pašvaldībai, galvenokārt par pārklasificētām saistībām pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem par Dienvidu tilta būvniecību, ko tā cedējusi;
- palielinājumu par 7 092 699 *euro* Izglītības un zinātnes ministrijai, pārklasificējot Rīgas Tehniskās universitātes ilgtermiņa aizņēmuma īstermiņa daļu;
- samazinājumu (3 388 530) *euro* vērtībā Valkas novada pašvaldībai par ilgtermiņa saistību pārklasifikāciju.

Informācija par būtiskām izmaiņām šajā bilances postenī atklāta Pārskatā par valsts konsolidēto pārādu (2.pielikums) un tā skaidrojumā.

Piezīme Nr. KB.5.3. Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem

Būtiskākās šī posteņa izmaiņas veido Rīgas pilsētas pašvaldības ilgtermiņa saistību pret AS "Transport Systems" par Dienvidu tilta būvniecību īstermiņa daļas pārklasifikācija īstermiņa aizņēmumu sastāvā (28 562 433) *euro* vērtībā, jo tās cedējusi Deutshce Bank AG.

Bilances posteņi “Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuņēmējiem” konsolidētas valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējās saistības un attiecīgās prasības.

Piezīme Nr. KB.5.5. Valsts budžeta finanšu uzskaites īstermiņa saistības

Šī bilances posteņa izmaiņas galvenokārt saistītas ar emitēto obligāciju un citu parāda vērtspapīru īstermiņa daļas izmaiņām valsts budžeta finanšu uzskaitē, kas uzrādītas 24.tabulā, saistībā ar Valsts kases priekšfinansēšanās stratēģiju, nodrošinot resursus 2020. gada 12. janvāra ASV dolāros denominētu obligāciju dzēšanai pilnā apjomā jau 2019. gadā.

24. tabula. Emitēto obligāciju un citu parāda vērtspapīru īstermiņa daļa (euro)

Rādītāji	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.x100)
A	1	2	3	4
Emitēto obligāciju un citu parāda vērtspapīru īstermiņa daļa	1 285 870 974	376 748 922	909 122 052	241.31
.Emitētie iekšējā parāda valsts vērtspapīri	114 672 330	376 748 922	-262 076 592	-69.56
tai skaitā emitētie īstermiņa valsts vērtspapīri	201 500	1 900	199 600	10 505.26
tai skaitā īstermiņa krājobligācijas	201 500	1 900	199 600	10 505.26
tai skaitā emitēto ilgtermiņa iekšējā parāda valsts vērtspapīru īstermiņa daļa	114 470 830	376 747 022	-262 276 192	-69.62
tai skaitā ilgtermiņa krājobligāciju īstermiņa daļa	2 026 000	274 102	1 751 898	639.14
Emitēto ilgtermiņa ārējā parāda valsts vērtspapīru īstermiņa daļa	1 171 198 644	0	1 171 198 644	x

Šī bilances posteņa palielinājumu galvenokārt veido emitēto ilgtermiņa ārējā parāda valsts vērtspapīru īstermiņa daļas pārklasifikācija 1 171 198 644 euro vērtībā un uzkrāto procentu izdevumu par emitētiem vērtspapīriem palielinājums 109 925 097 euro vērtībā.

Informācija par būtiskām izmaiņām šajā bilances posteņī atklāta Pārskatā par valsts konsolidēto parādu (2.pielikums) un tā skaidrojuma.

Piezīme Nr. KB.5.6. Norēķini par darba samaksu un ieturējumiem (izņemot nodokļus)

Šī bilances posteņa palielinājumu veido saistības par aprēķināto un pārskata gada beigās neizmaksāto darba samaksu 2019. gada decembrī.

Būtiskākais palielinājums bijis Iekšlietu ministrijai – 2 031 142 euro un Aizsardzības ministrijai – 1 837 685 euro vērtībā.

Piezīme Nr. KB.5.7. Saistības par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem

Būtiskākais palielinājums šajā posteņī bijis Iekšlietu ministrijai – 3 386 131 euro, Tieslietu ministrijai – 2 036 665 euro un Aizsardzības ministrijai 1 277 060 euro vērtībā.

Bilances posteņi “Saistības par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem” konsolidētas valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējās saistības un attiecīgās prasības.

Piezīme Nr. KB.5.8. Pārējās īstermiņa saistības

Saskaņā ar iestāžu sniegtiem datiem, kas izslēgti konsolidācijā, ja ir starp valsts budžetu un pašvaldību budžeta iestādēm, bilances posteņa “Pārējās īstermiņa saistības” izmaiņas galvenokārt saistītas ar:

- palielinājumu 7 651 183 euro Rīgas pilsētas pašvaldībai, galvenokārt atzīstot saistības 6 277 872 euro vērtībā pret RP SIA “Rīgas satiksme” par kompensāciju zaudējumu segšanai, kas radušies saistībā ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu 2018.gadā;

- palielinājumu 5 763 073 *euro* Finanšu ministrijai, tai skaitā īstermiņa saistību atzīšana, apstiprinot izdevumus Eiropas Reģionālās attīstības fonda 2014.-2020. gada programmēšanas perioda finansējuma saņēmējiem;
- palielinājums 4 203 820 *euro* Zemkopības ministrijai, galvenokārt par apstiprinātiem maksājumiem Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai pasākumos “Agrovide un klimats” un “Bioloģiskā lauksaimniecība”.

Valsts budžeta finanšu uzskaitē bilances posteņa “Pārējās īstermiņa saistības” izmaiņas galvenokārt veido:

- saistību palielinājums 139 499 882 *euro* vērtībā par ārvalstu finanšu palīdzību un ES politiku instrumentu finansēto pasākumu līdzekļiem, jo saņemti vairāk ES struktūrfondu līdzekļi nekā izlietoti;
- saistību palielinājums par iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadali 17 121 567 *euro* vērtībā un saistību par pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda līdzekļiem 83 820 *euro* vērtībā.

Zemibilance

Piezīme Nr. KB.9.1. Zemibilances aktīvi

25. tabula. Zemibilances aktīvi (*euro*)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Zemibilances aktīvi	KB.9.1.	457 752 061	493 125 484	-35 373 423	-7.17
Iespējamie aktīvi	KB.9.1.1.	105 870 124	134 334 937	-28 464 813	-21.19
Paziņotās dividendes un saņemamie maksājumi par kapitāla daļu izmantošanu		144 881 459	134 747 920	10 133 539	7.52
Aprēķinātie līgumsodi, naudas sodi, soda naudas un kavējuma naudas	KB.9.1.3.	21 458 303	13 110 446	8 347 857	63.67
Prasības par prettiesiski atsavinātiem aktīviem		1 525 681	1 400 816	124 865	8.91
Citi zemibilances aktīvi	KB.9.1.9.	184 016 494	209 531 365	-25 514 871	-12.18

Piezīme Nr. KB.9.1.1. Iespējamie aktīvi

Saskaņā ar iestāžu sniegto informāciju lielākais samazinājums zemibilances postenī “Iespējamie aktīvi” ir:

- Liepājas pilsētas pašvaldības iespējamo aktīvu izslēgšana (15 782 496) *euro* vērtībā, tos atzīstot aktīvu sastāvā, tai skaitā zemi zem jūras piekrastes ūdeņiem;
- Valmieras pilsētas pašvaldības iespējamo aktīvu izslēgšana (11 994 577) *euro* vērtībā, tai skaitā (3 382 512) *euro* projekta “Valmieras pilsētas Rietumu industriālās maģistrāles attīstība – Leona Paegles ielas savienojums ar TEN – T tīklu” īstenošanas rezultātā un (3 295 796) *euro* ēkas Ūdens ielā rekonstrukcijas rezultātā.

Piezīme Nr. KB.9.1.3. Aprēķinātie līgumsodi, naudas sodi, soda naudas un kavējuma naudas

Zemibilances posteņa palielinājumu veido Rīgas pilsētas pašvaldības uzskaitītās prasības 7 389 203 *euro* par nesamaksātiem naudas sodiem atbilstoši Ceļu satiksmes drošības direkcijas Stāvēšanas un apstāšanās pārkāpumu reģistra un Iekšlietu Informācijas sistēmas informāciju.

Piezīme Nr. KB.9.1.9. Citi zebilances aktīvi

Citu zebilances aktīvu samazinājumu būtiski ietekmē Jūrmalas pilsētas zemes zem publiskiem ūdeņiem izslēgšanu no zebilances (40 649 904) *euro* vērtībā un iekļaušana aktīvu sastāvā.

Piezīme Nr. KB.9.5. Zebilances pasīvi

26. tabula. Zebilances pasīvi (*euro*)

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Zebilances pasīvi	KB.9.5.	5 841 051 540	4 081 537 930	1 759 513 610	43.11
Nākotnes maksājumi saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politikas instrumentu finansētajiem projektiem		2 276 414 801	2 070 987 084	205 427 717	9.92
Nākotnes saistības un maksājumi saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par ilgtermiņa ieguldījumu un speciālā militārā inventāra iegādi un izveidošanu, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem	KB.9.5.2.	603 795 099	695 109 768	-91 314 669	-13.14
Nākotnes saistības un maksājumi saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par preču un pakalpojumu iegādi, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem un nomu	KB.9.5.3.	34 978 613	43 527 618	-8 549 005	-19.64
Saņemtie, bet neapmaksātie avansa attaisnojuma dokumenti	KB.9.5.4.	26 138 641	8 681 247	17 457 394	201.09
Nākotnes nomas maksājumi		10 291 800	10 336 799	-44 999	-0.44
Izsniegtie galvojumi	KB.9.5.6.	77 327 500	547 466 119	-470 138 619	-85.88
Citas zebilances saistības	KB.9.5.9.	2 812 105 086	705 429 295	2 106 675 791	298.64

Piezīme Nr. KB.9.5.2. Nākotnes saistības un maksājumi saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par ilgtermiņa ieguldījumu un speciālā militārā inventāra iegādi un izveidošanu, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem

Saskaņā ar iestāžu sniegto informāciju par šī zebilances posteņa izmaiņām:

- lielākais palielinājums veidojies Aizsardzības ministrijai par nākotnes saistībām 138 104 232 *euro* vērtībā par specifiskas lietošanas materiāliem un inventāru un Ventspils pilsētas pašvaldībai – 10 132 638 *euro*, tai skaitā par Inovāciju centra un publiskās infrastruktūras izbūvi un Zinātnes centra jaunbūvi 13 464 403 *euro* vērtībā;
- lielākais samazinājums veidojies Rīgas pilsētas pašvaldībai par (80 293 961) *euro* – par Mežaparka Lielās estrādes pārbūves darbiem (31 634 425) *euro* un jaunu mācību korpusa būvprojekta izstrādi, autoruzraudzību un būvniecību Rīgas Zolitūdes ģimnāzijai un Rīgas Klasiskajai ģimnāzijai (14 154 237) *euro*.

Piezīme Nr. KB.9.5.3. Nākotnes saistības un maksājumi saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par preču un pakalpojumu iegādi, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem un nomu

Saskaņā ar iestāžu sniegto informāciju šī zebilances posteņa lielāko samazinājumu veido:

- Balvu novada pašvaldība par (4 675 003) *euro*, tai skaitā projekta “Kultūras un atpūtas centra renovācija Balvos” īstenošana 2 969 719 *euro* vērtībā;
- Ventspils pilsētas pašvaldība par (2 255 712) *euro*, jo atzītas saistības par dažādu investīciju projektu realizāciju.

Piezīme Nr. KB.9.5.4. Saņemtie, bet neapmaksātie avansa attaisnojuma dokumenti

Lielākās izmaiņas šajā zebilances postenī veido:

- Finanšu ministrija par 10 400 666 *euro*, tai skaitā avansa rēķins 8 497 811 *euro* saskaņā ar Rīgas pilsētas pašvaldības līgumu par satiksmes pārvadu izbūvi pār sliežu ceļiem dzelzceļa līnijā Rīga-Skulte;
- Rīgas pilsētas pašvaldība par avansa rēķinu 7 049 829 *euro* satiksmes pārvada izbūvi pār sliežu ceļiem dzelzceļa līnijā Rīga – Skulte;
- Ārlietu ministrija par (1 136 359) *euro*, tai skaitā samazinoties avansa rēķiniem par Latvijas iemaksām starptautiskajās organizācijās par (1 376 752) *euro*.

Piezīme Nr. KB.9.5.6. Izsniegtie galvojumi

Lielākās izmaiņas zebilances postenī “Izsniegtie galvojumi” veido samazinājums valsts budžeta finanšu uzskaitē (474 442 759) *euro* vērtībā par valsts budžeta sniegtiem galvojumiem atbilstoši 2019. gadā pārskatītiem iespējamo saistību atzīšanas nosacījumiem (resursu izlietojuma varbūtība ir iespējama ($\geq 5\% < 50\%$) un nav precīzi zināma vērtība vai konkrētu saistību rašanās vai segšanas datums), sekojoši pārskata perioda beigās iespējamo galvojumu saistību nav.

Iepriekšējā pārskata periodā valsts budžeta sniegtie galvojumi zebilancē tika uzrādīti no galvojuma līgumiem izrietošo izsniegto galvojumu kopsummā, t.i. saņemto aizņēmumu – pamatsumma un procentu maksājumi vai citi maksājumi, ja saskaņā ar līgumu par tiem sniegts galvojums.

Piezīme Nr. KB.9.5.9. Citas zebilances saistības

Šī posteņa palielinājumu galvenokārt veido Finanšu ministrijas reģistrētās iespējamās saistības 2 210 174 914 *euro* par līdzdalību starptautiskās finanšu organizācijās, kas neatbilst saistību atzīšanas kritērijiem.

Valsts budžeta finanšu uzskaitē zebilances saistības par piešķirtajiem, bet neizmaksātajiem aizdevumiem samazinājušās (59 528 178) *euro* vērtībā saistībā ar budžeta iestāžu aktīvāku ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda projektu vajadzībām piešķirto aizdevumu izmantošanu 2019. gadā.

Zebilances postenī “Citas zebilances saistības” zebilances saistības par piešķirtajiem, bet vēl neizmaksātajiem aizdevumiem, valsts budžeta finanšu uzskaitē uz 2019. gada 31.decembri ir uzrādītas par (68 621 529) *euro* mazākā apmērā, neiekļaujot AS “Attīstības finanšu institūcijai Altum” ar Ministru kabineta 2009.gada 15.septembra noteikumiem Nr.1065 “Noteikumi par aizdevumiem sīko (mikro), mazo un vidējo saimnieciskās darbības veicēju un lauksaimniecības un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību attīstības veicināšanai” un ar Ministru kabineta 2018.gada 22.maija noteikumiem Nr.295 “Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai” (ar grozījumiem) noteikto maksimāli izsniedzamo valsts aizdevuma apmēru, attiecīgo programmu finansēšanas nepieciešamības gadījumā.

Vispārīgās piezīmes

Piezīme Nr. VI. Aktīvi, kas saņemti kā ziedojumi un dāvinājumi

Saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju pārskata periodā aktīvu, kas saņemti kā ziedojumi un dāvinājumi, sākotnēji noteiktā patiesā vērtība ir 34 326 270 euro un tā norādīta 27.tabulā sadalījumā pa aktīvu bilances posteņiem:

27. tabula. Aktīvi, kas saņemti kā ziedojumi un dāvinājumi (euro)

Aktīva apraksts	Sākotnēji noteiktā patiesā vērtība
A	1
Ilgtermiņa ieguldījumi	18 299 365
Nemateriālie ieguldījumi	389 479
Pamatlīdzekļi	17 896 895
Ieguldījuma īpašumi	12 991
Apgrozāmie līdzekļi	16 026 905
Krājumi	10 792 766
Naudas līdzekļi	5 234 139

Piezīme Nr. VI. Informācija par brīvprātīgo darbību

Saskaņā ar ministriju un pašvaldību sniegto informāciju pārskata gadā funkciju nodrošināšanā izmantots arī brīvprātīgais darbs, no kuriem nozīmīgākais ir 93 personu darbs VIII Latvijas Jaunatnes olimpiādē.

Piezīme Nr. V3. Informācija par finanšu nomu

Piezīme Nr. V3. Informācija par finanšu nomā nodotajiem aktīviem un saņemtajiem maksājumiem

Saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju prasības par finanšu nomā nodotajiem aktīviem diskontētājā vērtībā pārskata periodā atzītas 2 209 987 euro vērtībā un tās sadalījumā pa aktīvu bilances posteņiem un saņemtajiem maksājumiem norādītas 28.tabulā:

28. tabula. Informācija par finanšu nomā nodotajiem aktīviem un saņemtajiem maksājumiem (euro)

Kontu grupa	Saņemjamie maksājumi			Prasība (diskontētie ieņēmumi) pārskata perioda beigās	
	kopā līdz līguma termiņa beigām	2020	2021		2022
A	1	2	3	4	5
Ilgtermiņa ieguldījumi	2 610 964	958 663	583 298	434 057	1 613 557
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	8 441	1 097	1 044	999	8 441
Zeme un būves	2 075 779	785 204	431 027	293 670	1 235 779
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	218 621	86 533	65 892	38 396	197 170
Bioloģiskie un pazemes aktīvi	6 286	2 558	1 915	1 812	5 901
Ieguldījuma īpašumi	299 889	82 433	82 627	98 863	164 450
Ieguldījuma īpašumu izveidošana un nepabeigtā būvniecība	1 948	838	793	317	1 816
Apgrozāmie līdzekļi	701 280	271 006	168 784	141 116	596 430
Gatavie ražojumi, pasūtījumi un krājumi atsavināšanai	701 280	271 006	168 784	141 116	596 430

Piezīme Nr. V3. Informācija par finanšu nomā saņemtiem aktīviem un veicamiem maksājumiem

Saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju saistības par finanšu nomā saņemtajiem aktīviem diskontētājā vērtībā pārskata periodā atzītas 27 979 euro vērtībā un tās sadalījumā pa aktīvu bilances posteņiem un saņemamajiem maksājumiem norādītas 29.tabulā:

29. tabula Informācija par finanšu nomā saņemtajiem aktīviem un veicamiem maksājumiem (euro)

Kontu grupa	Atlikusi vērtība (bilances vērtība) pārskata perioda beigās	Nākotnes minimālie nomas maksājumi				Saistības (diskontētie izdevumi) pārskata perioda beigās
		kopā līdz līguma termiņa beigām	2020	2021	2022	
A	1	2	3	4	5	6
Ilgtermiņa ieguldījumi	33 682 461	22 702 322	2 431 654	2 370 888	2 335 074	27 801
Pārējie pamatlīdzekļi	209 638	209 523	100 429	39 663	3 849	27 801
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	33 472 823	22 492 799	2 331 225	2 331 225	2 331 225	0
Agrozāmie līdzekļi	957	809	433	268	72	178
Inventārs	957	809	433	268	72	178

Piezīme Nr. V4. Informācija par operatīvo nomu

Piezīme Nr. V4. Informācija par operatīvajā nomā nodotajiem aktīviem un saņemamajiem maksājumiem

Saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju par operatīvajā nomā nodotajiem aktīviem un saņemamajiem maksājumiem aktīva bilances vērtība pārskata perioda beigās ir 378 585 672 euro vērtībā un tā sadalījumā pa aktīvu bilances posteņiem un saņemamajiem maksājumiem norādītas 30.tabulā:

30. tabula. Informācija par operatīvajā nomā nodotajiem aktīviem un saņemamajiem maksājumiem (euro)

Kontu grupa	Aktīva atlikusi vērtība (bilances vērtība)			Saņemamie maksājumi		
	pārskata perioda sākumā	pārskata perioda beigās	kopā līdz līguma termiņa beigām	2020	2021	2022
A	1	2	3	4	5	6
Ilgtermiņa ieguldījumi	304 112 542	378 506 358	161 004 535	20 469 474	17 128 071	14 802 503
Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	52 108	22 306	3 122	3 122	0	0
Zeme un būves	202 381 452	194 692 995	100 496 825	13 865 275	11 251 441	9 475 416
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	19 951	17 828	16 675	6 713	5 094	4 860
Pārējie pamatlīdzekļi	15 091 829	2 648 604	328 463	111 966	91 407	103 467
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	4 465 347	4 313 204	1 066 817	181 843	177 644	170 307
Bioloģiskie un pazemes aktīvi	631 918	621 291	926 486	54 770	54 789	54 781
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	0	0	2 962	2 962	0	0
Ieguldījuma īpašumi	77 238 265	170 968 917	54 618 771	6 142 838	5 436 359	4 882 401
Ieguldījuma īpašumu izveidošana un nepabeigtā būvniecība	3 287 206	3 287 206	3 339 517	50 344	67 126	67 126
Turējumā nodotie ieguldījuma īpašumi	932 995	1 919 009	207 699	52 550	44 158	44 096

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Kontu grupa	Aktīva atlikusi vērtība (bilances vērtība)			Saņemamie maksājumi		
	pārskata perioda sākumā	pārskata perioda beigās	kopā līdz līguma termiņa beigām	2020	2021	2022
A	1	2	3	4	5	6
Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskajai darbībai	11 471	14 998	160	53	53	49
Apgrozāmie līdzekļi	79 244	79 314	92 615	43 924	23 616	12 349
Inventārs	79 244	79 314	92 615	43 924	23 616	12 349

Piezīme Nr. V4. Informācija par operatīvajā nomā saņemtajiem aktīviem un veicamajiem maksājumiem

Saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju par operatīvajā nomā saņemtajiem aktīviem pārskata periodā atzītie izdevumi ir 73 425 742 *euro* vērtībā un pārskata perioda beigās neatceļamās nomas maksājumi 10 280 987 *euro* vērtībā, to sadalījums pa aktīvu bilances posteņiem un nākotnes maksājumiem norādīts 31.tabulā:

31. tabula. Informācija par operatīvajā nomā saņemtajiem aktīviem un veicamajiem maksājumiem (euro)

Kontu grupa	Pārskata periodā atzītie izdevumi par nomu	Neatceļamās nomas maksājumi				Neatceļamā apakšnoma (ieņēmumi)
		pārskata perioda beigās	2020	2021	2022	
A	1	2	3	4	5	6
Ilgtermiņa ieguldījumi	72 877 359	10 165 863	19 122 485	15 615 970	14 171 222	90 140
Nemateriālie ieguldījumi	203 687	0	0	0	0	0
Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	3 577 045	106 998	1 201 306	547 154	0	0
Pārējie nemateriālie ieguldījumi	662	0	0	0	0	0
Zeme un būves	56 438 702	7 148 640	15 293 087	13 026 557	12 733 309	90 140
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	394 466	37 202	36 187	1 015	0	0
Pārējie pamatlīdzekļi	11 738 916	2 873 023	2 591 905	2 041 244	1 437 913	0
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	511 867	0	0	0	0	0
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	12 014	0	0	0	0	0
Apgrozāmie līdzekļi	548 383	115 124	86 718	58 641	51 087	0
Inventārs	548 383	115 124	86 718	58 641	51 087	0

Piezīme Nr. V6. Tiesvedības

Saskaņā ar budžeta iestāžu novērtējumu un sniegto informāciju ārvalstu un starptautiskajās tiesu institūcijās notiekošām tiesvedībām būtisks resursu izlietojums nav paredzams. Citām tiesvedībām lielākie uzkrājumi izveidoti Jūrmalas pilsētas pašvaldībai 4 399 834 *euro* vērtībā un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai 1 217 174 *euro* vērtībā. Lielākās zembilances saistības par citām tiesvedībām uzskaitītas Rīgas pilsētas pašvaldībai 3 710 997 *euro* vērtībā, Finanšu ministrijai 2 368 140 *euro* vērtībā un Labklājības ministrijai 1 076 640 *euro* vērtībā.

Piezīme Nr. V7. Informācija par publisko un privāto partnerību

Piezīme Nr. V7. Informācija par partnerības līgumu

Publiskās un privātās partnerības līgumus par pirmsskolas izglītības iestāžu būvniecību īstenojušas Mārupes novada pašvaldība saskaņā ar līgumu Nr.133/2009, Ķekavas novada

pašvaldība – līgums Nr.391/2009 un Tukuma novada pašvaldība – līgums Nr. 5-25/134-2009. Sākotnēji šādu līgumu bija noslēgusi arī Ogres novada pašvaldība, tomēr tā pirmsskolas izglītības iestādes būvniecības projektu īstenoja izmantojot citus finansēšanas avotus.

Piezīme Nr.V7. Informācija par pamatlīdzekļiem, kas analītiski nodalīti par partnerības aktīviem

Pārskata gadā saskaņā ar izmaiņām normatīvajos aktos budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites jomā analītiski nodalīti pašvaldību uzskaitē esošie partnerības aktīvi, par ko sniegta informācija 32.tabulā.

32. tabula. Informācija par pamatlīdzekļiem, kas analītiski nodalīti par partnerības aktīviem (euro)

Konta nosaukums	Pārskata periodā			
	sākotnējā vērtība (+)	nolietojums (-)	vērtības samazinājums (+,-)	Uzskaites vērtība
A	1	2	3	4
Pamatlīdzekļi	9 275 485	-1 625 848	0	7 649 637
Zeme un būves	8 798 349	-1 232 416	0	7 565 933
Nedzīvojamās ēkas	7 693 429	-727 514	0	6 965 915
Transporta būves	477 289	-243 609	0	233 680
Inženierbūves	595 023	-243 352	0	351 671
Pārējais nekustamais īpašums	32 608	-17 941	0	14 667
Pārējie pamatlīdzekļi	456 714	-393 432	0	63 282
Datortehnika, sakaru iekārtas un cita biroja tehnika	37 655	-27 896	0	9 759
Pārējie iepriekš neklasificētie pamatlīdzekļi	419 059	-365 536	0	53 523
Bioloģiskie un pazemes aktīvi	20 422	0	0	20 422
Pārējie bioloģiskie aktīvi	20 422	0	0	20 422

Piezīme Nr. V7. Informācija par saistībām un privātā partnera sniegtajiem pakalpojumiem partnerības līguma ietvaros

Pārskata gada beigās partnerības līguma ietvaros saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem par sniegtajiem pakalpojumiem ir atzītas 6 407 950 euro vērtībā un 33. tabulā sniegta informācija par to nākotnes maksājumiem un par izdevumiem līdz līguma termiņa beigām.

33. tabula. Informācija par saistībām un privātā partnera sniegtajiem pakalpojumiem partnerības līguma ietvaros (euro)

Konta un izdevumu klasifikācijas koda nosaukums	Uzskaites vērtība			Nākotnes maksājumi		
	pārskata perioda beigās	pārskata perioda sākumā	kopā līdz līguma termiņa beigām	2020	2021	2022
A	1	2	3	4	5	6
Saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem	6 407 950	0	6 407 950	508 886	537 733	568 217
Izdevumi	x	x	6 407 950	508 886	537 733	568 217

Piezīme Nr. V8. Informācija par radniecīgo un asociēto kapitālsabiedrību pārvaldību

Saskaņā ar ministriju un pašvaldību sniegto informāciju (34.tabulā) lielākie aizņēmumi nākamajā gadā plānoti:

- AS “Latvenergo” 886 872 017 euro vērtībā investīciju projektu realizēšanai;
- Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme” 45 175 254 euro vērtībā trolejbusus un zemās grīdas tramvaju iegādei;

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

- AS “Attīstības finanšu institūcija Altum” 40 500 000 *euro* valsts atbalsta programmu realizēšanai, finanšu pieejamības uzņēmējdarbībā veicināšanai un tautsaimniecības attīstības sekmēšanai.

Lielākais finansējums subsīdiju, dotāciju un ieguldījumu veidā nākamajā gadā plānots:

- VAS “Latvijas Valsts ceļi” 194 056 782 *euro* vērtībā pašvaldību autoceļiem, valsts autoceļu uzturēšanai un atjaunošanai, valsts autoceļu pārvaldīšanai;
- Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme” 138 642 738 *euro* vērtībā par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu Rīgas pilsētas sabiedriskā transporta maršrutu tīklā;
- SIA “Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” 130 819 136 *euro* vērtībā stacionārai un ambulatorai palīdzībai.

Pārējo finansējumu nodrošinās kapitālsabiedrības kapitāla daļu turētājs, kas nav ministrija, centrālā valsts iestāde vai pašvaldība.

34. tabula. Informācija par kapitālsabiedrību pārvaldību (*euro*)

Finansējuma veids	Apstiprinātais finansējums		
	2020	2021	2022
A	1	2	3
Aizņēmums no valsts budžeta vai komercbankām	1 039 811 898	1 032 142 434	1 054 096 008
Subsīdijas, dotācijas, ieguldījums kapitālā	958 977 244	422 567 019	538 328 021
Pārējais finansējums	8 769 269	25 940	25 940
Kopā	2 007 558 411	1 454 735 393	1 592 449 969

Piezīme Nr. V9. Informācija par finanšu instrumentiem

Piezīme Nr. V9. Informācija par finanšu aktīvu un finanšu saistību sadalījumu pa finanšu instrumentu kategorijām un instrumentiem un cita informācija

Informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu, pašvaldību un valsts budžeta finanšu uzskaitē atzītiem finanšu aktīviem un finanšu saistībām sniegta 35.tabulā sadalījumā pa:

- finanšu instrumentu kategorijām;
- finanšu instrumentiem.

Informācija piezīmē nav konsolidēta par valsts budžeta un pašvaldību savstarpējiem atlikumiem.

35. tabula. Informācija par finanšu aktīvu un finanšu saistību sadalījumu pa finanšu instrumentu kategorijām un instrumentiem un cita informācija (*euro*)

Finanšu instrumentu kategorijas un finanšu instrumenta nosaukums	Pārskata perioda beigās
A	1
Finanšu aktīvi	1 645 852 706
Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi	7 894 993
Atvasinātie finanšu instrumenti	7 894 993
Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi	687 456 444
Vērtspapīri	13 530 279
Noguldījumi	673 926 165
Aizdevumi un prasības	223 499 602
Aizdevumi	217 072 860
Prasības, kas ir finanšu instrumenti	6 285 262
Pārējie finanšu instrumenti	141 480
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	727 001 667
Pārējie finanšu instrumenti	727 001 667
Finanšu saistības	10 941 341 576
Patiesajā vērtībā novērtētas finanšu saistības	18 581 497
Atvasinātie finanšu instrumenti	18 581 497
Pārējās finanšu saistības	10 922 760 079
Emitētie vērtspapīri	9 606 880 272

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Finanšu instrumentu kategorijas un finanšu instrumenta nosaukums	Pārskata perioda beigās
A	1
Aizņēmumi	1 169 314 783
Pārējie finanšu instrumenti	146 565 024
Zemilances posteņos iekļautie finanšu instrumenti	77 327 500
Garantijas	77 327 500

Piezīme Nr. V9. Informācija par ieķīlātajiem aktīviem saistību vai iespējamo saistību nodrošinājumam sadalījumā pa finanšu instrumentiem

Saskaņā ar budžeta iestāžu sniegto informāciju (36.tabulā) lielāko nekustamā īpašuma nodrošinājumu par saņemtajiem aizņēmumiem sniegušas Rīgas pilsētas pašvaldība 42 128 804 euro un Izglītības un zinātnes ministrija (Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija) 1 4872 445 euro vērtībā. Par iespējamo saistību nodrošinājumu galvojumu sniegusi Ventstpils pilsētas pašvaldība 1 952 724 euro vērtībā, galvojums nodrošināts ar naudas līdzekļiem.

36. tabula. Informācija par ieķīlātajiem aktīviem saistību vai iespējamo saistību nodrošinājumam sadalījumā pa finanšu instrumentiem (euro)

Finanšu instrumenta/ konta nosaukums	Aktīva uzskaites (atlikusī) vērtība
A	1
Finanšu saistību nodrošinājums	57 946 889
Aizņēmumu nodrošinājums	57 946 889
Zeme un būves	15 818 085
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	42 128 804
Zemilances posteņos iekļauto finanšu instrumentu nodrošinājums	2 607 482
Garantiju nodrošinājums	2 607 482
Līdzdalība radniecīgo kapitālsabiedrību kapitālā	268 177
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	48 587
Norēķinu konti Valsts kasē, kredītiestādēs vai citās institūcijās	2 290 718

Piezīme Nr. V9. Informācija par finanšu instrumentu maksimālo pakļautību kredītriskam un to kredīt kvalitāti, sadalījumā pa termiņa kavējuma dienām

Informācija par ministriju un pašvaldību finanšu aktīvu apmaksas vai izpildes termiņu kavējumu un izveidoto vērtības samazinājumu sadalījumā pa finanšu instrumentu veidiem sniegta 37.tabulā.

37. tabula. Informācija par finanšu instrumentu maksimālo pakļautību kredītriskam un to kredīt kvalitāti, sadalījumā pa termiņa kavējuma dienām (euro)

Finanšu instrumenta nosaukums, maksimālās pakļautības kredītriskam apraksts, termiņa kavējuma sadalījums	Pārskata periodā		
	nolietojums (-)	vērtības samazinājums (+,-)	Uzskaites vērtība
A	1	2	3
Finanšu aktīvi	1 194 099 288	-988 181	1 193 111 107
FAV1 – termiņš nav kavēts, bet finanšu instrumentiem gan ir, gan arī nav aprēķināts vērtības samazinājums;	1 192 755 313	-307 076	1 192 448 237
Vērtspapīri	164	0	164
Noguldījumi	459 132 952	0	459 132 952
Aizdevumi	544 314	0	544 314
Prasības, kas ir finanšu instrumenti	5 852 332	-83 192	5 769 140
Pārējie finanšu instrumenti	727 225 551	-223 884	727 001 667
FAV2 – termiņš ir kavēts, bet finanšu instrumentu vērtība nav samazinājusies, sadalījumā pa kavējuma termiņiem;	448 022	x	448 022
līdz 30 dienām	435 666	x	435 666
no 31 līdz 90 dienām	6 334	x	6 334

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Finanšu instrumenta nosaukums, maksimālās pakļautības kredītriskam apraksts, termiņa kavējuma sadalījums	Pārskata periodā		
	nolietojums (-)	vērtības samazinājums (+,-)	Uzskaites vērtība
A	1	2	3
no 91 līdz 180 dienām	6 022	x	6 022
Prasības, kas ir finanšu instrumenti	337 813	x	337 813
līdz 30 dienām	325 457	x	325 457
no 31 līdz 90 dienām	6 334	x	6 334
no 91 līdz 180 dienām	6 022	x	6 022
Pārējie finanšu instrumenti	110 209	x	110 209
līdz 30 dienām	110 209	x	110 209
FAV3 – termiņš ir kavēts un finanšu instrumentu vērtība ir samazinājusies, sadalījumā pa kavējuma termiņiem;	895 953	-681 105	214 848
līdz 30 dienām	301	0	301
no 31 līdz 90 dienām	1 162	0	1 162
no 91 līdz 180 dienām	45 735	-9 627	36 108
no 181 līdz 360 dienām	93 669	-40 495	53 174
vairāk par 360 dienām	755 086	-630 983	124 103
Aizdevumi	624 607	-588 068	36 539
vairāk par 360 dienām	624 607	-588 068	36 539
Prasības, kas ir finanšu instrumenti	271 346	-93 037	178 309
līdz 30 dienām	301	0	301
no 31 līdz 90 dienām	1 162	0	1 162
no 91 līdz 180 dienām	45 735	-9 627	36 108
no 181 līdz 360 dienām	93 669	-40 495	53 174
vairāk par 360 dienām	130 479	-42 915	87 564
Zembilances posteņos iekļautie finanšu instrumenti	14 792 603	0	14 792 603

Piezīme Nr. V9. Informācija par nodrošinātajiem finanšu aktīviem, kas pakļauti kredītriskam, sadalījumā pa finanšu instrumentiem

Informācija par ministiju un pašvaldību nodrošinātajiem finanšu aktīviem sadalījumā pa finanšu instrumentu veidiem sniegta 38.tabulā.

38. tabula. Informācija par nodrošinātajiem finanšu aktīviem, kas pakļauti kredītriskam, sadalījumā pa finanšu instrumentiem (euro)

Finanšu instrumenta un institucionālā sektora nosaukums	Uzskaites vērtība pārskata perioda beigās
A	1
Finanšu aktīvi	733 983 708
Vērtspapīri	164
Noguldījumi	5 553
Aizdevumi	580 853
Prasības, kas ir finanšu instrumenti	6 285 262
Pārējie finanšu instrumenti	727 111 876

Piezīme Nr. V9. Informācija par finanšu saistību nediskontēto nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūru sadalījumā pa finanšu instrumentiem

Informācija par ministriju un pašvaldību nediskontētām finanšu saistībām (naudas plūsmu) sadalījumā pa finanšu instrumentu veidiem sniegta 39. tabulā.

39. tabula. Informācija par finanšu saistību nediskontēto nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūru sadalījumā pa finanšu instrumentiem (euro)

Finanšu saistību un instrumenta nosaukums	Nākotnes naudas plūsma			
	līdz 1 gadam	no 1 gada līdz 5 gadiem	vairāk par 5 gadiem	kopā
A	1	2	3	4
Finanšu saistības	196 178 959	901 147 986	1 015 808 566	2 113 135 511
Neatvasinātās finanšu saistības	180 218 959	821 347 986	975 908 566	1 977 475 511
Aizņēmumi	180 069 418	821 026 392	975 430 050	1 976 525 860
Pārējie finanšu instrumenti	149 541	321 594	478 516	949 651
Atvasinātās finanšu saistības	15 960 000	79 800 000	39 900 000	135 660 000
Atvasinātie finanšu instrumenti	15 960 000	79 800 000	39 900 000	135 660 000

Atvasinātie finanšu instrumenti

Konsolidētajā bilancē uzrādīti Valsts kases un Rīgas pilsētas pašvaldības izmantotie atvasinātie finanšu instrumenti.

Rīgas pilsētas pašvaldības izmantotais atvasinātais finanšu instruments 2019. gada pārskatā uzrādīts tā patiesajā vērtībā, kā rezultātā pārskata gada beigās veidojas ilgtermiņa uzkrāto saistību samazinājums (7 823 956) euro vērtībā. Rīgas pilsētas pašvaldības atvasinātā finanšu instrumenta izmantošana aprakstīta šī skaidrojuma sadaļas “Grāmatvedības uzskaites principu apraksts” apakšsadaļā “Rīgas pilsētas pašvaldības grāmatvedībā noteiktie atvasināto finanšu instrumentu uzskaites un novērtēšanas pamatprincipi”.

Valsts kases izmantotie atvasinātie finanšu instrumenti

Atvasināto finanšu instrumentu uzskaites un novērtēšanas pamatprincipi

Atvasinātos finanšu instrumentus atzīst iegādes datumā un to patiesajā vērtībā atvasinātā finanšu līguma noslēgšanas brīdī. Turpmāk tos pārskata perioda beigās pārvērtē patiesajā vērtībā, ko nosaka izmantojot diskontētās naudas plūsmas metodi. Pārvērtēšanas un tirdzniecības rezultātā radušos peļņu vai zaudējumus uzrāda finansiālās darbības pārskatā, attiecīgi izdalot ieņēmumus vai izdevumus, kas rodas no procentu maksājumu valūtas kursa svārstību komponentes un pamatsummas valūtas kursa svārstību komponentes.

Visus atvasinātos līgumus uzskaita kā aktīvus, ja to patiesā vērtība ir pozitīva, un kā saistības, ja to patiesā vērtība ir negatīva. Parāda instrumentiem piesaistīto atvasināto līgumu vērtību bilancē daļa divās komponentēs – parāda instrumenta vērtību ietekmējošā un valūtas kursa svārstību efekts, attiecīgi uzrādot pie parāda instrumenta vērtības vai uzkrāto procentu izdevumu sastāvā.

Atvasināto finanšu instrumentu izmantošanas mērķis un rezultāts

IRS un CCIRS (procentu un valūtu mijmaiņas) darījumi tiek slēgti, lai sasniegtu Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā noteikto valsts parāda portfeļa vadības mērķi un nodrošinātu valsts parāda portfeļa ilgtspēju (duration – procentu likmju vidējo svērto fiksēto periodu (gados)) un fiksēto likmju īpatsvara rādītāju ievērošanu pieļaujamās robežās. Atbilstoši Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā definētajam parāda portfeļa vadības pamatprincipam, nodrošinot līdzsvaru starp finanšu resursu izmaksām un finanšu risku ierobežošanu, par nozīmīgāko tiek uzskatīta finanšu risku ierobežošana.

CCIRS un FORWARD darījumi tiek slēgti, lai nodrošinātu tūrā parāda valūtu kompozīcijas ievērošanu pieļaujamās robežās, kā arī izslēgtu valūtu svārstību risku procentu maksājumiem par ne euro valūtā emitētām eiroobligācijām un citiem aizņēmumiem. Slēdzot attiecīgos atvasināto

finanšu instrumentu darījumus vērtspapīru emisijas brīdī ne euro valūtā, tiek fiksēts valūtas kurss, par kuru darījuma puses apmainās ar darījuma pamatsummām (attiecīgi emisijas brīdī un vēlāk emisijas dzēšanas brīdī), kā arī par kuru efektīvi tiek veikti un attiecīgi saņemti līdzekļi procentu maksājumu veikšanai – tādējādi izslēdzot valūtu svārstību risku procentu (kupons) maksājumiem.

FORWARD darījumi tiek slēgti, lai ierobežotu valūtu risku valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā.

CCIRS un FORWARD darījumiem valūtu kursu svārstību rezultāts tiek pilnībā kompensēts ar valsts parāda vērtības izmaiņām no valūtu svārstībām. Savukārt pārējās izmaiņas kompensē ASV dolāros emitēto eiroobligāciju tirgus vērtības izmaiņas atkarībā no procentu likmju svārstībām salīdzinājumā ar vērtības izmaiņām hipotētiskām eiroobligācijām euro valūtā. Tādējādi, ja emitētās eiroobligācijas ASV dolāros tiktu dzēstas pirms termiņa atbilstoši to tā brīža tirgus cenai, tad attiecīgi, pārtraucot arī pretim noslēgtos CCIRS darījumus, abas šīs darbības naudas izteiksmē savstarpēji kompensētos.

2019. gadā Valsts kase nav veikusi jaunus aizņēmumus ārvalstu valūtās un attiecīgi nav slēgusi jaunus darījumus valsts parāda valūtu riska izslēgšanai. Savukārt tūrā valūtu parāda atklātās pozīcijas saglabāšanu Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā noteiktajās robežās nodrošināja iepriekšējos gados noslēgtie FORWARD un CCIRS darījumi. Gan FORWARD, gan CCIRS darījumi ir piesaistīti valsts parādam un, valūtu kursu svārstību rezultātā mainoties darījumu patiesai vērtībai, valsts parāds mainās pretējā virzienā.

Atvasināto finanšu instrumentu izmantošanas veidi

Valsts kase izmanto atvasinātos finanšu instrumentus tikai finanšu risku vadībai atbilstoši finanšu ministra apstiprinātajā Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem. Valsts kase izmanto šādus atvasinātos finanšu instrumentus:

- FORWARD – nākotnes valūtas pirkšanas vai pārdošanas darījums, kura ietvaros par noteikto valūtu kursu noteiktā dienā nākotnē tiek nopirkts vai pārdots noteiktais valūtas daudzums;
- IRS – procentu likmju mijmaiņas darījums, kura ietvaros notiek apmaiņa ar procentu maksājumu plūsmām, kuras balstās uz darījumu nosacījumos noteikto termiņu procentu likmēm (vienai no plūsmām likme var būt fiksēta uz visu darījuma termiņu);
- CCIRS – valūtu mijmaiņas darījums vai procentu likmju un valūtu mijmaiņas darījums, kura ietvaros notiek apmaiņa ar naudas plūsmām dažādās valūtās (procentu un pamatsummas maksājumiem):
 - valūtu mijmaiņas darījums – ja abas naudas plūsmas ir saistītas ar fiksētām vai vienādu termiņu mainīgām procentu likmēm;
 - procentu un valūtu mijmaiņas darījums – ja naudas plūsmas ir saistītas ar dažādu termiņu procentu likmēm (viena no kurām var būt fiksēta uz visu darījuma termiņu).

Atvasināto finanšu instrumentu maksimālā pakļautība kredītriskam

Attiecībā uz noslēgtajiem atvasināto finanšu instrumentu darījumiem pastāv partnerpuses kredītrisks – ka darījumu partneris nepildīs savas saistības, līdz ar to radot darījumu pārtraukšanas izdevumus (darījumu izbeigšanas brīdī). Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā finanšu risku vadībā ir izvirzīts uzdevums partnerpušu kredītriska novērtēšanu veikt pamatojoties uz kredītreitingu un citiem starptautiskā finanšu vadības praksē pielietotajiem riska novērtēšanas kritērijiem. Partnerpuses kredītriska vadības kritēriji ir noteikti Valsts kases iekšējos noteikumos. Atvasinātajiem finanšu instrumentu darījumiem maksimālā partnerpuses riska summa uz bilances datumu ir šo aktīvu tirgus vērtība, kas FORWARD un CCIRS darījumiem sakrīt ar bilances vērtību.

Partnerpušu kredītrisku vada saskaņā ar Valsts kases iekšējiem noteikumiem, nosakot ieguldījumu struktūras ierobežojumus. Nosaka un uzrauga partnerpusēm pieļaujamos darījumu veidus, darījumu apjoma un termiņa limitus un kredītreitinga kategorijas limitus.

Partnerpuses kredītriska ierobežošanai, izdevīgāku atvasināto finanšu instrumentu darījumu nosacījumu nodrošināšanai, partnerpušu loka paplašināšanai un sadarbības apjomu paaugstināšanai pieļaujama līgumu un attiecīgu darījumu slēgšana, kas paredz garantijas nodrošinājumu, vienlaikus ievērojot likviditātes vadības prasības.

2019. gadā atvasināto finanšu instrumentu atmaksa nav bijusi kavēta.

Atvasināto finanšu instrumentu darījumu nosacītā pamatvērtība

Atvasināto finanšu instrumentu darījumu nosacītā pamatvērtība (visu Valsts kases maksājamo (saistību) plūsmu summa) nosaka salīdzināšanas bāzi ar instrumentiem, kas tiek atzīti bilancē, bet nenorāda uz instrumenta patieso vērtību. Tādēļ nosacīto pamatvērtību neizmanto, lai noteiktu, kādā līmenī Valsts kase ir pakļauta kredītriskam vai tirgus riskam. Atvasināto finanšu instrumentu vērtība mainās atkarībā no tirgus procentu likmju vai valūtas kursu svārstībām un, attiecīgi mainoties bilances vērtības zīmei, var pāriet no bilances aktīvu puses uz pasīvu pusi un otrādi. Atvasināto finanšu instrumentu vērtības izmaiņas pašas par sevi nekādā veidā neliecina par to izmantošanas efektivitāti un to pielietošanas rezultāts ir vērtējams kontekstā ar pamatinstrumenta riska pārvaldīšanu.

Valsts kases atvasināto finanšu instrumentu nosacītās līgumu pamatvērtības un bilances vērtības

40.tabula. Valsts kases atvasināto finanšu instrumentu nosacītās līgumu pamatvērtības un bilances vērtības (euro)

Atvasinātie finanšu instrumenti	Pārskata perioda beigās			Pārskata perioda sākumā		
	Nosacītā pamatvērtība	Balances vērtība		Nosacītā pamatvērtība	Balances vērtība	
		Aktīvs	Pasīvs		Aktīvs	Pasīvs
A	1	2	3	4	5	6
Valūtas nākotnes līgumi (FORWARD)	857 145	19 201	-117 446	1 142 859	11 101	-104 898
Procentu mijmaiņas līgumi (IRS)	41 207 542	0	41 392 709	50 120 692	0	50 439 414
Valūtu un procentu likmju mijmaiņas līgumi (CCIRS)	839 927 435	7 875 792	-155 155 352	868 775 805	12 845 951	-101 582 853
Kopā	881 992 122	7 894 993	-113 880 089	920 039 356	12 857 052	-51 248 337

Atvasināto finanšu instrumentu nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūra

Atvasināto finanšu instrumentu nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņa struktūra uzrāda atvasināto finanšu instrumentu termiņa sadalījumu līdz gadam, no viena līdz pieciem gadiem un virs pieciem gadiem pa atvasināto finanšu instrumentu līgumiem.

Šī pārskata sagatavošanas periodā euro valūtas procentu likmes joprojām atrodas zemos līmeņos, turklāt zemo likmju periods var saglabāties arī nākamajos gados un, līdz ar to, IRS darījumu izmantošana varētu būt saistīta ar izmaksām. Tomēr vidējā termiņā atjaunojoties euro zonas stabilai izaugsmei un attiecīgi pieaugot visu termiņu procentu likmēm, paredzams, ka IRS darījumu izmantošanas rezultātā veiktie izdevumi ilgākā laika periodā varētu tikt daļēji kompensēti ar ieņēmumiem.

CCIRS un FORWARD darījumiem valūtu kursu svārstību rezultāts tiek pilnībā kompensēts ar valsts parāda vērtības izmaiņām no valūtu svārstībām. Savukārt pārējās izmaiņas kompensē ASV dolāros emitēto eiroobligāciju tirgus vērtības izmaiņas atkarībā no procentu likmju svārstībām salīdzinājumā ar vērtības izmaiņām hipotētiskām eiroobligācijām euro valūtā. Tādējādi, ja emitētās eiroobligācijas ASV dolāros tiktu dzēstas pirms termiņa atbilstoši to tā brīža tirgus cenai, tad attiecīgi, pārtraucot arī pretim noslēgtos CCIRS darījumus, abas šīs darbības naudas izteiksmē savstarpēji kompensētos.

IRS darījumiem saskaņā ar līgumu nosacījumiem paredzēti neto norēķini, tādēļ naudas plūsmas no IRS līgumiem uzrādītas neto vērtībā.

Atvasināto finanšu instrumentu nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūra 2019. gada 31. decembrī

41.tabula. Atvasināto finanšu instrumentu nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūra 2019.gada 31. decembrī (euro)

Atvasināto finanšu instrumentu līgumi	līdz 12 mēnešiem	1 - 5 gadi	vairāk kā 5 gadi	Kopā
A	1	2	3	4
Valūtas nākotnes līgumi (FORWARD)				
Ienākošā naudas plūsma	345 635	691 270	0	1 036 905
Izejošā naudas plūsma	-285 715	-571 430	0	-857 145
Procentu mijmaiņas līgumi (IRS) (neto norēķini)*				
Izejošā naudas plūsma	-15 155 970	-26 051 572	0	-41 207 542
Valūtu un procentu likmju mijmaiņas līgumi (CCIRS) (bruto norēķini)				
Ienākošā naudas plūsma	648 696 523	366 769 728	0	1 015 466 251
Izejošā naudas plūsma	-555 595 209	-284 332 226	0	-839 927 435

* kā nākotnes mainīgās, bet vēl nefiksētās procentu likmes naudas plūsmas aprēķinam izmantotas FORWARD likmes, kas noteiktas balstoties uz Bloomberg finanšu informācijas sistēmas terminālā pēdējā saimnieciskā gada darba dienā fiksētām peļņas līknēm

Atvasināto finanšu instrumentu nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņa struktūra atspoguļo atvasināto finanšu instrumentu termiņa sadalījumu līdz gadam, no viena līdz pieciem gadiem un virs pieciem gadiem pa atvasināto finanšu instrumentu līgumiem. IRS darījumiem saskaņā ar līgumu nosacījumiem paredzēti neto norēķini, tādēļ naudas plūsmas no IRS līgumiem uzrādītas neto vērtībā.

Šī pārskata sagatavošanas periodā euro valūtas procentu likmes joprojām atrodas zemos līmeņos, turklāt zemo likmju periods var saglabāties arī nākamajos gados un, līdz ar to, IRS darījumu izmantošana varētu būt saistīta ar izmaksām. Tomēr vidējā termiņā atjaunojoties euro zonas stabilai izaugsmei un attiecīgi pieaugot visu termiņu procentu likmēm, paredzams, ka IRS darījumu izmantošanas rezultātā veiktie izdevumi ilgākā laika periodā varētu tikt daļēji kompensēti ar ieņēmumiem.

CCIRS un FORWARD darījumiem valūtu kursu svārstību rezultāts tiek pilnībā kompensēts ar valsts parāda vērtības izmaiņām no valūtu svārstībām. Savukārt pārējās izmaiņas kompensē ASV dolāros emitēto eiroobligāciju tirgus vērtības izmaiņas atkarībā no procentu likmju svārstībām salīdzinājumā ar vērtības izmaiņām hipotētiskām eiroobligācijām euro valūtā. Tādējādi, ja emitētās eiroobligācijas ASV dolāros tiktu dzēstas pirms termiņa atbilstoši to tā brīža tirgus cenai, tad attiecīgi, pārtraucot arī pretim noslēgtos CCIRS darījumus, abas šīs darbības naudas izteiksmē savstarpēji kompensētos.

Atvasināto finanšu instrumentu finanšu aktīvu un saistību patiesā vērtība

29. Starptautiskais publiskā sektora grāmatvedības standarts (turpmāk – SPSGS) nosaka patiesās vērtības novērtēšanas apsvērumus un vērtēšanas metodes, savukārt Ministru kabineta 2018.gada 13.februāra noteikumi Nr.87 “Budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaitē” nosaka finanšu instrumentu patiesās vērtības vērtēšanas metodes:

- konkrētā finanšu instrumenta darījuma cena vai identisku aktīvu vai saistību kotētās cenas aktīvos tirgos (patiesās vērtības hierarhijas 1. līmenis);
- ja finanšu instrumentam nav tirgus cenas, bet šāda cena ir atsevišķām tā komponentēm vai līdzīgiem finanšu instrumentiem, šī instrumenta tirgus cenu var noteikt, ņemot vērā tā komponentu vai līdzīgo finanšu instrumentu tirgus cenu (patiesās vērtības hierarhijas 2. līmenis);

- ja nav iespējams noteikt finanšu instrumenta tirgus cenu, tā patieso vērtību nosaka, pamatojoties uz vērtību, kas aprēķināta, izmantojot vispāratzītas un piemērotas novērtēšanas metodes, ja aprēķinātā vērtība parāda šī instrumenta iespējamo tirgus cenu. Patiesās vērtības novērtēšanas metodi izstrādā komisija vai speciālists. Novērtēšanas metodes aktualitāti pārskata ne retāk kā reizi pārskata gadā (patiesās vērtības hierarhijas 3. līmenis).

Visi Valsts kases izmantotie atvasinātie finanšu instrumenti ietilpst patiesās vērtības hierarhijas 2. līmenī, jo to patiesās vērtības novērtēšanas metode balstīta uz tirgus cenām.

Valsts kases izmantoto atvasināto finanšu instrumentu ilgtermiņa un īstermiņa daļu bilances vērtību termiņanalīze

42.tabula. Valsts kases izmantoto atvasināto finanšu instrumentu ilgtermiņa un īstermiņa daļu bilances vērtību termiņanalīze (euro)

Atvasinātie finanšu instrumenti	Balances vērtība		Balances vērtība	
	Pārskata perioda beigās		Pārskata perioda sākumā	
	Aktīvs	Pasīvs	Aktīvs	Pasīvs
A	1	2	3	4
Valūtas nākotnes līgumi (FORWARD)	19 201	-117 446	11 101	-104 898
t.sk. ilgtermiņa daļa	6 117	-78 030	310	-72 002
t.sk. īstermiņa daļa	13 084	-39 416	10 791	-32 896
Procentu mijmaiņas līgumi (IRS)	0	41 392 709	0	50 439 414
t.sk. ilgtermiņa daļa	0	41 392 709	0	50 439 414
t.sk. īstermiņa daļa	0	0	0	0
Valūtu un procentu likmju mijmaiņas līgumi (CCIRS)	7 875 792	-155 155 352	12 845 951	-101 582 853
t.sk. ilgtermiņa daļa	6 354 295	-67 303 447	12 845 951	-101 582 853
t.sk. īstermiņa daļa	1 521 497	-87 851 905	0	0
Kopā	7 894 993	-113 880 089	12 857 052	-51 248 337

Piezīme Nr. VI0. Nekoriģējošie notikumi pēc bilances datuma

Valsts Prezidents 2020. gada 19. jūnijā ir izsludinājis Saeimas 2020. gada 10. jūnijā pieņemto Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu, kas nosaka būtisku pašvaldību skaita samazināšanu, paredzot šobrīd esošo 119 pašvaldību vietā 42 pašvaldības. Šobrīd esošās republikas pilsētu un novadu pašvaldības turpina pildīt savas funkcijas un uzdevumus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā līdz 2021. gada pašvaldību vēlēšanās ievēlētās pašvaldības domes pirmajai sēdei, kura tiek sasaukta šajā likumā noteiktajā kārtībā 2021. gada 1. jūlijā.

Budžeta iestādes sniegušas informāciju par notikumiem pēc bilances datuma, kas neietekmē finanšu pārskatā uzrādīto informāciju 2019.gada beigās, bet nākotnē varētu būtiski ietekmēt iestādes vai valsts finanšu rādītājus:

- Valsts kanceleja sniegusi informāciju, ka starptautiskās šķīrējtiesas lietā, kas reģistrēta ICSID 2012. gada 15. oktobrī UAB E energija (Lithuania) v. Republic of Latvia (ICSID lietas Nr. ARB/12/33), 2020. gada 8. aprīlī *ad hoc* Komiteja pieņēma lēmumu lietā par Latvijas Republikas uzsākto procesu saistībā ar sprieduma anulēšanu. Ar šo lēmumu tiek noteikts, ka starptautiskās šķīrējtiesas tribunāla 2017. gada 22. decembra spriedums šajā lietā paliek negrozīts. Atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 3.maija noteikumu Nr. 228 "Pārstāvības nodrošināšanas kārtība starptautisko ieguldījumu strīdu izskatīšanā" 12. punktam, Valsts kanceleja sagatavo un noteiktā kārtībā iesniedz Ministru kabinetā ziņojumu par pieņemto lēmumu un turpmāko rīcību. Ministru kabinets šā gada 28. jūnijā pieņēma lēmumu (statuss – ierobežotas pieejamības informācija), ka sprieduma izpilde ir uzskatāma par neatbilstošu Eiropas Savienības un starptautisko tiesību normām. Atbilstoši Nolīgumā par divpusēju ieguldījumu līgumu izbeigšanu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm paredzētajam, kas parakstīts š.g. maijā, UAB E energija tika izteikts priekšlikums uzsākt miermīlīgu strīda risināšanu, saskaņā ar kārtību, kas noteikta

šajā Nolīgumā. Šobrīd notiek sarakste ar UAB E energija par turpmāko rīcību šajā lietā. Atbilstoši iegūtajai informācijai Valsts kanceleja aktualizēs informāciju Ministru kabinetam;

- Durbes novada pašvaldība pēc pārskata gada beigām saņēmusi Lauku atbalsta dienesta lēmumus par ceļu būvniecības projektu iesniegumu apstiprināšanu 634 176 *euro* vērtībā;
- atbilstoši Jelgavas pilsētas domes 28.01.2020. lēmumam “Par galvojuma sniegšanu SIA “Jelgavas Ūdens””, 16.03.2020. starp Jelgavas pilsētas domi un Valsts kasi noslēgts galvojuma līgums par Kohēzijas fonda projekta “Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Jelgavā, V kārtā” īstenošanu 6 033 386 *euro* vērtībā.

Saistībā ar 2020. gada sākumā pasaulē un Latvijā radušos ārkārtas situāciju, ko izraisījusi koronavīrusa (COVID-19) pandēmija, budžeta iestādes veikušas krīzes un ar tās seku novēršanu saistīto pasākumu ietekmi uz aktīvu un saistību apmēru, kā arī ieņēmumiem un izdevumiem 2020. gadā.

Lielākais ieņēmumu samazinājums plānots nodokļu ieņēmumiem – (296 763 019) *euro*, galvenokārt par nodokļiem, kas tiek ieskaitīti valsts speciālajā budžetā, kā arī par maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem – (16 359 460) *euro*.

Krīzes ietekmē plānots, ka izdevumi palielināsies kopumā par 320 931 993 *euro*, galvenokārt subsīdijām, dotācijām un sociāliem pabalstiem, bet samazināsies par (11 769 462) *euro*, galvenokārt pakalpojumiem un krājumu, materiālu, energoresursu un citu preču iegādei.

Saskaņā ar budžeta iestāžu novērtējumu krīzes ietekmē 2020. gadā plānots papildu finansējums ministriju vai pašvaldību asociētām un radniecīgām kapitālsabiedrībām:

- subsīdijas un dotācijas – 22 251 530 *euro* apmērā;
- ieguldījums kapitālā – 370 289 416 *euro*;
- komercbanku aizdevums – 886 872 017 *euro*;
- finansējums, kuru nodrošinās kapitāla daļu turētājs, kas nav ministrija, centrālā valsts iestāde vai pašvaldība – 2 649 931 *euro* apmērā.

Saskaņā ar budžeta iestāžu novērtējumu paredzamas būtiskas finanšu aktīvu vērtības izmaiņas, Labklājības ministrijai noguldījumam Valsts kasē samazinoties par (20 000 000) *euro*, bet līdzdalībai radniecīgās un asociētās kapitālsabiedrībās pieaugot par 307 574 763 *euro*, galvenokārt Ekonomikas ministrijai, Satiksmes ministrijai un Veselības ministrijai par ieguldījumiem kapitālsabiedrību pašu kapitālā.

Ietekme uz citiem bilances posteņiem novērtēta kā nebūtiska.

Paskaidrojumi bilances posteņu pārklasifikācijai, konsolidācijai un korekcijām

Lai nodrošinātu bilances posteņu salīdzināmību, pārskata gadā normatīvo aktu izmaiņu rezultātā veikta bilances posteņu pārklasifikācija (skatīt 1.pielikumā), kā arī budžeta iestāžu un valsts budžeta finanšu uzskaites savstarpējo darījumu un atlikumu konsolidācija un korekcijas vienotas metodikas pielietošanai un notikumu pēc bilances datuma rezultātā.

Konsolidētajā bilancē pārskata gadā veikta korekcija šādos bilances **aktīva posteņos**:

- **“Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi” un “Īstermiņa finanšu ieguldījumi”** par ministriju un centrālo valsts iestāžu un pašvaldību bilances posteņos pēc izmaksu metodes novērtētiem un bilances posteņi “Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi” atzītiem ieguldījumiem kapitālsabiedrību pašu kapitālā, kur valstij un pašvaldībām kopā pieder 20.001 % un vairāk kapitāla daļu, atlikumi pārskata perioda beigās pārrēķināti, pielietojot

pašu kapitāla metodi. Koriģēti valsts budžeta finanšu uzskaites dati atbilstoši MK noteikumos Nr. 344 noteiktajiem bilances posteņiem;

- **“Ilgtermiņa prasības”** par valsts budžeta iestāžu savstarpējo debitoru prasību un attiecīgo saistību korekciju;
- **“Īstermiņa prasības”** par valsts budžeta iestāžu, pašvaldību budžeta iestāžu, kā arī valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējo debitoru prasību un attiecīgo saistību korekciju, kā arī koriģēti valsts budžeta finanšu uzskaites dati atbilstoši MK noteikumos Nr. 344 noteiktajiem bilances posteņiem;
- **“Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem”** par valsts budžeta iestāžu, pašvaldību budžeta iestāžu, kā arī valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējo debitoru prasību un attiecīgo saistību korekciju.

Konsolidētajā bilancē veikta korekcija šādos bilances **pasīva posteņos**:

Pašu kapitāls koriģēts bilances posteņi:

- **“Iepriekšējā pārskata gada budžeta izpildes rezultāts”** un **“Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts”** par korekcijām, kas attiecināmas uz iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultātu vai pārskata gada budžeta izpildes rezultātu;

“Kreditori” koriģēts bilances posteņi:

- **“Ilgtermiņa saistības”** un **“Īstermiņa saistības”** par valsts budžeta iestāžu, pašvaldību budžeta iestāžu, kā arī valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējo debitoru prasību un attiecīgo saistību korekciju, kā arī koriģēti valsts budžeta finanšu uzskaites dati atbilstoši MK noteikumos Nr. 344 noteiktajiem bilances posteņiem.

Konsolidētajā bilancē pārskata gadā veikta konsolidācija šādos bilances **aktīva posteņos**:

Ilgtermiņa ieguldījumi konsolidēti bilances posteņi:

- **“Nemateriālie ieguldījumi”** par valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējiem avansa maksājumiem par nemateriālajiem ieguldījumiem;
- **“Pamatlīdzekļi”** par valsts iestāžu, kā arī valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējiem avansa maksājumiem par pamatlīdzekļiem un bilances posteņi **“Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi”** atzītiem koriģējošiem notikumiem pēc bilances datuma;
- **“Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi”** par ilgtermiņa aizdevumiem valsts un pašvaldību budžeta iestādēm no valsts budžeta un par valsts budžeta iestāžu noguldījumiem Valsts kasē;
- **“Ilgtermiņa prasības”** par valsts budžeta iestāžu, kā arī valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējām ilgtermiņa prasībām un attiecīgām saistībām;
- **“Ieguldījuma īpašumi”** par valsts budžeta iestāžu bilances posteņi **“Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi”** atzītiem koriģējošiem notikumiem pēc bilances datuma.

Apgrozāmie līdzekļi konsolidēti bilances posteņi:

- **“Īstermiņa prasības”** par valsts budžeta iestāžu, pašvaldību budžeta iestāžu, kā arī valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējām debitoru prasībām un attiecīgām saistībām, kā arī veikta aktīvu vērtības samazinājuma reversēšana, kas izveidots valsts un pašvaldību budžetu iestāžu debitoru prasībām pret citām valsts vai pašvaldību budžeta iestādēm un Sabiedrības integrācijas fonda prasībām pret pašvaldībām par neizmantotajiem krājumiem;
- **“Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem”** konsolidēti par valsts budžeta iestāžu, pašvaldību budžeta iestāžu, valsts un pašvaldību

budžeta iestāžu savstarpējiem nākamo periodu izdevumiem un avansiem par pakalpojumiem un projektiem un attiecīgām saistībām, kā arī veikta aktīvu vērtības samazinājuma reversēšana, kas izveidoti valsts un pašvaldību budžeta iestāžu nākamo periodu izdevumiem un avansu maksājumiem par pakalpojumiem un projektiem pret citām valsts vai pašvaldību budžeta iestādēm;

- **“Īstermiņa finanšu ieguldījumi”** par aizdevumiem valsts un pašvaldību budžeta iestādēm no valsts budžeta un par valsts budžeta iestāžu noguldījumiem Valsts kasē;
- **“Naudas līdzekļi”** par valsts un pašvaldību budžeta iestāžu naudas līdzekļu atlikumiem Valsts kasē;

un šādos bilances pasīva posteņos:

“Pašu kapitāls” konsolidēts bilances posteņi:

- **“Iepriekšējā pārskata gada budžeta izpildes rezultāts”** par iepriekšējā pārskata gadā veikto konsolidāciju bilances posteņi “Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts”;
- **“Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts”** par vispārējās valdības sektora ietvaros debitoru un kreditoru savstarpējo atlikumu konsolidācijas nodrošināšanai atzītajiem ieņēmumiem vai izdevumiem, t.sk. par budžeta iestāžu izdevumos atzītā aktīvu vērtības samazinājuma reversēšanas rezultātu, par pašvaldību atzītajiem ieņēmumiem par saņemtajiem krājumiem bez atlīdzības no Sabiedrības integrācijas fonda, par iepriekšējos pārskata gados konsolidētajā bilancē atzīto izdevumu uzkrājumiem starptautiskajām tiesvedībām budžeta izpildes rezultāta pārklasifikāciju un par bilances posteņi atzītiem koriģējošiem notikumiem pēc bilances datuma;

“Uzkrājumi” par bilances posteņi atzītiem koriģējošiem notikumiem pēc bilances datuma par izveidotiem uzkrājumiem izdienas pensijām, pabalstiem un kompensācijām;

“Kreditori” bilances posteņi:

- **“Īlgtermiņa saistības”** par valsts un pašvaldību budžeta iestāžu īlgtermiņa aizņēmumiem no valsts budžeta, par valsts budžeta iestāžu īlgtermiņa noguldījumiem Valsts kasē un par valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējām īlgtermiņa saistībām un attiecīgām prasībām;
- **“Īstermiņa saistības”** par valsts un pašvaldību budžeta iestāžu īstermiņa aizņēmumiem no valsts budžeta, par valsts budžeta iestāžu īstermiņa noguldījumiem Valsts kasē, par valsts budžeta iestāžu, pašvaldību budžeta iestāžu, kā arī valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējām saistībām un attiecīgām prasībām.

Informācija par bilancē konsolidētiem atlikumiem pārskata gadā un salīdzinošā informācija pārskata gada sākumā sniegta 1.pielikumā.

1.pielikums. Konsolidētās bilances atlikumu korekcija, konsolidācija un pārklasifikācija (euro)

Posteņa nosaukums	Korekcija		Konsolidācija		Pārklasifikācija
	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Pārskata perioda sākumā
A	1	2	3	4	5
Ilgtermiņa ieguldījumi	16 981 611	12 809 178	-1 797 924 824	-3 595 021 088	336 238 661
Nemateriālie ieguldījumi	0	0	-1 917	-240	0
Attīstības pasākumi un programmas	0	0	0	0	1 037
Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	0	0	0	0	-1 037

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Posteņa nosaukums	Korekcija		Konsolidācija		Pārklasifikācija
	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Pārskata perioda sākumā
A	1	2	3	4	5
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem	0	0	-1 917	-240	0
Pamatlīdzekļi	0	-47 564	5 181 753	-3 748 261 162	-1 352 525 493
Zeme un būves	0	-47 564	1 889 611	0	-186 417 234
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	0	0	0	0	-7 229
Pārējie pamatlīdzekļi	0	0	-879 984	0	-102 005
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība	0	0	0	0	-3 683 182
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	0	0	4 187 086	0	-19 609 852
Bioloģiskie un pazemes aktīvi	0	0	0	-3 748 250 298	-1 142 789 470
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	0	0	0	0	83 479
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	0	0	-14 960	-10 864	0
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	16 981 706	12 856 742	-1 704 730 793	247 751 733	336 000 186
Līdzdalība radniecīgo kapitālsabiedrību kapitālā	392 217 442	0	0	1 850 653 271	0
Līdzdalība asociēto kapitālsabiedrību kapitālā	-369 498 791	0	0	-171 035 899	0
Ilgtermiņa aizdevumi	0	0	-1 248 230 119	-1 116 189 209	0
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	-5 736 945	12 856 742	0	0	0
Ilgtermiņa noguldījumi	0	0	-456 500 674	-336 000 186	336 000 186
Turējumā nodoti ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	0	0	0	20 323 756	0
Ilgtermiņa prasības	-95	0	-92 297 170	-94 511 419	0
Ilgtermiņa prasības par Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajiem projektiem (pasākumiem)	0	0	-92 175 711	-94 378 584	0
Pārējās ilgtermiņa prasības	-95	0	-121 459	-132 835	0
Ieguldījuma īpašumi	0	0	-6 076 697	0	209 736 024
Ieguldījuma īpašumi	0	0	0	0	188 318 435
Ieguldījuma īpašumu izveidošana un nepabeigtā būvniecība	0	0	0	0	3 683 182
Turējumā nodotie ieguldījuma īpašumi	0	0	-6 076 697	0	17 734 407
Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskajai darbībai	0	0	0	0	1 143 027 944
Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskajai darbībai	0	0	0	0	1 143 027 944
Apdrošināšanas līdzekļi	-9 333 604	-14 584 372	-1 465 508 150	-1 151 090 555	-336 238 661
Krājumi	0	0	0	-15	-238 475
Īstermiņa prasības	-11 202 522	-14 648 329	-51 701 777	-18 893 796	-1 194 057
Nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem	-169 793	-1 152 625	-169 955 817	-167 512 488	0
Īstermiņa finanšu ieguldījumi	2 038 711	1 216 582	-115 378 782	-160 780 171	60 193 871
Naudas līdzekļi	0	0	-1 128 471 774	-803 904 085	-395 000 000
BILANCE (1000+2000)	7 648 007	-1 775 194	3 263 432 974	-4 746 111 643	0
Pašu kapitāls	9 152 891	218 122	-1 492 425 359	-2 048 363 966	0
Rezerves	0	0	0	11 206 681	0
Budžeta izpildes rezultāti	9 152 891	218 122	-1 492 425 359	-2 059 570 647	0
Iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāts	218 122	-895 550	1 696 525 021	1 683 195 780	0

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Posteņa nosaukums	Korekcija		Konsolidācija		Pārklasifikācija
	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Pārskata perioda sākumā
A	1	2	3	4	5
Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts	8 934 769	1 113 672	-3 188 950 380	-3 742 766 427	0
Uzkrājumi	0	0	1 491 526 995	60 763	0
Saistības	-1 504 884	-1 993 316	-3 262 534 610	-2 697 808 440	0
Ilgtermiņa saistības	54 776 017	98 960 512	-1 797 206 416	-1 542 132 038	0
Ilgtermiņa aizņēmumi	0	0	-1 246 750 727	-1 111 210 066	0
Ilgtermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuņēmējiem	-3 656	0	-119 432	-130 232	29 093 660
Ilgtermiņa uzkrātās saistības	54 779 520	98 960 326	0	-32 323 308	-32 323 308
Ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi un saņemtie avansa maksājumi	0	0	-93 691 733	-62 370 246	32 323 308
Saņemtie ilgtermiņa noguldījumi	153	186	-456 500 153	-336 000 186	0
Pārējās ilgtermiņa saistības	0	0	-144 371	-98 000	-29 093 660
Īstermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa	4 977 632	17 093 413	-114 231 449	-105 592 034	1 084 710
Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuņēmējiem	3 656	386	-1 373 397	-2 048 043	1 802 165
Īstermiņa uzkrātās saistības	-172 424 836	-211 714 005	-16 835 745	-3 447 598	-1 084 710
Valsts budžeta finanšu uzskaites īstermiņa saistības	111 582 587	95 100 039	-2 627 246	-60 167 281	0
Norēķini par darba samaksu un ieturējumiem (izņemot nodokļus)	0	0	-1 259	0	0
Saistības par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem	-4 825	0	-30 045	-12 091	0
Pārējās īstermiņa saistības	-388	0	-1 161 901 847	-817 265 305	-1 801 604
Nākamo periodu ieņēmumi, saņemtie avansa maksājumi un transferti	-414 727	-1 433 661	-168 327 206	-167 144 050	-561
BILANCE (3000+4000+5000)	7 648 007	-1 775 194	-3 263 432 974	-4 746 111 643	0
Nomātie aktīvi	0	0	0	0	0
Zemilances aktīvi	0	0	0	0	17
Aprēķinātie līgumsodi, naudas sodi, soda naudas un kavējuma naudas	0	0	0	0	17
Zemilances pasīvi	-139 883	0	0	0	0
Nākotnes nomas maksājumi	-139 883	0	0	0	0

Paskaidrojumi konsolidētā pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem posteņiem

Konsolidētā pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem ieņēmumu posteņu izmaiņas uzrādītas 43. tabulā.

43. tabula. Ieņēmumi (euro)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi (A11. līdz A18. rindas summa)	FD.A1.	12 599 108 082	11 317 558 585	1 281 549 497	111.3
Nodokļu ieņēmumi	FD.A11.	9 069 214 025	8 657 137 752	412 076 273	104.8

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Nenodokļu ieņēmumi		579 309 527	571 112 288	8 197 239	101.4
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi		441 499 330	429 709 624	11 789 706	102.7
Ārvalstu finanšu palīdzība	FD.A14.	1 176 400 457	1 002 616 264	173 784 193	117.3
Transferti		0	0	0	0.0
Ziedojumi un dāvinājumi	FD.A16.	26 500 680	10 376 753	16 123 927	255.4
Procentu ieņēmumi	FD. A18.	10 814 987	9 474 554	1 340 433	114.1
Pārējie ieņēmumi, kas nav klasificēti A11 līdz A18 rindā	FD.A19.	1 295 369 076	637 131 350	658 237 726	203.3

Ieņēmumi par darbības finansiālajiem rezultātiem salīdzinājumā ar 2018. gadu palielinājušies par 1 281 549 497 *euro*.

Saskaņā ar pašvaldību un Labklājības ministrijas sniegto informāciju 44.tabulā norādīti nodokļu ieņēmumi sadalījumā pa veidiem.

44.tabula. Nodokļu ieņēmumi (*euro*)

Nodokļa veids	Pārskata periodā
A	1
Nodokļu ieņēmumi	4 596 287 053
Ienākuma nodokļi	1 557 482 853
Sociālās apdrošināšanas iemaksas	2 792 820 864
Īpašuma nodokļi	223 509 316
Nodokļi par pakalpojumiem un precēm	22 474 020

Saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju 45.tabulā norādīti procentu ieņēmumi sadalījumā pa darījuma veidiem.

45.tabula. Procentu ieņēmumi (*euro*)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā
A	1
Procentu ieņēmumi par kontu atlikumiem un naudas līdzekļu ekvivalentiem	10 442
Procentu ieņēmumi par finanšu instrumentiem, izņemot PVFA un PVFS	2 409 050
t.sk. Līdz termiņa beigām turētie ieguldījumi	2 279 102
Aizdevumi un prasības	120 129
Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi	6 540
Finanšu saistības, kas novērtētas amortizētajā vērtībā, un citas finanšu saistības	3 279
Pārējie procentu ieņēmumi	8 395 495
Kopā	10 814 987

Būtiskie darījumi:

FD.A14. Ārvalstu finanšu palīdzība.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaitē 159 850 878 *euro* vērtībā. Būtiskākie darījumi saistīti ar atzītiem ieņēmumiem no ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem par 2014. – 2020. gada plānošanas perioda un 2007. –2013. gada plānošanas perioda Eiropas Savienības struktūrfondi un Kohēzijas fondu projektiem;
- palielinājums Zemkopības ministrijai 17 730 519 *euro* vērtībā, būtiskākie darījumi saistīti ar ieņēmumu atzīšanu no Solidaritātes fonda finansējuma;
- palielinājums Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai 3 959 266 *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar atzītiem ieņēmumiem no saņemtām Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansētā projekta atmaksām gan no vadošajiem projektu partneriem, gan

no vadošajām iestādēm, gan atmaksām valsts budžetā;

- palielinājums Izglītības un zinātnes ministrijai 3 522 868 *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar ieņēmumu atzīšanu no projektu īstenošanas par “Eiropas Savienības programmas Erasmus+ 2014.-2020.gadam”;
- šajā postenī samazinājums Aizsardzības ministrijai (9 173 306) *euro* vērtībā. Būtiskākās izmaiņas saistītas ar ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu samazinājumu NATO kaujas grupas izdevumu segšanai un balss sakaru sistēmas ieviešanai.

FDA16 Ziedojumi un dāvinājumi.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Aizsardzības ministrijai 10 602 597 *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar atzītiem ieņēmumiem no dāvinājumiem par telšu kompleksiem un militāriem transporta līdzekļiem.

FDA19 Pārējie ieņēmumi, kas nav klasificēti A11 līdz A18 rindā.

- Lielākais šī posteņa palielinājums Zemkopības ministrijai 553 508 745 *euro* vērtībā un Finanšu ministrijai 127 399 422 *euro* vērtībā, šīs izmaiņas saistītas ar ieņēmumu atzīšanu no ilgtermiņa finanšu ieguldījumu pārvērtēšanas pēc pašu kapitāla metodes;
- posteņa palielinājums Rīgas pilsētas pašvaldībai 106 641 632 *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar ieņēmumu atzīšanu no ilgtermiņa aktīvu sākotnējās atzīšanas par zemes vienībām zem publiskajiem ūdeņiem un par zemēm pēc kadastrālā vērtības;
- posteņa palielinājums Finanšu ministrijai 27 197 376 *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar atzītiem ieņēmumiem no valūtas kursu svārstībām Starptautiskā Valūtas fonda kvotu un parādzīmju pārvērtēšanas rezultātā;
- posteņa samazinājums Rīgas pilsētas pašvaldībai (16 239 080) *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar ieņēmumu samazinājumu par ilgtermiņa finanšu ieguldījumu pārvērtēšanu iepriekšējā pārskata periodā;
- posteņa samazinājums Izglītības un zinātnes ministrijai (8 843 583) *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar ieņēmumu samazinājumu par iepriekšējos pārskata gados atzītiem nākamo periodu ieņēmumiem.

Informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību citiem ieņēmumiem uzrādīta 46.tabulā.

46.tabula. Procentu ieņēmumi (*euro*)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā
A	1
Ieņēmumi no saistību, kas nav finanšu instrumenti, dzēšanas	1 689 201
Ieņēmumi no ilgtermiņa aktīvu sākotnējās atzīšanas, izņemot bioloģiskos aktīvus lauksaimnieciskajai darbībai	309 068 413
Ieņēmumi no īstermiņa aktīvu sākotnējās atzīšanas, izņemot lauksaimniecības produktus	16 609 447
Ieņēmumi no uzkrājumu norakstīšanas	17 454 010
Ieņēmumi no bioloģisko aktīvu lauksaimnieciskajai darbībai un lauksaimniecības produktu sākotnējās atzīšanas un uzskaites vērtības izmaiņām pārskata perioda beigās	91 586 052
Kompensācija no trešajām pusēm par ilgtermiņa ieguldījuma vērtības samazināšanos, zaudētu vai atdotu ilgtermiņa ieguldījumu	444 018
Ieņēmumi no ilgtermiņa finanšu ieguldījumu pārvērtēšanas vai pārsnieguma	183 187 780
Ieņēmumi no asociētas un radniecīgas kapitālsabiedrības kapitāla daļu pārdošanas	185 348
Ieņēmumi no mantiska ieguldījuma radniecīgajās un asociētajās kapitālsabiedrībās	29 427 478
Ieņēmumi no valūtas kursu svārstībām, kas neattiecas uz finanšu instrumentiem	33 438 576
Pārējie darījumi	554 600 673
Ieņēmumi no pārējo rezervju izslēgšanas	13 256 796
Kopā	1 250 947 792

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību ieņēmumiem no aktīvu vērtības samazinājuma norakstīšanas uzrādīta 47.tabulā.

47.tabula. Ieņēmumi no aktīvu vērtības samazinājuma norakstīšanas (euro)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā
A	1
Ieņēmumi no vērtības samazinājuma norakstīšanas avansa maksājumiem par nefinanšu aktīviem	302 494
Ieņēmumi no vērtības samazinājuma norakstīšanas nefinanšu aktīviem	745 660
Ieņēmumi no vērtības samazinājuma norakstīšanas prasībām un avansa maksājumiem par pakalpojumiem	42 340 378
Ieņēmumi no vērtības samazinājuma norakstīšanas prasībām par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem budžetos	248 660
Ieņēmumi no vērtības samazinājuma norakstīšanas finanšu instrumentiem	33 075
t.sk. Aizdevumi un prasības	33 075
Prasības, kas ir finanšu instrumenti	33 075
Ieņēmumi no vērtības samazinājuma norakstīšanas aktīviem, kas nav minēti citur	751 017
Kopā	44 421 284

Konsolidētā pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem izdevumu posteņu izmaiņas uzrādītas 48. tabulā.

48. tabula. Izdevumi (euro)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. - 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Izdevumi (A21. līdz A31. rindas summa)	FD.A2.	16 244 800 810	11 260 628 348	4 984 172 462	144.3
Atalgojums		1 977 380 615	1 884 010 428	93 370 187	105.0
Darba devēja sociālās apdrošināšanas iemaksas, pabalsti un kompensācijas		623 168 573	628 936 365	-5 767 792	99.1
Mācību, darba un dienesta komandējumi un dienesta, darba braucieni		40 820 491	37 642 323	3 178 168	108.4
Pakalpojumi		865 374 343	951 909 986	-86 535 643	90.9
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika		435 668 696	408 315 814	27 352 882	106.7
Nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi		28 085 268	27 394 019	691 249	102.5
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība		5 856 027 720	5 511 437 043	344 590 677	106.3
Procentu izdevumi	FD. A28.	488 240 448	239 618 436	248 622 012	203.8
Transferti		0	0	0	0.0
Nolietojuma un amortizācijas izmaksas		686 474 646	648 210 432	38 264 214	105.9
Pārējie izdevumi, kas nav klasificēti A21 līdz A30 rindā	FD. A31.	5 243 560 010	923 153 502	4 320 406 508	568.0

Izdevumi salīdzinājumā ar 2018. gadu palielinājušies par 4 984 172 462 euro. Būtiskākie darījumi:

FD.A28. Procentu izdevumi.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Rīgas pilsētas pašvaldībai 15 477 980 euro vērtībā, izmaiņas saistītas ar procentu izdevumiem par darījuma finansēšanu Dienvidu tilta būvniecībai;
- izmaiņu palielinājums Rīgas pilsētas pašvaldībai 3 751 366 euro vērtībā, izmaiņas saistītas ar procentu izdevumiem, kas rodas atvasināto finanšu instrumentu darījumu pielietošanas rezultātā;

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

- izmaiņu palielinājums valsts budžeta finanšu uzskaitē 3 609 614 *euro* vērtībā, kas galvenokārt saistīts ar procentu izdevumu palielinājumu par emitētiem valsts vērtspapīriem 17 630 642 *euro* vērtībā un procentu izdevumu samazinājumu par aizņēmumiem (14 927 819) *euro* vērtībā.

Informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību procentu izdevumiem uzrādīta 49. tabulā.

49. tabula. Procentu izdevumi (*euro*)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā
A	I
Procentu izdevumi par kontu atlikumiem un naudas līdzekļu ekvivalentiem	6 915 611
Procentu izdevumi par finanšu instrumentiem, izņemot PVFA un PVFS	248 848 887
t.sk., Aizdevumi un prasības	86 370
Finanšu saistības, kas novērtētas amortizētajā vērtībā, un citas finanšu saistības	248 762 517
Pārējie procentu izdevumi	232 475 950
Kopā	488 240 448

Būtiskākie darījumi:

FD.A2.11. Pārējie izdevumi, kas nav klasificēti A21 līdz A30 rindā.

- Lielākais šī posteņa palielinājums 3 804 516 349 *euro* vērtībā saistīts ar izdevumiem no uzkrājumu veidošanas izdienas pensijām un pēcnodarbinātības labumiem Aizsardzības ministrijai, Iekšlietu ministrijai, Tieslietu ministrijai, Augstākai tiesai, Satversmes tiesai, Prokuratūrai, Veselības ministrijai, Labklājības ministrijai, Kultūras ministrijai, Ārlietu ministrijai un Izglītības un zinātnes ministrijas piešķirtajām mūža stipendijām emirētiem zinātniekiem;
- palielinājums Zemkopības ministrijai 50 534 213 *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar izdevumiem no pazemes aktīvu novērtēšanas metodes maiņas;
- palielinājums Finanšu ministrijai 27 178 201 *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar izdevumiem no valūtas kursu svārstībām no ilgtermiņa saistību par maksājumiem starptautiskām finanšu institūcijām atlikumu pārvērtēšanas;
- samazinājums valsts budžeta finanšu uzskaitē (76 950 470) *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar iepriekšējā pārskata gadā atzīto citu finanšu izdevumu pārklassifikāciju uz pārējo izdevumu posteni, savukārt pārskata gadā būtiski samazinājušies šie izdevumi;

Informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību citiem izdevumiem uzrādīta 50. tabulā:

50. tabula. Citi izdevumi (*euro*)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā
A	I
Izdevumi no prasību, kas nav finanšu instrumenti, norakstīšanas	11 611 177
Izdevumi no nefinanšu aktīvu norakstīšanas un likvidēšanas	118 630 581
Izdevumi no naudas līdzekļu vai to ekvivalentu iztrūkuma	1 760
Izdevumi no prasību dzēšanas par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem budžetos	277 804
Izdevumi uzkrājumu veidošanai	4 059 683 013
Izdevumi no bioloģisko aktīvu lauksaimnieciskajai darbībai un lauksaimniecības produktu sākotnējās atzīšanas un uzskaites vērtības izmaiņām pārskata perioda beigās	68 899 590
Izdevumi no ilgtermiņa finanšu ieguldījumu pārvērtēšanas	724 592 555
Izdevumi no asociētu un radniecīgo kapitālsabiedrību kapitāla daļu pārdošanas un izslēgšanas no uzskaites	1 724 810
Izdevumi no valūtas kursu svārstībām, kas neattiecas uz finanšu instrumentiem	32 102 866
Pārējie darījumi	116 005 775
Kopā	5 133 529 931

Informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību izdevumiem no aktīvu vērtības samazinājuma uzrādīta 51. tabulā:

51. tabula. Izdevumiem no aktīvu vērtības samazinājuma (euro)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā
A	1
Izdevumi no vērtības samazinājuma avansa maksājumiem par nefinanšu aktīviem	783 669
Izdevumi no vērtības samazinājuma nefinanšu aktīviem	2 123 647
Izdevumi no vērtības samazinājuma prasībām un avansiem par pakalpojumiem	97 292 614
Izdevumi no vērtības samazinājuma prasībām par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem budžetos	6 815 014
Izdevumi no vērtības samazinājuma finanšu instrumentiem:	372 561
t.sk., Aizdevumi un prasības	372 074
Aizdevumi	348 781
Prasības, kas ir finanšu instrumenti	23 293
Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi	487
Pārējie finanšu instrumenti	487
Izdevumi no vērtības samazinājuma aktīviem, kas nav minēti citur	2 642 574
Kopā	110 030 079

Ieņēmumu un izdevumu neto vērtību izmaiņas uzrādītas 52. tabulā.

52. tabula. Ieņēmumu un izdevumu neto vērtību izmaiņas (euro)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Izmaiņas (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi (+) vai izdevumi (-) no finanšu instrumentiem	FD.N1.	28 410 422	5 951 382	22 459 040	477.4
Ieņēmumi (+) vai izdevumi (-) no nefinanšu aktīvu atsavināšanas	FD.N2.	17 006 202	1 715 180	15 291 022	991.5
Budžeta izpildes rezultāts (A + N1 + N2)		-3 600 276 104	64 596 799	-3 664 872 903	-5 573.5

Būtiskie darījumi:

FD.N1. Ieņēmumi (+) vai izdevumi (-) no finanšu instrumentiem.

- Valsts budžeta finanšu uzskaitē palielinājums 22 433 377 euro vērtībā, kas galvenokārt saistīts ar procentu ieņēmumu no atvasināto finanšu instrumentu izmantošanas rezultāta 24 460 356 euro vērtībā.

Informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību finanšu instrumentu neto rezultātu sadalījumā pa finanšu instrumentu kategorijām un darījumu veidiem uzrādīta 53. tabulā:

53. tabula. Finanšu instrumentu neto rezultāts (euro)

Finanšu instrumenta kategorijas nosaukums/darījuma apraksts	Pārskata periodā		
	atzīts ieņēmumos(+)/izdevumos (-)	atzīts rezervēs (+;-)	kopā (1.+2.)
A	1	2	3
Finanšu aktīvi	36 054	0	36 054
Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi	2 810	0	2 810
ārvalstu valūtas kursa izmaiņas	2 810	0	2 810
Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi	27 500	0	27 500
atsavināšana un izslēgšana no uzskaites	27 500	0	27 500
Aizdevumi un prasības	5 744	0	5 744

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Finanšu instrumenta kategorijas nosaukums/darījuma apraksts	Pārskata periodā		
	atzīts ieņēmumos(+)/izdevumos (-)	atzīts rezervēs (+;-)	kopā (1.+2.)
ārvalstu valūtas kursa izmaiņas	122	0	122
atsavināšana un izslēgšana no uzskaites	5 622	0	5 622
Finanšu saistības	-10 391	0	-10 391
Patiesajā vērtībā novērtētas finanšu saistības	-9 713	0	-9 713
patiesās vērtības izmaiņas	-2 815	0	-2 815
ārvalstu valūtas kursa izmaiņas	-6 898	0	-6 898
Pārējās finanšu saistības	-678	0	-678
ārvalstu valūtas kursa izmaiņas	-678	0	-678

Saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju darījuma izmaksas, kas nav iekļautas procentu likmes noteikšanā, atzītas tikai finanšu instrumentiem kategorijā “Pārējās finanšu saistības” 22 517 *euro* vērtībā.

Būtiskie darījumi:

FD.N2. Ieņēmumi (+) vai izdevumi (-) no nefinanšu aktīvu atsavināšanas.

- Lielākie šī posteņa neto ieņēmumi veidojas no nekustamo īpašumu atsavināšanas rezultātā gūto ieņēmumu un atsavināšanas izdevumu starpības:
 - Ekonomikas ministrijai 2 140 766 *euro* vērtībā;
 - Liepājas pilsētas pašvaldības 1 222 863 *euro* vērtībā.
- Lielākie neto izdevumi veidojas no nekustamo īpašumu atsavināšanas ieņēmumu un izdevumu starpības:
 - Finanšu ministrijai (1 242 990) *euro* vērtībā;
 - Valmieras pilsētas pašvaldībai (10 57 112) *euro* vērtībā.

Konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem 2019. gadā budžeta izpildes rezultāts veidojas (3 600 276 104) *euro* vērtībā, izmaiņas pret iepriekšējo pārskata periodu ir (3 664 872 903) *euro* vērtībā.

Konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem veikta konsolidācija šādos pārskata posteņos:

- ieņēmumi konsolidēti par kopējo summu (1 497 026 696) *euro* par iestāžu savstarpējiem darījumiem no iestāžu darbības rezultāta;
- izdevumi konsolidēti par kopējo summu (1 497 026 696) *euro* par iestāžu savstarpējiem darījumiem no iestāžu darbības rezultāta

Konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem veikta korekcija šādos pārskata posteņos:

- nodokļu ieņēmumi 4 825 *euro* vērtībā par savstarpējo debitoru un kreditoru atlikumu korekciju;
- maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi (129 221 394) *euro* vērtībā par ministriju un valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības ieņēmumiem pēc naudas plūsmas principa;
- ārvalstu finanšu palīdzība (107 619 287) *euro* vērtībā par ministriju un valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības ieņēmumiem pēc naudas plūsmas principa;

- transferti (63 550 671) *euro* vērtībā par ministriju un valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības ieņēmumiem pēc naudas plūsmas principa un savstarpējo debitoru un kreditoru atlikumu korekcijas rezultātā atzītajiem transferta ieņēmumiem;
- ziedojumi un dāvinājumi (658) *euro* vērtībā par Lielvārdes novada savstarpējā darījuma pārklasifikāciju starp posteņiem;
- dotācija no vispārējiem ieņēmumiem (6 480 804 760) *euro* vērtībā par ministriju un valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības pēc naudas plūsmas principa;
- pārējie ieņēmumi, kas nav klasificēti A11 līdz A18 rindā (1 683 181 507) *euro* vērtībā t.i., par Satiksmes ministrijas darījumu pārklasifikāciju uz ieņēmumiem no aktīva sākotnējās atzīšanas par valsts autoceļu uzturēšanas darbiem 1 453 953 *euro* vērtībā, par kopīgo iestāžu (ministriju un pašvaldību) kapitālsabiedrībā reklasifikācija uz ieguldījumu radniecīgā vai asociētā kapitālsabiedrībā 15 401 668 *euro* vērtībā un iepriekšējā gada konsolidācijas darījumu reversēšanu (ministriju un pašvaldību) (1 700 037 128) *euro* vērtībā;
- atalgojums (823 354 186) *euro* vērtībā par ministriju un valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības izdevumiem pēc naudas plūsmas principa;
- darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pabalsti un kompensācijas (337 620 476) *euro* vērtībā par ministriju un valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības izdevumiem pēc naudas plūsmas principa;
- mācību, darba un dienesta komandējumi un dienesta, darba braucieni (24 192 615) *euro* vērtībā par ministriju un valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības izdevumiem pēc naudas plūsmas principa;
- pakalpojumi (508 363 274) *euro* vērtībā par ministriju un valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības izdevumiem pēc naudas plūsmas principa;
- krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika (229 674 508) *euro* vērtībā par ministriju un Valsts kases valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības izdevumiem pēc naudas plūsmas principa;
- nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi (6 850 814) *euro* vērtībā par ministriju un valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības izdevumiem pēc naudas plūsmas principa;
- subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība (2 873 483 531) *euro* vērtībā par ministriju un valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības izdevumiem pēc naudas plūsmas principa;
- procentu izdevumi (386 220) *euro* vērtībā par ministriju un valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības izdevumiem pēc naudas plūsmas principa;
- transferta izdevumi (1 470 594 959) *euro* vērtībā par ministriju un valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības izdevumiem pēc naudas plūsmas principa un savstarpējo debitoru un kreditoru atlikumu korekcijas rezultātā atzītajiem transferta izdevumiem;
- nolietojuma un amortizācijas izmaksas (472 089 558) *euro* vērtībā par ministriju un valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības izdevumiem pēc naudas plūsmas principa;
- pārējie izdevumi, kas nav klasificēti A21 līdz A30 rindā 1 474 318 143 *euro* vērtībā t.i., par Satiksmes ministrijas darījumu, par izdevumiem no nefinanšu aktīva vērtības norakstīšanu 13 519 796 *euro* vērtībā, par ministriju un valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības pēc naudas plūsmas principa (35 465 418) *euro* vērtībā un par pašvaldību izdevumiem no ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas 4 318 986 *euro* vērtībā, iepriekšējā gada darījumu reversēšanu (ministriju un pašvaldību) 3 959 *euro* vērtībā, par kopīgo

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

iestāžu (ministriju un pašvaldību) kapitālsabiedrībā reklasifikācija uz ieguldījumu radniecīgā vai asociētā kapitālsabiedrībā 413 825 *euro* vērtībā un izdevumi uzkrājumu veidošanai izdienas pensijām 1 491 526 995 *euro* vērtībā;

- ieņēmumi (+) vai izdevumi (-) no nefinanšu aktīvu atsavināšanas 12 065 843 *euro* vērtībā par Satiksmes ministrijas savstarpējā darījuma pārklasifikāciju starp posteņiem.

Paskaidrojumi konsolidētā naudas plūsmas pārskata posteņiem

Konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā dati salīdzināti ar 2018. gada datiem.

2019. gadā konsolidētais naudas līdzekļu ieņēmumu pārsniegums pār izdevumiem uzrādīts 311 784 565 *euro* vērtībā.

Naudas plūsmas ieņēmumu un izdevumu no pamatdarbības posteņu izmaiņas uzrādītas 54. tabulā.

54. tabula. NP.A Ieņēmumi un izdevumi no pamatdarbības (*euro*)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. - 2.)	Procentuālās izmaiņas (1. / 2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi no pamatdarbības		11 729 007 403	11 151 529 379	577 478 024	105.20
Nodokļu ieņēmumi		9 665 351 862	9 183 294 830	482 057 032	105.3
Nenodokļu ieņēmumi	NP.A12.	334 565 473	379 645 275	-45 079 802	88.1
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi		378 756 008	364 846 867	13 909 141	103.8
Ārvalstu finanšu palīdzība	NP.A14.	1 315 972 102	1 132 083 315	183 888 787	116.2
Transferti		0	19 526	-19 526	x
Ziedojumi un dāvinājumi		5 101 268	3 989 408	1 111 860	127.9
Aizdevumu atmaksas	NP.A17.	14 085 113	77 083 996	-62 998 883	18.3
Procentu ieņēmumi		3 206 241	3 760 474	-554 233	85.3
Citi ieņēmumi no pamatdarbības	NP.A19.	11 969 336	6 805 688	5 163 648	175.9
Izdevumi no pamatdarbības		10 731 205 500	10 211 688 002	519 517 498	105.1
Atalgojums		1 957 489 115	1 865 079 013	92 410 102	105.0
Darba devēja sociālās apdrošināšanas iemaksas, pabalsti un kompensācijas	NP.A22.	1 242 755 405	1 116 026 597	126 728 808	111.4
Mācību, darba un dienesta komandējumi un dienesta, darba braucieni		41 075 324	37 646 766	3 428 558	109.1
Pakalpojumi		1 023 293 679	978 912 350	44 381 329	104.5
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika	NP.A25.	412 123 734	488 115 151	-75 991 417	84.4
Nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi		25 487 967	24 033 746	1 454 221	106.1
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība		5 935 146 442	5 648 166 777	286 979 665	105.1
Procentu izdevumi	NP.A28.	20 362 763	28 460 257	-8 097 494	71.6
Transferti		0	1 865	-1 865	x
Aizdevumu izsniegšana	NP.A32.	64 706 616	15 339 204	49 367 412	421.8
Citi izdevumi no pamatdarbības		8 764 455	9 906 276	-1 141 821	88.5

Valsts budžeta nodokļu un pašvaldību nodokļu ieņēmumu izpilde, t.sk. informācija par izmaiņām, atklāta 2. sējuma skaidrojumos “Skaidrojums pārskatam par valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžetu izpildi” un “Skaidrojums pārskatam par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi”.

Konsolidēto naudas plūsmas ieņēmumu no pamatdarbības izmaiņas galvenokārt veido:

NP.A12. Valsts budžeta un pašvaldību nenodokļu ieņēmumu izpilde atklāta 2. sējuma skaidrojumos “Skaidrojums pārskatam par valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžetu izpildi” un “Skaidrojums pārskatam par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi”;

NP.A14. Ārvalstu finanšu palīdzībā vislielākais palielinājums valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmas ieņēmumos ir no:

- Eiropas Reģionālās attīstības fonda 120 527 963 *euro* vērtībā;
- būtiski palielinājušies arī ieņēmumi no Eiropas Sociālā fonda 39 255 059 *euro* vērtībā;
- palielinājums ir Kohēzijas fondam 23 731 463 *euro* vērtībā;
- samazinājušies ieņēmumi no Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (6 818 421) *euro* vērtībā;

NP.A17. Aizdevumu atmaksas – būtiskākais samazinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaitē (57 127 444) *euro* vērtībā no nefinansu komersantiem;

NP.A19. Citi ieņēmumi no pamatdarbības:

Saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju (55.tabulā) būtiskāko citu ieņēmumu no pamatdarbības summu 12 089 738 *euro* veido citu budžetu līdzekļi, kas uz laiku ir iestādes glabājumā un nav pieejami iestādei lietošanai. Būtisks darījums ir Finanšu ministrijai 5 753 250 *euro* vērtībā par ieņēmumiem no drošības naudām krimināllietās.

55. tabula. NP.A19. Citi ieņēmumi no pamatdarbības (*euro*)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā
A	1
Citu budžetu līdzekļi, kas uz laiku ir iestādes glabājumā (konkursa vai drošības nauda, vēlēšanu drošības nauda, sociālās aprūpes iestādēs dzīvojošo pensijas, atsavinātie līdzekļi no aizturētajām personām un ieņēmumi par mantas realizāciju no krimināllietām un administratīvo pārkāpumu lietām līdz tiesas lēmumam, ieslodzīto un citu personu personīgā nauda, drošības nauda par kasācijas sūdzību) un nav pieejami iestādei lietošanai	12 089 738
Citi ieņēmumi no pamatdarbības	-120 402
Kopā	11 969 336

Konsolidēto naudas plūsmas izdevumu no pamatdarbības izmaiņas galvenokārt veido:

NP.A21. Atalgojums – valsts budžeta izdevumu un pašvaldību budžetu izdevumu izpilde, t.sk. informācija par izmaiņām, atklāta 2. sējuma skaidrojumos “Skaidrojums pārskatam par valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžetu izpildi” un “Skaidrojums pārskatam par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi”;

NP.A22. Darba devēja sociālās apdrošināšanas iemaksas, pabalsti un kompensācijas:

- lielākais darījums ir Labklājības ministrijai 59 287 087 *euro* vērtībā par valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldīšanu un daļu dzēšanu;
- būtisks darījums Tieslietu ministrijai 31 887 008 *euro* vērtībā par pabalsta izmaksu amatpersonām pēc katriem pieciem nepārtrauktas izdienas gadiem ar speciālajām

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

dienesta pakāpēm un 5 524 935 *euro* vērtībā par izmaksātajiem izdienas pabalstiem un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas amatpersonām saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu;

- NP.A25. Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika – būtiskākais darījums Aizsardzības ministrijai 23 884 776 *euro* vērtībā saistīts ar maksājumiem par munīcijas un sprāgstvielu iegādēm;
- NP.A28. Procentu izdevumi – lielākais samazinājums Rīgas pilsētai (8 443 860) *euro* vērtībā, kas izriet no pašvaldības 2019. gadā cedētām saistībām par Dienvidu tilta būvniecību, līdz ar to procentu maksājumi tiek klasificēti pie finansēšanas darbības;
- NP.A32. Aizdevumu izsniegšana – būtiskākais darījums 47 564 831 *euro* vērtībā ir valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmā, kurš saistīts ar aizdevumu izsniegšanu AS “Attīstības finanšu institūcija Altum” lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādes kreditēšanai, darījumu ar nekustamajiem īpašumiem finansēšanai.
- NP.A33. Citi izdevumi no pamatdarbības.

Informācija par citiem izdevumiem sniegta 56. tabulā.

56. tabula. NP.A33. Izdevumi no pamatdarbības (*euro*)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā
A	1
Ieguldījuma īpašumu izveidošana un nepabeigtā būvniecība	7 479 079
Citi izdevumi no pamatdarbības	1 285 376
Kopā	8 764 455

Naudas plūsmas ieguldījumu darbības ieņēmumu un izdevumu posteņu izmaiņas uzrādītas 57. tabulā.

57. tabula. NP.B Ieguldījumu darbības ieņēmumi un izdevumi (*euro*)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. - 2.)	Procentuālās izmaiņas (1. / 2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi no ieguldījumu darbības		1 573 789 868	2 241 006 177	-667 216 309	70.2
Nemateriālo ieguldījumu pārdošana un atmaksātie avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		7 776	11 118	-3 342	69.9
Pamatlīdzekļu pārdošana un atmaksātie avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	NP.B12.	38 730 896	32 611 350	6 119 546	118.8
Līdzdalības kapitālsabiedrību kapitālā, akciju un vērtspapīru pārdošana	NP.B13.	13 081 097	92 710 743	-79 629 646	14.1
Procentu ieņēmumi		432 824	1 596 501	-1 163 677	27.1
Citi ieņēmumi no ieguldījumu darbības	NP.B15.	1521 537 275	2 114 076 465	-592 539 190	72.0
Izdevumi no ieguldījumu darbības		2 552 067 304	3 122 237 217	-570 169 913	81.7
Nemateriālo ieguldījumu iegāde un avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		28 156 166	26 960 100	1 196 066	104.4
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana		19 747 832	16 747 171	3 000 661	117.9
Pamatlīdzekļu iegāde un avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	NP.B23.	613 127 660	214 748 551	398 379 109	285.5

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1. / 2. x 100)
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība	NP.B24.	540 091 222	929 609 827	-389 518 605	58.1
Līdzdalības kapitālsabiedrību kapitālā, akciju un vērtspapīru iegāde	NP.B25.	47 967 319	141 588 738	-93 621 419	33.9
Procentu izdevumi		1 977 105	3 082 830	-1 105 725	64.1
Citi izdevumi no ieguldījumu darbības	NP.B27.	1 301 000 000	1 789 500 000	-488 500 000	72.7

Konsolidēto naudas plūsmas ieņēmumu no ieguldījumu darbības izmaiņas galvenokārt veido:

NP.B12. Pamatlīdzekļu pārdošana un atmaksātie avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem – būtiskākie darījumi šajā postenī ir pašvaldībām:

- Grobiņas novada pašvaldība pārdevusi zemi 679 786 *euro* vērtībā;
- Liepājas pilsētas pašvaldībai ieņēmumi no nekustamā īpašuma pārdošanas 679 761 *euro* vērtībā;
- Gulbenes novada pašvaldība pārdevusi zemi un mežu 478 691 *euro* vērtībā;

NP.B13. Līdzdalība kapitālsabiedrību kapitālā, akciju un vērtspapīru pārdošana – lielākais samazinājums (79 741 000) *euro* vērtībā veidojas valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmā no ieguldījumu ārvalstu vērtspapīros dzēšanas, lielākais darījums – ieņēmumi no ilgtermiņa parāda vērtspapīru dzēšanas 10 450 000 *euro* vērtībā;

NP.B15. Citi ieņēmumi no ieguldījumu darbības.

Informācija par citiem ieņēmumiem no ieguldījumu darbības sniegta 58.tabulā. Lielākais šī posteņa samazinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaitē (594 089 942) *euro* vērtībā, kur būtiskākais samazinājums ir ieņēmumiem no noguldījumu izņemšanas, bet būtiski ir pieauguši ieņēmumi no AS “Latvijas valsts meži” maksājuma 23 539 421 *euro* vērtībā.

58. tabula. NP.B15 Citi ieņēmumi no ieguldījumu darbības (*euro*)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā
A	1
Ieņēmumi no dividendēm	183 301 175
Ieņēmumi no Latvijas Bankas maksājuma	2 913 145
Ieņēmumi no "Latvijas valsts meži" maksājuma	61 759 736
Ieņēmumi no īstermiņa noguldījumu izņemšanas	1 273 500 000
Citi ieņēmumi no ieguldījumu darbības	63 219
Kopā	1 521 537 275

Konsolidēto naudas plūsmas izdevumu no ieguldījumu darbības izmaiņas veido:

NP.B23. Pamatlīdzekļu iegāde un avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem:

- vislielākais darījums ir Iekšlietu ministrijai 5 872 111 *euro* vērtībā par divu jaunu viendzinēja helikopteru iegādi;
- lielākais palielinājums ir Aizsardzības ministrijai 75 869 761 *euro* vērtībā, jo pārskata gadā palielinājās izdevumi ilgtermiņa saistību projektā “Nacionālo bruņoto spēku ilgtermiņa līgumi” un NATO programmā;

- no pašvaldībām lielākais pieaugums ir Rīgas pilsētas pašvaldībai 96 624 428 *euro* vērtībā par remonta un rekonstrukcijas izdevumiem, kurus saskaņā ar izmaiņām normatīvajos aktos turpmāk jāuzrāda naudas plūsmas postenī “Pamatlīdzekļu iegāde un avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem”;
- Jelgavas pilsētas pašvaldībai pieaugums 28 128 204 *euro* vērtībā par ēku, ielu un citu nekustamo īpašumu būvniecību un rekonstrukciju Eiropas Savienības projektu ietvaros;
- Siguldas novada pašvaldībai pieaugums 12 030 641 *euro* vērtībā par ēku un būvju atjaunošanu un rekonstrukciju, kurus saskaņā ar izmaiņām normatīvajos aktos turpmāk jāuzrāda naudas plūsmas postenī “Pamatlīdzekļu iegāde un avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem”;

NP.B24. Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība:

- lielākais samazinājums šajā postenī Rīgas pilsētas pašvaldībai (96 624 428) *euro* vērtībā par remonta un rekonstrukcijas izdevumiem, kurus saskaņā ar izmaiņām normatīvajos aktos turpmāk jāuzrāda naudas plūsmas postenī “Pamatlīdzekļu iegāde un avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem”;
- Daugavpils pilsētas pašvaldībai samazinājums (25 288 164) *euro* vērtībā, jo iepriekšējā pārskata gadā salīdzinājumā ar pārskata gadu veikti lielāki maksājumi par pamatlīdzekļu izveidošanu un nepabeigto būvniecību;
- Jelgavas pilsētas pašvaldībai samazinājums (12 956 704) *euro* vērtībā par remonta un rekonstrukcijas izdevumiem, kurus saskaņā ar izmaiņām normatīvajos aktos turpmāk jāuzrāda naudas plūsmas postenī “Pamatlīdzekļu iegāde un avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem”;

NP.B25. Līdzdalības kapitālsabiedrību kapitālā, akciju un vērtspapīru iegāde:

- lielākais samazinājums ir Finanšu ministrijai (57 394 382) *euro* vērtībā, jo pārskatā gadā nav bijuši ieguldījumi kapitālsabiedrībās, bet iepriekšējā pārskata gadā lielākais ieguldījums AS “Augstsprieguma tīkls” pamatkapitālā bija 55 962 691 *euro* vērtībā;

NP.B27. Citu izdevumu no ieguldījumu darbības samazinājums veidojas valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmā par valsts budžeta līdzekļu noguldījumiem kredītiestādēs.

Naudas plūsmas finansēšanas ieņēmumu un izdevumu posteņu izmaiņas uzrādītas 59. tabulā.

59. tabula. NP.C Finansēšanas ieņēmumi un izdevumi (*euro*)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1. / 2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi no finansēšanas darbības		1 435 424 419	1 384 082 136	51 342 283	103.7
Aizņēmumi un emitētie parāda vērtspapīri		1 417 697 064	1 339 829 882	77 867 182	105.8
Procentu ieņēmumi	NP.C12.	10 802 311	44 252 254	-33 449 943	24.4
Citi ieņēmumi no finansēšanas darbības	NP.C13.	6 925 044	0	6 925 044	x
Izdevumi no finansēšanas darbības		1 242 592 415	1 152 332 875	90 259 540	107.8
Aizņēmumi un emitētie parāda vērtspapīri	NP.C21.	1 001 813 530	908 196 046	93 617 484	110.3
Procentu izdevumi		240 778 368	244 136 829	-3 358 461	98.6
Citi izdevumi no finansēšanas darbības	NP.C23.	517	0	517	x

Konsolidēto naudas plūsmas ieņēmumu no finansēšanas darbības izmaiņas galvenokārt veido:

NP.C12. Procentu ieņēmumi – lielākais samazinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaitē, kur būtiski samazinājušies procentu ieņēmumi no parāda vērtspapīru emisijas (10 788 146) *euro* apmērā. Procentu ieņēmumus no finansēšanas darbības veido ieņēmumi no valsts emitēto vērtspapīru prēmijām. 2019. gadā bija tikai viena valsts vērtspapīru emisija ārvalstu finanšu tirgū, salīdzinājumā ar 2018. gadu, kad bija trīs valsts vērtspapīru emisijas ārvalstu finanšu tirgos;

NP.C13. Citi ieņēmumi no finansēšanas darbības – lielākais palielinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaitē par ieņēmumiem no atvasināto finanšu instrumentu rezultāta 6 925 044 *euro* vērtībā.

Konsolidēto naudas plūsmas izdevumu no finansēšanas darbības izmaiņas galvenokārt veido:

NP.C21. Aizņēmumi un emitētie parāda vērtspapīri – lielākais palielinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmā 92 295 017 *euro* vērtībā, būtiskākais darījums – aizņēmuma atmaksa Eiropas komisijai 500 000 000 *euro* vērtībā;

Informācija par ministriju un centrālo valsts iestāžu budžetu naudas plūsmas ieņēmumiem un izdevumiem atklāta saimnieciskā gada pārskata 3.1.1.-3.1.14. pielikumos.

Informācija par pašvaldību budžetu naudas plūsmas ieņēmumiem un izdevumiem atklāta saimnieciskā gada pārskata 3.2.1.-3.2.3. pielikumos.

Naudas līdzekļu plūsma no piesaistītajiem līdzekļiem uzrādīta 60. tabulā.

60. tabula. NP.DBD Piesaistītie naudas līdzekļi (*euro*)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1. / 2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Naudas līdzekļu plūsma no piesaistītajiem līdzekļiem	NP.D	96 720 740	23 408 479	73 312 261	413.2
Ieņēmumi no piesaistītajiem līdzekļiem		1 435 767 650	1 332 604 451	103 163 199	107.7
Izdevumi no piesaistītajiem līdzekļiem		1 339 046 910	1 309 195 972	29 850 938	102.2

Konsolidēto naudas plūsmas naudas līdzekļu izmaiņas galvenokārt veido:

NP.D Naudas līdzekļu plūsmu no piesaistītajiem līdzekļiem uzrāda tikai Valsts kase par valsts budžeta finanšu uzskaitē atzītiem darījumiem un tā naudas plūsmā ir 345 332 194 *euro* vērtībā.

Konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā

koriģēti šādi pārskata posteņi:

- pamatdarbības ieņēmumi par kopējo summu (434 977 646) *euro*;
- pamatdarbības izdevumi par kopējo summu (6 644 563 406) *euro*;
- ieguldījumu darbības izdevumi par kopējo summu (490 460 721) *euro*;
- finansēšanas darbības izdevumi par kopējo summu (490 460 721) *euro*;
- naudas līdzekļu plūsma no piesaistītajiem līdzekļiem par kopējo summu (6 376 502 688) *euro*;
- dotācija no vispārējiem ieņēmumiem par kopējo summu (346 726 050) *euro*;

konsolidēti šādi pārskata posteņi:

- pamatdarbības ieņēmumi par kopējo summu (1 464 163 987) *euro*;
- pamatdarbības izdevumi par kopējo summu (1 588 989 232) *euro*;
- ieguldījumu darbības ieņēmumi par kopējo summu (60 819 657) *euro*;
- ieguldījumu darbības izdevumi par kopējo summu (121 500 000) *euro*;
- finansēšanas darbības ieņēmumi par kopējo summu (420 511 197) *euro*;
- finansēšanas darbības izdevumi par kopējo summu (55 552 058) *euro*;
- naudas līdzekļu plūsma no piesaistītajiem līdzekļiem par kopējo summu 6 080 761 928 *euro*;
- dotācija no vispārējiem ieņēmumiem par kopējo summu (6 391 743 855) *euro*;
- naudas līdzekļu un noguldījumu izmaiņas pārskata periodā konsolidētas par kopējo summu 130 849 425 *euro*.

Lai nodrošinātu naudas plūsmas pārskata posteņu salīdzināmību konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā, veikta salīdzinošās informācijas par iepriekšējo pārskata gadu pārklasifikācija atbilstoši MK noteikumos Nr. 344 noteiktajam par izmaiņām darījumu klasifikācijā. Pārklasificēto posteņu summas uzrādītas 2.pielikumā.

2.pielikums. Pārklasifikācijas tabula (*euro*)

Naudas plūsmas pārskata postenis	2018.gads pēc pārklasifikācijas	Pārklasifikācija	2018.gads pirms pārklasifikācijas
A	1	2	3
Ieņēmumi kopā (A1+B1+C1+D1)	16 109 222 143	3 189 046 628	12 920 175 515
Izdevumi kopā (A2+B2+C2+D2)	15 795 454 066	3 098 695 973	12 696 758 093
Naudas līdzekļu plūsma no pamatdarbības	939 841 377	-40 372 975	980 214 352
Ieņēmumi no pamatdarbības summa	11 151 529 379	-39 563 015	11 191 092 394
Nenodokļu ieņēmumi	379 645 275	-48 006 850	427 652 125
Ārvalstu finanšu palīdzība	1 132 083 315	-1 069	1 132 084 384
Aizdevumu atmaksas	77 083 996	48 379	77 035 617
Procentu ieņēmumi	3 760 474	3 760 474	0
Citi ieņēmumi no pamatdarbības	6 805 688	4 636 051	2 169 637
Izdevumi no pamatdarbības	10 211 688 002	809 960	10 210 878 042
Procentu izdevumi	28 460 257	809 380	27 650 877
Aizdevumu izsniegšana	15 339 204	580	15 338 624
Naudas līdzekļu plūsma no ieguldījumu darbības	-881 231 040	72 171 565	-953 402 605
Ieņēmumi no ieguldījumu darbības	2 241 006 177	1 864 604 195	379 006 177
Citi ieņēmumi no ieguldījumu darbības	2 114 076 465	1 863 007 694	253 672 966
Izdevumi no ieguldījumu darbības	3 122 237 217	1 789 828 435	1 332 408 782
Citi izdevumi no ieguldījumu darbības	1 789 500 000	1 786 745 605	2 754 395
Naudas līdzekļu plūsma no finansēšanas darbības	231 749 261	35 143 586	196 605 675
Ieņēmumi no finansēšanas darbības	1 384 082 136	-34 005 192	1 350 076 944
Aizņēmumi un emitētie parāda vērtspapīri	1 339 829 882	-4 684 430	1 344 514 312
Procentu ieņēmumi	44 252 254	-44 252 254	0
Citi ieņēmumi no finansēšanas darbības	0	-5 562 632	5 562 632
Izdevumi no finansēšanas darbības	1 152 332 875	-1 138 394	1 153 471 269
Aizņēmumi un emitētie parāda vērtspapīri	908 196 046	137 285 579	770 910 467
Procentu izdevumi	244 136 829	244 136 829	0
Citi izdevumi no finansēšanas darbības	0	-245 274 643	245 274 643

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Naudas plūsmas pārskata postenis	2018.gads pēc pārklasifikācijas	Pārklasifikācija	2018.gads pirms pārklasifikācijas
A	1	2	3
Naudas līdzekļu plūsma no piesaistītajiem līdzekļiem	23 408 479	5 557 824	17 850 655
Ieņēmumi no piesaistītajiem līdzekļiem	1 332 604 451	1 314 753 796	17 750 655
Izdevumi no piesaistītajiem līdzekļiem	1 309 195 972	1 309 195 972	0
Naudas līdzekļu plūsma kopā	313 768 077	72 500 000	241 268 077
Naudas plūsma kopā	313 768 077	72 500 000	241 268 077
Naudas līdzekļu no noguldījumu izmaiņas pārskata periodā	-316 930 186	-72 500 000	-244 430 186
Naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums pārskata perioda sākumā	667 414 238	-720 000 000	1 387 414 238
Naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums pārskata perioda beigās	984 344 424	-647 500 000	1 631 844 424